

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ.

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ:Κ.ΜΕΤΑΞΑ

« Η ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΑ
ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ,ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΧΩΡΑ
ΣΤΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ ,ΚΑΙ Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΣΕ
ΑΥΤΗΝ»

ΑΘΗΝΑ
2008

ΠΕΚΛΑΡΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
Α.Μ.:27375

ΒΡΕΤΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
Α.Μ.:27387

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Εισαγωγή.....	5
---------------	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

1.1 Εργατικά ατυχηματα.....	7
1.2 Υποχρεώσεις εργολάβου και υπεργολαβου.....	10
1.3 Υποχρεώσεις του κυρίου του έργου.....	10
1.4 Υποχρεώσεις εργολάβου και υπεργολάβου τμήματος του έργου.....	11
1.5 Υποχρεώσεις μελετητή.....	12
1.6 Υποχρεώσεις επιβλεποντος.....	12
1.7 Ημερολόγιο μέτρων ασφαλειας.....	13
1.8 Ποινικές κυρώσεις.....	14

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

2.1 Νομοθετηματα.....	15
2.2 Προεδρικό διάταγμα 778/1980.....	17
2.3 Προεδρικό διάταγμα 1073/1981.....	17
2.4 Υποχρεώσεις λήψης και τήρησης των μέτρων ασφαλείας στις οικοδομές και λοιπά ιδιωτικά τεχνικά έργα.....	20
2.5 Υπουργική απόφαση 130646/1984.....	20
2.6 Νόμος 1430/1984.....	21

2.7 Νόμος 1568/1985.....	21
2.8 Υπουργική απόφαση 131325/87	22
2.9 Υπουργική απόφαση 16440/φ.10.4/445/1993.....	22
2.10 Προεδρικό διάταγμα 225/1989.....	23

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

3.1 Ερμηνεία.Σύμβαση εργασίας.Έννοια εργασίας.....	25
3.2 Αντικείμενο μίσθωσης εργασίας.....	26
3.3 Ασφαλιστικά μέτρα.....	27
3.4 Ίση μεταχείριση.....	28
3.5 Συνέπειες παράβασης της αρχής.....	28
3.6 Σύναψη σύμβασης ορισμένου χρόνου.....	29
3.7 Μερική απασχόληση.....	29
3.8 Άδεια εργασίας από αστυνομική αρχή.....	30
3.9 Αλλοδαποί,αλλοδαποι ομογενείς.....	31
3.10 Ασφάλιση στο ΙΚΑ.....	32
3.11 Σχέση εργοδότη –εργαζομένου.....	32
3.12 Ανακοίνωση κωλύματος.....	33
3.13 Αποχώρηση λόγω συνταξιοδότησης.....	34
3.14 Αποζημίωση.....	35
3.15 Δικαιοδοσία για δημόσια έργα.....	35
3.16 Εργατικό ατύχημα.....	36

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

4.1 Προοίμιο.....	37
4.2 Σε σχέση με την κοινωνία.....	38
4.3 Σε σχέση με το περιβάλλον.....	38
4.4 Σε σχέση με το επάγγελμα.....	39
4.5 Σε σχέση με τον πελάτη του.....	39
4.6 Σε σχέση με τους άλλους μηχανικούς.....	40

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

5.1 Γενικά.....	45
5.2 Μέση απασχόληση και μέσο μεροκάματο.....	48

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

6.1 Ο ευρωπαϊκός οργανισμός για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία.....	51
6.2 Οδηγία 92/57/ΕΟΚ του συμβουλίου Ιουνίου 1992.....	52
1. Σταθερότητα και στερεότητα.....	57
2.Εγκαταστάσεις διανομής ενέργειας.....	58
3.Οδοί και έξοδοι κινδύνου.....	58
4.Πυρηνιχνευση και πυρόσβεση.....	59

5. Αερισμός	60
6.Εκθεση σε ειδικούς κινδύνους.....	60
7. Θερμοκρασία.....	61
6.3 Οδηγία 89/391 ΕΟΚ.....	62

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ Η ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑ ΚΑΙ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

7.1 Αγγλία.....	71
7.2 Αυστραλία.....	72

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ

Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΙΣ Η.Π.Α.

8.1 Γενικά.....	74
8.2 Αναφορές σε ατυχήματα.....	79
8.3 Παρατηρήσεις.....	85

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΝΙΑ

ΔΕΛΟΜΕΝΑ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ

Στατιστικοί πίνακες.....	86
--------------------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συμπεράσματα.....	135
-------------------	-----

Εισαγωγή

Κατά την πτυχιακή μας εργασία έγινε προσπάθεια να περιγράψουμε την έννοια του εργατικού ατυχήματος. Τα συγκεκριμένα ατυχήματα αποτελούν μείζων πρόβλημα της κοινωνίας μας η οποία χαρακτηρίζεται από την άνθηση της ανοικοδόμησης και των τεχνικών έργων. Έτσι καταβάλαμε μια προσπάθεια για την έρευνα των παραγόντων που οδηγούν στα εργατικά ατυχήματα, καθώς και στους τρόπους αντιμετώπισής του. Σύμμαχος μας είναι η Νομολογία η οποία προσπαθεί για την αποφυγή αυτών των ατυχημάτων.

Η παρούσα εργασία διακρίνεται σε 10 κεφάλαια και στην βιβλιογραφία.

Στο πρώτο κεφάλαιο γενικά αναφέρουμε το φαινόμενο του εργατικού ατυχήματος καθώς και τις ευθύνες και υποχρεώσεις τις οποίες φέρουν τα άτομα τα οποία εργάζονται στα τεχνικά έργα.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναφέρουμε τις σημαντικότερες νομοθετικές ρυθμίσεις.

Στο τρίτο κεφάλαιο αναφέρουμε τον ισχύων αστικό κώδικα καθώς και τις ποινικές κυρώσεις που εμπεριέχει σε περίπτωση ατυχήματος.

Στο τέταρτο κεφάλαιο προσδιορίζουμε τον κώδικα επαγγελματικής δεοντολογίας του μηχανικού και επιπρόσθετα παρουσιάζουμε και μια φόρμα αναγγελίας ενός εργατικού ατυχήματος.

Στο πέμπτο κεφάλαιο περιγράφουμε το φαινόμενο των αλλοδαπών εργαζομένων.

Το έκτο κεφάλαιο ασχολείται με την Ασφάλεια και την Υγεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στο έβδομο κεφάλαιο γνωστοποιούμε τις συνθήκες της ασφάλειας στην Αγγλία και κατ' επέκταση στην Αυστραλία.

Στο όγδοο κεφάλαιο ασχολούμαστε με τον έλεγχο και την πρόληψη στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

Το ένατο κεφάλαιο περιέχει δεδομένα νομολογίας καθώς και στατιστικά στοιχεία του ΙΚΑ.

Τελικά στο δέκατο κεφάλαιο παραθέτουμε τα συμπεράσματά μας εκ της συγκεκριμένης μελέτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

Τα εργατικά ατυχήματα αποτελούν μάλιστα Για κάθε σύγχρονη κοινωνία, διότι εμπεριέχουν σοβαρές απώλειες στο ανθρώπινο δυναμικό των εκάστοτε τεχνικών έργων. Επιβάλλεται λοιπόν ενημέρωση των εργατών για τα μέτρα ασφαλείας τα οποία πρέπει να λαμβάνονται καθώς και συνειδητοποίηση των επιβλεπόντων εργοδηγών και μηχανικών.

Σύμμαχος σε αυτήν την προσπάθεια στέκει η επιθεώρηση εργασίας με τους λειτουργούς της έτσι ώστε να επιτευχθεί η κατά το δυνατόν εξάλειψη αυτών των ατυχημάτων. Επιπρόσθετα τα τελευταία χρόνια έχει καταβληθεί μεγάλη προσπάθεια σε τοπικό καθώς και σε διεθνές επίπεδο από οργανισμούς και οργανώσεις για να βρεθούν τρόποι πρόληψης σε αυτό το μείζον θέμα.

1.1 Εργατικά ατυχήματα

Όπως προαναφέρθηκε ,τα εργατικά ατυχήματα αποτελούν ένα μείζον θέμα σε κάθε κοινωνία. Έτσι λοιπόν τα τελευταία έτη καταβλήθηκε μια προσπάθεια σε διεθνές οργανωτικό επίπεδο για την αποφυγή τους. Αντιλαμβανόμαστε ότι στην σύγχρονη κοινωνία, όπως αυτή έχει δημιουργηθεί στον ευρωπαϊκό χώρο ,υπάρχει η ανάγκη οι άνθρωποι και συγκεκριμένα το εργατικό δυναμικό ,καθώς και τα αγαθά ως κεφάλαια και οικονομικές δραστηριότητες, να κινούνται ελεύθερα σε ένα ολοένα εξελισσόμενο ευρωπαϊκό περιβάλλον.

Απαιτείται λοιπόν συγκεκριμένος καθορισμός και συνάμα νομοθετικές ρυθμίσεις οι οποίες να εξασφαλίζουν την σωματική ακεραιότητα κάθε ατόμου το οποίο ασχολείται με το αντικείμενο της οικοδομικής κατασκευής. Το άρθρο 118^A της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης ορίζει με σαφήνεια την υποχρέωση κάθε κράτους – μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης να μεριμνά με την θέσπιση νομοθετημένων δια την ασφάλεια των εργαζομένων και την αποφυγή των επαγγελματικών κινδύνων στο εργασιακό περιβάλλον. Προβλέποντας μέτρα για την υγεία και την ασφάλεια αυτών.

Στην χώρα μας με το νόμο Ν.515/75 προβλέπονται σαφώς όσα ορίζει το ευρωπαϊκό δίκαιο. Σημαντική βοήθεια παρέχει το ελληνικό ινστιτούτο υγείας και ασφάλειας της εργασίας, το οποίο συμμετέχει στην ενημέρωση των εργαζομένων στα τεχνικά έργα, όσον αφορά τους επιβλέποντες και τους εργάτες.

Κατανοώντας λοιπόν την χρησιμότητα της πληροφόρησης και της ενημέρωσης καθώς και της συνειδητοποίησης των κινδύνων που ελλοχεύουν έχουμε κατορθώσει τα τελευταία χρόνια να διακρίνουμε τις επιπτώσεις που εκδηλώνονται είτε ως εργατικά ατυχήματα, είτε ως επαγγελματικές ασθένειες, αλλά ακόμη και με την μορφή της πρόωρης φθοράς της υγείας των εργαζομένων.

Συνοψίζοντας λοιπόν η συνειδητοποίηση από την πλευρά του εργατικού δυναμικού συνάμα με την Νομοθετική ρύθμιση από την πλευρά του κράτους μπορούν να περιορίσουν σημαντικά αυτά τα ατυχήματα. Για να γίνει σαφές αυτή τη αναγκαιότητα αναφέρουμε ότι το

ετήσιο κόστος για την εθνική οικονομία που οφείλεται στα ατυχήματα φτάνει τα δώδεκα εκατομμύρια ευρώ. Είναι οφθαλμοφανές λοιπόν ότι και σε οικονομικό επίπεδο πιο συμφέρουσα είναι η πρόληψη παρά η αποζημίωση.

Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία κατά το 2004 καταγράφηκαν 18.615 εργατικά ατυχήματα εκ των οποίων τα 65 ήταν θανατηφόρα. Σε σύγκριση με το 2003 έχουμε μείωση των ατυχημάτων κατά 8,2%. Η μεγαλύτερη συχνότητα εμφανίζεται στις οικοδομικές κατασκευές με ποσοστό 39,7%. Επιπλέον όσον αφορά το επάγγελμα του εργάτη το μεγαλύτερο ποσοστό εμφανίζεται στους εργάτες οικοδομών με 28%. Στα ποσοστά αυτά δεν συμπεριλαμβάνονται οι ανειδίκευτοι εργάτες.

Επίσης από στατιστικές μελέτες γνωρίζουμε ότι οι εργάτες έχουν 35% πιθανότητα να πάθουν εργατικό ατύχημα ενώ οι μηχανικοί και οι επιβλέποντες μόλις 1%.

Επίσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο αναφέρουμε τα ακόλουθα :

Στα 150 εκατομμύρια που αριθμεί η Ευρωπαϊκή Ένωση

- 10 εκατομμύρια πέφτουν θύματα ατυχημάτων και
- 8.000 από αυτά είναι θανατηφόρα.

Σύμφωνα με στοιχεία του ΙΚΑ και μόνο για τους εργαζομένους που είναι ασφαλισμένοι σε αυτό έχουμε ότι :

- κάθε 15 λεπτά έχουμε ένα εργατικό ατύχημα
- κάθε τρεις μέρες συμβαίνει ένα θανατηφόρο ατύχημα
- μόνο για το έτος 2004 το κόστος των εργατικών ατυχημάτων ανέρχεται σε 20,5 δις δραχμές.

Αντιλαμβανόμαστε λοιπόν ότι απαιτείται ευαισθητοποίηση καθώς και κατάρτιση όλων των ενδιαφερόμενων και εργαζομένων στα τεχνικά έργα ώστε να καταφέρουμε να αντιμετωπίσουμε αυτό το φαινόμενο.

Στην συνέχεια αναφέρουμε τις βασικές υποχρεώσεις τις οποίες φέρουν οι επόπτες εκτελέσεως δομικών εργασιών (Β.Δ. 15.12.1923)

Υποχρεώσεις λήψεως και τηρήσεως μέτρων ασφαλείας στις οικοδομές.

1.2 Υποχρεώσεις εργολάβου και υπεργολάβου

Ο εργολάβος και ο υπεργολάβος ολόκληρου του έργου εάν αυτό εκτελείται ολικά ή κατά τμήματα με υπεργολάβους, είναι συνυπεύθυνοι και υποχρεούνται :

1. Να λαμβάνουν και να τηρούν όλα τα μέτρα ασφαλείας που αφορούν ολόκληρο το έργο.
2. Να τηρούν σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης τις οδηγίες του επιβλέποντος, όπως προβλέπονται στο άρθρο 7 του νόμου αυτού.
3. Να εφαρμόζουν σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης τη μελέτη μέτρων ασφαλείας, που ορίζεται στο άρθρο 6 του παρόντος.

1.3 Υποχρεώσεις του κυρίου του έργου

Σε περίπτωση που δεν ανατίθεται η εκτέλεση ολόκληρου του έργου σε έναν εργολάβο, ο κύριος του έργου είναι υποχρεωμένος να

λαμβάνει πριν από την εγκατάσταση κάθε εργολάβου ή υπεργολάβου τμήματος του έργου και να τηρεί, όσο διαρκεί το έργο αυτό, όλα τα μέτρα ασφαλείας τα οποία υποδεικνύει ο επιβλέπων του έργου εφόσον αυτά δεν αφορούν σε τμήματα του έργου που ανέλαβαν και εκτελούν εργολάβοι ή υπεργολάβοι.

Σε περίπτωση διακοπής των εργασιών ο κύριος του έργου είναι υποχρεωμένος να λάβει όλα τα μέτρα τα οποία του υποδεικνύει εγγράφως ο επιβλέπων του έργου και να τα διατηρεί αναλλοίωτα καθ' όλη τη διάρκεια της διακοπής.

Πριν από την έναρξη των εργασιών, που διακόπηκαν, ο κύριος του έργου είναι υποχρεωμένος να ειδοποιήσει εγγράφως τον επιβλέποντα του έργου.

1.4 Υποχρεώσεις εργολάβου και υπεργολάβου τμήματος του έργου

Ο εργολάβος και υπεργολάβος τμήματος του έργου είναι συνυπεύθυνοι και υποχρεούνται :

1. Να λαμβάνουν και να τηρούν όλα τα μέτρα ασφαλείας, που αφορούν το τμήμα του έργου που ανέλαβαν, ανεξάρτητα εάν αυτό εκτελείται ολόκληρο ή κατά τμήματα με υπεργολάβους.
2. Να τηρούν, σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης, τις οδηγίες του επιβλέποντος, όπως προβλέπονται στο άρθρο 7 του νόμου αυτού και αφορούν στο τμήμα του έργου το οποίο έχουν αναλάβει.

1.5 Υποχρεώσεις μελετητή

Ο μελετητής έχει υποχρέωση να συντάσσει μελέτη μέτρων ασφαλείας, σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης, όταν προβλέπεται τέτοια υποχρέωση από τις διατάξεις που ισχύουν.

1.6 Υποχρεώσεις επιβλέποντος

Ο επιβλέπων εκτός από τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από άλλες διατάξεις έχει και τις ακόλουθες :

1. Να δίνει οδηγίες κατασκευής, σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης ,για την εκτέλεση εργασιών αντιστηρίξεων, σταθερών κριωμάτων και πίνακα διανομής ηλεκτρικού ρεύματος. Να επιβλέπει την τήρηση των οδηγιών αυτών, πριν από την έναρξη των εργασιών και περιοδικά κατά την εκτέλεσή τους.
2. Να δίνει οδηγίες σύμφωνες με τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης , για την λήψη μέτρων ασφαλείας, από κινδύνους που παρέχονται από εναέριους και υπόγειους αγωγούς της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ) και να επιβλέπει την τήρηση τους.
3. Να επιτρέπει την εφαρμογή της μελέτης μέτρων ασφαλείας, που αναφέρεται στο άρθρο 6 του νόμου αυτού και να δίνει τις σχετικές οδηγίες.

4. Να δίνει οδηγίες σε περίπτωση σοβαρών ή επικίνδυνων έργων και εάν χρειάζεται να συντάσσει μελέτη για την προσαρμογή των προδιαγραφών των μέτρων ασφαλείας που προβλέπονται.
5. Να υποδεικνύει εγγράφως στον κύριο του έργου ,στην περίπτωση του άρθρου 4 παρ. 1 και 2, τα απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας κατά περίπτωση και φάση του έργου.

1.7 Ημερολόγιο μέτρων ασφαλείας

Για τα τεχνικά έργα που εκτελούνται σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 10.000 κατοίκους ή έχουν συμβατικό προϋπολογισμό μεγαλύτερο από αυτόν που αντιστοιχεί σε οικοδομή όγκου άνω των 1.000 κυβικών μέτρων (m³), και εφόσον για την εκτέλεση τους απαιτείται άδεια από την αρμόδια αρχή, τηρείται ημερολόγιο μέτρων ασφαλείας.

Το ημερολόγιο μέτρων ασφαλείας χορηγείται από την αρμόδια αρχή, φυλάσσεται στον τόπο του έργου και είναι στην διάθεση κάθε ατόμου που έχει έννομο συμφέρον, με ευθύνη του εργολάβου ή του υπεργολάβου ολόκληρο του έργου ή όταν δεν υπάρχουν αυτοί, του κυρίου του έργου.

Υποχρέωση για ενημέρωση του ημερολογίου μέτρων ασφαλείας έχουν :

α) Ο επιβλέπων του έργου για ότι αφορά τις υποδείξεις που έχει υποχρέωση να κάνει σύμφωνα με το νόμο αυτό καθώς και τις παρατηρήσεις για την εφαρμογή τους.

β) Οι υπόχρεοι για την διενέργεια των τακτικών ελέγχων ή δοκιμών, που ορίζονται από τη νομοθεσία, για ότι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή των δοκιμών αυτών.

Το αρμόδιο για τον έλεγχο όργανο (επιθεωρητής εργασίας) δύναται να αναγράφει τις υποδείξεις του.

Με αποφάσεις του υπουργού εργασίας ύστερα από την γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.) και της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.) καθορίζονται : ο τρόπος τήρησης, ο τύπος και το περιεχόμενο του ημερολογίου, τα σχετικά με την θεώρηση του και τη χορήγηση αντιγράφων καθώς και κάθε άλλη σχετική αναγκαία λεπτομέρεια.

Με αποφάσεις του Υπουργείου Εργασίας, και ύστερα από την γνώμη του Τ.Ε.Ε. και της Γ.Σ.Ε.Ε. μπορεί να επεκτείνεται η υποχρέωση της τήρησης του ημερολογίου μέτρων ασφαλείας και σε πόλεις με προϋπολογισμό μικρότερο των 10.000 κατοίκων.

1.8 Ποινικές κυρώσεις

Ο εκ δόλου η ' εξ αμελείας παραβαίνων τις υποχρεώσεις του, που ορίζονται στα άρθρα 3 έως 8 του νόμου αυτού τιμωρείται με φυλάκιση έως έξι μήνες ή με χρηματική ποινή ή και με τις δυο αυτές ποινές, εφόσον από άλλη διάταξη δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Η πολιτεία προκειμένου να διαφυλάξει τους εργαζομένους όσον αφορά την υγεία τους θεσπίζει ορισμένα νομοθετήματα. Με βάση αυτά και φυσικά με την συνεννόηση όλων των ατόμων, που στην συγκεκριμένη περίπτωση ασχολούνται με τις κτιριακές κατασκευές, κατορθώνουμε να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά το φαινόμενο του εργατικού ατυχήματος. Έτσι λοιπόν περιγράφουμε παρακάτω τα κυριότερα νομοθετήματα.

2.1 Αναλυτικά λοιπόν, και τοποθετημένα με χρονολογική σειρά θεσπίσεως έχουμε τα ακόλουθα νομοθετήματα

- Π.Δ. 778/80 «Περί μέτρων ασφαλείας δια την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών (ΦΕΚ 193/Α/26-8-1980).
- Π.Δ. 1073/81 «Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών εις εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων πολιτικού μηχανικού» (ΦΕΚ 260/Α/16-9-1981)
- Ν 1936/83 «Υποχρεώσεις λήψης και τήρησης μέτρων ασφαλείας στις οικοδομές και λοιπά ιδιωτικά τεχνικά έργα (ΦΕΚ 126/Α/15-9-1984)
- ΥΠ. ΑΠ. 13064/84 «Ημερολόγιο μέτρων ασφαλείας» (ΦΕΚ 154/Β/19-3-1984)

- Ν. 1430/84 «Κύρωση της 62 διεθνούς σύμβασης εργασίας» που αφορά τις διατάξεις ασφάλειας στην οικοδομική βιομηχανία και ρύθμιση θεμάτων που έχουν άμεση σχέση με αυτή (ΦΕΚ 49/Α/18-4-1984)
- Ν. 1568/85 «Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων» (ΦΕΚ 117/Α/18-10-1985).
- Υπ. ΑΠ. 131325/87 «Σύσταση μικτών επιτροπών ελέγχου σε οικοδομές και σε εργοταξιακά έργα» (ΦΕΚ 467/Β/28-8-1987)
- ΥΠ.ΑΠ. 16440/93 «Κανονισμός παραγωγής και διάθεσης στην αγορά συναρμολογούμενων μεταλλικών στοιχείων για την ασφαλή κατασκευή και χρήση μεταλλικών σκαλωσιών» (ΦΕΚ 756/Β/28-9-1993)
- ΠΔ 225/89 «Υγιεινή και ασφάλεια στα υπόγεια τεχνικά έργα» (ΦΕΚ 467/Β/28-8-1987)
- ΥΠ.ΑΠ. 16440/93 «Κανονισμός παραγωγής και διάθεσης στην αγορά συναρμολογούμενων μεταλλικών στοιχείων για την ασφαλή κατασκευή και χρήση μεταλλικών σκαλωσιών» (ΦΕΚ 756/Β/28-9-1993)
- ΠΔ 225/89 «Υγιεινή και ασφάλεια στα υπόγεια τεχνικά έργα» (ΦΕΚ 106/Α/2-5-1989)
- ΠΔ 305/96 «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57 ΕΟΚ» (ΦΕΚ 212/Α/29-8-1996)

- Απόφαση υφ. ΥΠΕΧΩΔΕ «Πρόληψη εργασιακού κινδύνου κατά την μελέτη του έργου» (ΦΕΚ 266/Β/14-3-2001)

Αναλυτικά λοιπόν έχουμε :

2.2 Προεδρικό Διάταγμα 778/1980

«Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών»

Σε αυτό το διάταγμα :

α) Αναφέρονται οι αρχές ασφαλείας καθώς και τα προστατευτικά μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σε κάθε περίπτωση διαταραχής φυσικής ή τεχνητής.

β) Αναλύονται και περιγράφονται οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις σε περίπτωση κατασκευής ή επιδιόρθωσης στεγών.

γ) Ορίζονται μέτρα προστασίας δια την αποφυγή πτώσεων από ανοίγματα και φωταγωγούς.

δ) Δίνονται οι ορισμοί των σταθερών, κινητών και αναρτημένων κριωμάτων.

2.3 Προεδρικό Διάταγμα 1073/1981

«Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών σε εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος Πολιτικού Μηχανικού».

Το διάταγμα είναι χωρισμένο σε οκτώ τμήματα. Αναλυτικότερα :

α) Μηχανήματα οικοδομών – εργοταξίων.

Στο συγκεκριμένο τμήμα :

- Αναφέρονται οι προδιαγραφές που πρέπει να τηρούν τα εργοταξιακά μηχανήματα.
- Καθορίζονται οι απαιτήσεις για την ασφαλή εγκατάσταση και λειτουργία των αυτοκινήτων εγχύσεως έτοιμου σκυροδέματος.

β) Ηλεκτροδότηση εργοταξίων

Στο τμήμα αυτό καθορίζονται :

- Τα μέτρα ασφαλείας δια τις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις του εργοταξίου και οι προδιαγραφές του φωτισμού των χώρων ή περιοχών του.
- Τα μέτρα ασφαλείας των ηλεκτροκίνητων μηχανημάτων.

γ) Εργασίες εκσκαφών

Στο τμήμα αυτό αναφέρονται :

- Τα μέτρα ασφαλείας που πρέπει να λαμβάνονται πριν την έναρξη εργασιών για την εκσκαφή όπως ύπαρξη δικτύου ρεύματος, ύδατος, αερίου.

Στην περίπτωση όμορων κτιρίων, κεκλιμένων επιπέδων και πτώσεις υλικών και αντικειμένων.

- Τα ειδικότερα μέτρα προστασίας κατά την εκσκαφή θεμελίων και τάφρων όπως αντιστηρίξεις πρανών, διαβάσεις τάφρων και για εργασία που πραγματοποιούνται εντός ορυγμάτων και φρεάτων.

δ) Κυρίως οικοδομικές και εργοταξιακές εργασίες

Στο τμήμα αυτό προστίθενται νέες διατάξεις στο π.δ. 778/80 για τα ικρίσματα και αναφέρεται στο πλάτος των δαπέδων εργασίας ανάλογα με την κατά περίπτωση χρήση τους. Επίσης γίνεται καθορισμός της ασφαλούς κυκλοφορίας εργαζομένων και οχημάτων στο χώρο του εργοταξίου με ιδιαίτερη αναφορά στα μέτρα προστασίας από πτώσεις.

ε) Εργασίες κατεδάφισεων

Στο τμήμα αυτό περιγράφονται :

- Τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται πριν την έναρξη εργασιών κατεδάφισης
- Τα μέτρα και η διαδικασία κατεδάφισης με ασφαλή τρόπο.
- Τα μέτρα για ειδικά έργα ή στοιχεία του έργου.

ζ) Διακίνηση υλικού

Στο τμήμα αυτό αναφέρονται οι μέθοδοι εργασίας για την ασφαλή πραγματοποίηση της φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης, στοιβάσματος, απόληψης, ρίψης και μεταφοράς των διαφόρων υλικών στα εργοταξιακά έργα.

η) Χώροι ή εγκαταστάσεις με ειδικού κινδύνου – πυρκαγιές

Στο τμήμα αυτό ορίζονται τα μέτρα ασφαλείας τα οποία λαμβάνονται στους χώρους με υψηλό κίνδυνο εκρήξεων ή αναθυμιάσεων.

θ) Γενικές διατάξεις

Στο τμήμα αυτό :

- Καθορίζεται η υποχρέωση του εργοδότη για την παροχή των ατομικών μέτρων προστασίας και η υποχρέωση των

εργαζόμενων για την χρήση τους, δίνονται οι υποχρεώσεις και οι τρόποι.

- Καθορίζονται οι όροι υγιεινής και εστίασης στα εργοτάξια.
- Για τα μεγάλα έργα εκτός πόλεων προβλέπεται η υποχρέωση παροχής πρώτων βοηθειών από ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό και από συνεργαζόμενο ιατρό.

Νόμος 1369/1983

2.4 «Υποχρεώσεις λήψης και τήρησης των μέτρων ασφαλείας στις οικοδομές και λοιπά ιδιωτικά τεχνικά έργα

Με τον συγκεκριμένο νόμο καθιερώθηκε το ημερολόγιο ασφαλείας στα τεχνικά έργα τα οποία γίνονται σε πόλεις με περισσότερους από 10.000 κατοίκους. Το ημερολόγιο παρέχεται σε οιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον με ευθύνη τον εργολάβο του έργου.

Οι κείμενες διατάξεις ορίζουν σαφείς προδιαγραφές, οι οποίες σχετίζονται με την υγεία καθώς και με την ασφάλεια των ενασχολούμενων επί το εκάστοτε έργο. Επιπρόσθετα υποχρέωση δια την ενημέρωση του προαναφερόμενου ημερολογίου εργασίας φέρει ο επιβλέπων το έργο, καθώς επίσης δια την διένεξη ελέγχων ευθύνη φέρουν οι επιθεωρητές εργασίας.

2.5 Υπουργική Απόφαση 130646/1984

«Ημερολόγιο μέτρων ασφαλείας»

Με την απόφαση αυτή περιγράφηκε λεπτομερώς η διαδικασία της κατάρτισης του ημερολογίου καθώς και η μέθοδος χορήγησης αντιγράφων.

2.6 Νόμος 1430/1984

«Κύρωση της εξικοστής Δεύτερης Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας»

Οι περιεχόμενες διατάξεις του παρόντος νομοθετήματος ενέχουν τον προαπαιτούμενο εξοπλισμό δια εργασίες που λαμβάνουν χώρα σε εξωτερικούς χώρους του έργου, καθώς επίσης προδιαγράφουν τις προδιαγραφές των κριωμάτων. Καταγράφεται συν τοις προηγουμένοις σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος η λήψη των πρώτων βοηθειών καθώς και τις βαρύνουσες υποχρεώσεις του εργοδότη.

2.7 Νόμος 1568/1985

«Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων»

Το παρόν νομοθέτημα κατηγοριοποιείται σε δυο κεφάλαια. Κατά το πρώτο κεφάλαιο αναφέρονται τα όργανα τα οποία αποσκοπούν στην διαφύλαξη και στην βελτίωση των συνθηκών εργασίας στο επίπεδο της οικοδομής.

Κατά το δεύτερο κεφάλαιο περιγράφονται τα όργανα βελτίωσης των συνθηκών εργασίας σε εθνικό επίπεδο με την σύσταση υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας και νομαρχιακές επιτροπές που γνωμοδοτούν δια την εφαρμογή των διατάξεων. Δίδονται οι κτιριολογικές απαιτήσεις,

κριτήρια διαμόρφωσης και γενικά πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου και υποχρεώσεις των εργοδοτών.

2.8 Υπουργική απόφαση 131325/87

«Σύσταση μικτών επιτροπών ελέγχου σε οικοδομές και εργοταξιακά έργα»

Η απόφαση αυτή που κυρώθηκε με το άρθρο 19 του νόμου 1767/1988 προβλέπει τον έλεγχο οικοδομών και εργοταξιακών έργων από μικτές επιτροπές. Με απόφαση του οικείου νομάρχη συγκροτούνται όπου οι τοπικές ανάγκες το απαιτούν. Η σύνθεση τους υπό τον επιθεωρητή εργασίας, περιλαμβάνει εκπροσώπους των εργαζομένων και έναν εκπρόσωπο του τεχνικού επιμελητηρίου.

2.9 Υπουργική απόφαση 16440/φ.10.4/445/1993

«Κανονισμός παροχής και διάθεσης στην αγορά συναρμολογούμενων μεταλλικών στοιχείων δια την ασφαλή κατασκευή και χρήση μεταλλικών σκαλωσιών»

Με την απόφαση αυτή διευθετούνται θέματα ως προς την χρήση, συναρμολόγηση, διάθεση και κατασκευή μεταλλικών σκαλωσιών. Πρέπει να αναγράφει τον τύπο, την σειρά, το έτος κατασκευής και να συνοδεύεται από βεβαίωση εξέτασης τύπου, η οποία χορηγείται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και από τους αναγνωρισμένους φορείς. Συναρμολογούνται βάση οδηγιών του κατασκευαστή.

2.10 Προεδρικό διάταγμα 225/1989

«Υγιεινή και ασφάλεια στα υπόγεια τεχνικά έργα»

Το διάταγμα αυτό απαρτίζεται από 10 κεφάλαια και ήρθε να καλύψει ένα κενό στον ιδιάζουσα τομέα των υπόγειων τεχνικών έργων.

Κεφάλαιο 1^ο

Περιγράφονται αναλυτικά οι υποχρεώσεις οι οποίες βαρύνουν τον κύριο του έργου, τον εργολάβο και τους εργαζομένους. Στις υποχρεώσεις αυτές συγκαταλέγεται και η σύνταξη μελέτης μέτρων υγιεινής και ασφαλείας και μηνιαίες συσκέψεις όπου συμμετέχουν όλοι οι παράγοντες συμπεριλαμβανομένου του τεχνικού ασφαλείας και του γιατρού εργασίας καθώς και του τεχνικού επιθεωρητή εργασίας κατά περίπτωση. Δια τους εργαζομένους αναφέρει την υποχρέωση τήρησης των μέτρων ασφαλείας και παρακολούθησης προγραμμάτων δια θέματα υγιεινής και ασφαλείας.

Κεφάλαιο 2^ο

Περιέχει ειδικά μέτρα ασφαλείας που αφορούν την εργασία με εκρηκτικές ύλες.

Κεφάλαιο 3^ο

Περιέχει μέτρα ασφαλείας τα οποία αφορούν την προστασία από πτώσεις καθώς και την κατάλληλη σηματοδότηση.

Κεφάλαιο 4^ο

Περιέχει διατάξεις που σχετίζονται με τον έλεγχο και την λειτουργία του αερισμού των υπόγειων χώρων εργασίας.

Κεφάλαιο 5^ο

Περιέχει διατάξεις για τον φωτισμό, θόρυβο, ηλεκτρισμό.

Κεφάλαιο 6^ο

Εξετάζει το θέμα της πυροπροστασίας.

Κεφάλαιο 7^ο

Διατάξεις για τα ατομικά μέτρα προστασίας.

Κεφάλαιο 8^ο

Αναφέρεται στην οργάνωση και πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου.

Κεφάλαιο 9^ο

Περιλαμβάνει μέτρα για την υγιεινή και παροχή Α' βοηθειών.

Κεφάλαιο 10^ο

Ορίζονται οι επιθεωρητές εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζουμε κάποια συγκεκριμένα άρθρα του αστικού κώδικα που επιλέξαμε και αφορούν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες στα τεχνικά έργα. Βασικά ο αστικός κώδικας προδιαγράφει με σαφήνεια όλες τις απαιτούμενες ενέργειες που πρέπει να λάβουν χώρα έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων.

Παρουσιάζουμε λοιπόν τα κυριότερα κεφάλαια με την σειρά κατά την οποία ευρίσκονται στον κώδικα.

Άρθρο 648 Παράγραφος 1

3.1 Ερμηνεία. Σύμβαση εργασίας. Έννοια εργασίας: Εργασία κατά τη υπόψη διάταξη, θεωρείται κάθε ανθρώπινη δράση ή ενέργεια, που κατευθύνεται προς ορισμένο, αξίας για τον αντισυμβαλλόμενο, αποτέλεσμα, ως προορισμένη να χρησιμεύσει στην πλήρωση των αναγκών του. Κυρίως συνίσταται σε θετική ανθρώπινη ενέργεια (σωματική ή πνευματική). Ως εργασία που δύναται να καταστεί αντικείμενο μίσθωσης νοείται κάθε ηθελημένη ανθρώπινη απασχόληση προς όφελος άλλων προσώπων (όχι για ίδια τέρψη). Αυτή συνίσταται σε απασχόληση του ανθρώπου (όχι μηχανής ή ζώου). Ως η θελημένη ενέργεια νοείται τόσο η σε διαρκή κίνηση παρεχόμενη όσο και η σε σκόπιμη ακινησία (π.χ. ζωγράφου, γλύπτη) ενώ, η παντελής αδράνεια, απραξία δεν είναι εργασία. Το είδος της εργασίας που έχει υποχρέωση να

παρέχει ο μισθωτής, καθορίζεται κυρίως από την ατομική σύμβαση. Αν σ' αυτή συνομολογείται το είδος με γενικό και αόριστο τρόπο, η εξειδίκευση του θα πραγματοποιηθεί βάσει των αρχών της καλής πίστης και των συναλλακτικών ηθών (200 ΑΚ). Αν, τέλος, στην ατομική εργασιακή σύμβαση δεν γίνεται αναφορά για το είδος της εργασίας, άλλοι παράγοντες είναι προσδιοριστικοί του είδους αυτής, όπως η επαγγελματική ειδικότητα του μισθωτού, το αντικείμενο της επιχείρησης και οι άλλες περιστάσεις της ορισμένης εργασιακής σύμβασης. Αν δεν έχει συμφωνηθεί εργασία εξειδικευμένου είδους, ο μισθωτής έχει υποχρέωση παροχής και παρεμφερών εργασιών χωρίς δικαίωμα πρόσθετης γι' αυτές αμοιβής. Τέτοιες είναι οι συγγένειες προς την κύρια εργασία εργασίες.

Η εργασία τω παραγωγική και χρήσιμη απασχόληση του ανθρώπου μπορεί να παρέχεται στο πλαίσιο πολλών συμβατικών τύπων, όπως π.χ. η σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, ανεξάρτητης υπηρεσίας, η σύμβαση έργου, η εταιρία κ.ά., όμως η κύρια συμβατική κατηγορία που καλύπτει από νομικής σκοπιάς την παροχή εργασίας είναι η εργασιακή σχέση, η ρυθμιζόμενη από πλέγμα διατάξεων του Αστικού Κώδικα (648 επ), η οποία εμφανίζεται υπό το μάρφωμα της σύμβασης εξαρτημένης εργασίας και της σύμβασης ανεξάρτητης εργασίας.

Άρθρο 648 Παράγραφος 34

3.2 Αντικείμενο μίσθωσης εργασίας : Αντικείμενο μίσθωσης εργασίας είναι η παροχή κάθε είδους εργασίας, η οποία πρέπει να παρέχεται στον εργοδότη αυτοπροσώπως από τον εργαζόμενο, εφόσον

από τη σύμβαση ή τις περιστάσεις δεν προκύπτει κάτι άλλο. Κάθε παροχή εργασίας, ανεξάρτητα από το είδος της, δηλαδή είτε σωματική είτε πνευματική είτε ανώτερη επιστημονική μπορεί ν' αποτελέσει αντικείμενο μίσθωσης εργασίας. Η παροχή της εργασίας καθώς και ο με αυτήν επιδιωκόμενος σκοπός πρέπει να είναι νομικά και ηθικά θεμιτοί, αλλιώς αν προσκρούουν σε απαγορευτική διάταξη νόμου ή αντιβαίνουν στα χρηστά ήθη (174, 178 ΑΚ) είναι άκυρη η σύμβαση. Η προς τούτο κρίση σχηματίζεται από τις κρατούσες γενικές για την ηθική αντιλήψεις της κοινωνίας κατά το χρόνο κατάρτισης της σύμβασης. Αν από τη σύμβαση εργασίας ο επιδιωκόμενος σκοπός είναι εν μέρει θεμιτός και εν μέρει αθέμιτος, είναι άκυρη η σύμβαση μερικώς ως προς τον αθέμιτο σκοπό, ενώ δεν ασκεί έννομη επιρροή ως προς το θεμιτό σκοπό για το άλλο μέρος της σύμβασης. Η παροχή εργασίας πρέπει να έχει αγοραία αξία, αλλιώς δεν μπορεί ν' αποτελέσει αντικείμενο μίσθωσης εργασίας, όπως οι φιλικές ή συγγενικές διευκολύνσεις για παροχή εργασίας, οι οποίες συνήθως παρέχονται χωρίς αμοιβή, είτε λόγω ηθικής υποχρέωσης είτε από αξιοπρέπεια.

Άρθρο 648 Παράγραφος 44

3.3 Ασφαλιστικά μέτρα : Δυνατή πρέπει να θεωρηθεί η λήψη από το αρμόδιο δικαστήριο ασφαλιστικών μέτρων με αίτηση του μισθωτού (προσωρινή ρύθμιση κατάστασης, 731, ΚΠολΔ). Το μέτρο θα συνίσταται στην επιβολή της υποχρέωσης, προσωρινά, στον εργοδότη για την απασχόληση του μισθωτού δηλαδή να συμπράξει για να καταστεί εφικτή η απασχόληση του μισθωτού. Τα ασφαλιστικά αυτά μέτρα δεν είναι

αντίθετα προς την ΚΠολΔ 692 παρ. 4, γιατί δεν υπάρχει οριστική επίλυση της διαφοράς.

Άρθρο 648 Παράγραφος 47

3.4 Ίση μεταχείριση : Η ίση μεταχείριση των εργαζομένων από τον εργοδότη θεωρείται ως θεμελιώδης υποχρέωση του τελευταίου κι έχει αναγορευθεί από τη θεωρία και τη νομολογία σε βασική αρχή του εργατικού δίκαιου, η οποία συμπορεύεται με την αρχή της ισότητας που ισχύει στο δημόσιο δίκαιο και στηρίζεται στη βασική ιδέα ότι όμοια πράγματα πρέπει να υπάγονται σε όμοια ρύθμιση. Η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν παραπέμπει στην εξίσωση των όρων εργασίας αλλά στην απαγόρευση της άνισης (αυθαίρετης) μεταχείρισης στο χώρο των εργασιακών σχέσεων. Απαγορεύει δηλαδή τις διαφοροποιήσεις στη ρύθμιση των εργασιακών σχέσεων οι οποίες δεν είναι αντικειμενικά δικαιολογημένες. Έτσι, η αρχή αυτή προσβάλλεται όχι μόνο όταν ο εργοδότης μεταχειρίζεται άνισα όμοιες καταστάσεις, αλλά και όταν αντιμετωπίζει με τον ίδιο τρόπο ουσιωδώς ανόμοιες καταστάσεις.

Άρθρο 648 Παράγραφος 60

3.5 Οι συνέπειες από την παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης διαφοροποιούνται ανάλογα με το συγκεκριμένο θέμα ως προς το οποίο διαπιστώνεται παράβαση της αρχής αυτής. Όταν πρόκειται για δικαιопραξίες που λαμβάνουν χώρα κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης προς βλάβη του εργαζομένου τότε αυτές είναι ανίσχυρες. Όταν ο εργαζόμενος αποκλείεται, χωρίς ιδιαίτερο λόγο, από τη χορήγηση παροχών προς το προσωπικό, τότε η αρχή της ίσης

μεταχείρισης του παρέχει δικαίωμα για όμοια μεταχείριση και ο εργαζόμενος αποκτά αξίωση στην παροχή, η οποία συνιστά αξίωση εκπλήρωσης της παροχής και όχι για αξίωση αποζημίωσης. Συνεπώς δεν απαιτείται πταίσμα του εργοδότη ούτε τίθεται ζήτημα αιτιώδους συνάφειας. Σε περίπτωση βέβαια υπαίτιας παράβασης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, δημιουργείται ευθύνη του εργοδότη προς αποζημίωση λόγω αθέτησης συμβατικής υποχρέωσης γιατί η υποχρέωση για ίση μεταχείριση εντάσσεται στις συμβατικές υποχρεώσεις του εργοδότη και συνακόλουθα η υπαίτια παράβασή της παρέχει στον εργαζόμενο αξίωση προς αποζημίωση.

Άρθρο 648 Παράγραφος 72

3.6 Σύναψη σύμβασης ορισμένου χρόνου : Για να είναι έγκυρη η σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, δεν είναι απαραίτητο να καταρτίζεται εγγράφως, αρκεί μόνο να υπάρξει συμφωνία των μερών. Όμως για τη διευκόλυνση της απόδειξης και την διασφάλιση των μερών – κυρίως του εργοδότη – επιβάλλεται η κατάρτιση να γίνεται με σχετικό έγγραφο που θα υπογραφεί και από τους δυο και θα προσδιορίζει ρητά το χρονικό σημείο λήξης της ή προκειμένου για σύμβαση ορισμένου έργου, το έργο που θα παραχθεί.

Άρθρο 648 Παράγραφος 98

3.7 Μερική απασχόληση : Λόγω του ενδοτικού χαρακτήρα των κανόνων του εργατικού δικαίου, των καθοριστικών των χρονικών ορίων εργασίας, υπό την έννοια της δυνατότητας συμφωνίας, ρητής ή σιωπηρής, μεταξύ των μερών για μειωμένο ωράριο ημερήσιας

απασχόλησης και ανάλογης, συνακόλουθα, μείωσης του μισθίου, η επιτρεπτή είναι η μερική απασχόληση, η οποία αντιδιαστέλλεται από την πλήρη απασχόληση. Σ' αυτή η διάρκεια της είναι μικρότερη όχι μόνο ως προς το νόμιμο ωράριο εργασίας αλλά και από το οριζόμενο από άλλες πηγές (π.χ. σ.σ.ε., δ.α., κανονισμοί, ο νόμος). Το σύστημα αυτό απασχόλησης εφαρμόζεται σε συμβάσεις εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου. Η εφαρμογή του επιβάλλεται είτε μετά από σχετική συμφωνία του εργοδότη και του μισθωτού (συμβατική μερική απασχόληση), είτε από άλλους ρυθμιστικούς παράγοντες (μη συμβατική μερική απασχόληση) και δύναται να αφορά άλλοτε σε ένα μόνο μισθωτό, άλλοτε δε σε περισσότερους ή σε όλους τους μισθωτούς της επιχείρησης. Αν ο μισθωτός απασχολείται μόνο μερικές εργάσιμες ημέρες ή ώρες, αλλά δικαιούται όλο το μισθό δεν πρόκειται για μερική απασχόληση. Δεν αποκλείεται η, από το μισθωτό που απασχολείται πλήρως ή μερικώς, ανάληψη παράλληλα κατά το ίδιο χρονικό διάστημα και μερικής απασχόλησης είτε στον ίδιο εργοδότη με άλλη ειδικότητα είτε σε άλλο με την ίδια ή άλλη ειδικότητα.

Άρθρο 648 Παράγραφος 129

3.8 Άδεια εργασίας από αστυνομική αρχή : Για την παροχή εργασίας, δηλαδή την εγκυρότητα της σύμβασης εξαρτημένης εργασίας ορισμένα καταστήματα με αντικείμενο ορισμένα είδη (π.χ. οινοπνευματώδη ποτά, φάρμακα) καθώς και σε κέντρα διασκέδασης, στα οποία πωλούνται ή αναλώνονται τρόφιμα ή ποτά ή αναψυκτικά, πρέπει να έχει ο σε αυτά απασχολούμενος άδεια της αρμόδιας αστυνομικής

αρχής (4 παρ. 1 πδ 180/79) την οποία αντικατέστησε το άρθρο 1 πδ 282/98).

Άρθρο 648 Παράγραφος 139

3.9 Αλλοδαποί, αλλοδαποί ομογενείς : Κατά τους ορισμούς των άρθρων 17 παρ. 4, 231 και 36 ν. 1975/92 με τον οποίον καταργήθηκε ο ν.4310/1929, η άσκηση οποιουδήποτε επαγγέλματος ή η ανάληψη οποιαδήποτε εργασίας από αλλοδαπό απαγορεύεται, εκτός αν ο ενδιαφερόμενος έχει εφοδιαστεί με σχετική άδεια παραμονής και εργασίας, από τον Υπουργό Εργασίας ή άλλη εξουσιοδοτημένη από αυτόν αρχή. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Οικονομικών, Εργασίας και Δημόσιας Τάξης, καθορίζονται οι προϋποθέσεις, η διάρκεια και η διαδικασία δικαιώματος εισόδου, διαμονής και εργασίας ομογενών. Μέχρι να εκδοθούν τα προεδρικά διατάγματα και οι υπουργικές αποφάσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι αντίστοιχες σχετικές διατάξεις που ρυθμίζουν τα συναφή θέματα, εφόσον δεν αντίκεινται στον παρόντα νόμο. Από τις διατάξεις αυτές σαφές καθίσταται όπως για τους αλλοδαπούς έτσι και για τους αλλοδαπούς ομογενείς, εφόσον δεν έχει εκδοθεί η άνω κοινή υπουργική απόφαση με την οποία καθορίζονται οι προϋποθέσεις διαμονής και εργασίας τους, έχει εφαρμογή η διάταξη του άρθρου 23 παρ. 1 του άνω νόμου και για την ανάληψη οποιασδήποτε εργασίας στην Ελλάδα, ανεξάρτητα από τη διάρκεια της διαμονής του σ' αυτά, πρέπει και αυτοί να είναι εφοδιασμένοι με σχετική άδεια από τον υπουργό εργασίας ή άλλη

εξουσιοδοτημένη αρχή, η έλλειψη της οποίας καθιστά άκυρη τη σύμβαση εργασίας, κατά τα άρθρα 3, 179 και 180 ΑΚ. Οι επ' αυτού του θέματος εκδοθείσες 30122/22.1.90 και 32314/6.11.90 (ΔΕΝ 1991/116) εγκύκλιοι του υπ. εργασίας, σύμφωνα με τις οποίες δεν υπόκειται στο νομοθετικό καθεστώς των αλλοδαπών οι ομογενείς από Αλβανία (Βορειοηπειρώτες, όπως οι έλληνες Πόντιοι από πρώην Σοβιετική Ένωση) και δεν απαιτείται να είναι εφοδιασμένοι με την άνω άδεια γιατί αποτελούν ελληνικό πληθυσμιακό στοιχείο, βρίσκονται έξω από το πλαίσιο του νόμου χωρίς καμία δεσμευτική δύναμη για τα δικαστήρια, τα οποία δεν αποτελούν υφιστάμενες υπηρεσίες του υπουργού που είχε την φαιινή ιδέα έκδοσής τους.

Άρθρο 648 Παράγραφος 141

3.10 Ασφάλιση στο ΙΚΑ : Μετά το ν.1902/90, με το άρθρο 24 του οποίου καταργήθηκε το άρθρο 4 παρ. 1 αν 1846/51, ισχύει η αρχή της υποχρεωτικής ασφάλισης στο ΙΚΑ των αλλοδαπών εργαζόμενων στην ημεδαπή όπως και οι έλληνες. Η βεβαίωση του ασφαλιστικού φορέα συνιστά απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας εργασίας. Αυτή απαιτείται και για την εργασία του οικιακού βοηθού.

Άρθρο 651 Παράγραφος 8

3.11 Σχέση εργοδότη – εργαζόμενου : Η σύμβαση παραχώρησης των υπηρεσιών εργαζόμενου σε τρίτο δε ασκεί επιρροή καταρχήν στη σύμβαση εργασίας, δηλαδή εργοδότης του εργαζόμενου παραμένει το πρόσωπο που τον προσέλαβε (ο αρχικός εργοδότης). Η σύμβαση εργασίας μπορεί να είναι αόριστου ή ορισμένου χρόνου σε κάθε μορφή

τριμερούς σχέσης και μάλιστα μετά το ν.2956/2001 (άρθρο 22) απαιτείται έγγραφη σύμβαση. Η σύμβαση παραμένει ενεργός σε όλη τη διάρκεια της σχέσης εργασίας, και εξακολουθεί να ρυθμίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών (καταβολή μισθού και άδειας). Υπο τον άνω νόμο η διάρκεια της προσωρινής ή ευκαιριακής απασχόλησης είναι 8μηνης διάρκειας (άρθρο 22). Ο αρχικός εργοδότης βαρύνεται κατά βάση με όλες τις υποχρεώσεις, από τη σύμβαση εργασίας (π.χ. μισθού, άδειας, επιδόματος άδειας κλπ). Οι όροι εργασίας μεταξύ εργαζομένου και αρχικού εργοδότη δεσμεύουν και τον τρίτο ο οποίος δεν επιτρέπεται να επιφέρει βλαπτικές των όρων εργασίας μεταβολές. Τέλος, η καταγγελία της σύμβασης μπορεί να γίνει μόνο από τον αρχικό εργοδότη.

Άρθρο 657 Παράγραφος 5

3.12 Ανακοίνωση κωλύματος : Ο εργαζόμενος υποχρεούται, μόλις λάβει γνώση του κωλύματος προς εργασία, να ειδοποιήσει προς τούτο τον εργοδότη, βάσει των αρχών της καλής πίστης. Η παράλειψη της γνωστοποίησης αυτής δεν αίρει μεν την υποχρέωση του εργοδότη για πληρωμή του μισθού, δυνατόν όμως να δημιουργήσει αξίωση αποζημίωσής του από τον εργαζόμενο, για κάθε ζημιά που υπέστη από το ότι δεν έλαβε γνώση έγκαιρα του κωλύματος για την λήψη μέτρων αποτροπής της ζημιάς. Ακόμη η παράλειψη αυτή, εφόσον είναι υπαίτια, μπορεί να θεμελιώσει σπουδαίο λόγο προς καταγγελία της σύμβασης εργασίας. Τέλος, η παράλειψη της άνω γνωστοποίησης εφόσον είναι υπαίτια και η απ' αυτή πάροδος ικανού χρόνου, μπορεί να έχει ως

συνέπεια τη στέρηση του μισθού από τον εργαζόμενο, αν η άσκηση του δικαιώματος αυτό κρίνεται ως καταχρηστική.

Άρθρο 669 Παράγραφος 129

3.13 Αποχώρηση λόγω συνταξιοδότησης : Κατά τη διάταξη του άρθρου 8 εδ β' του ν 3198/55, ως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 5 παρ. 1 ν435/76, μισθωτοί γενικά (υπάλληλοι ή εργατοτεχνίτες), εφόσον υπάγονται στην ασφάλιση οιοδήποτε ασφαλιστικού οργανισμού για τη χορήγηση σύνταξης, και έχουν συμπληρώσει (πριν από την αποχώρηση ή την απόλυση) ή συμπληρώνουν (κατά την αποχώρηση ή απόλυση) προϋποθέσεις πλήρους συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, δύναται : α) να έχουν την ιδιότητα του υπαλλήλου να αποχωρούν οικειοθελώς ή να απομακρύνονται από την εργασία εκ μέρους του εργοδότη λαμβάνοντας όσοι μεν έχουν και επικουρική ασφάλιση τα 40%, όσοι δε δεν έχουν επικουρική ασφάλιση τα 50% της αποζημίωσης, την οποία θα εδικαιούνται να λάβουν στην περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης χωρίς προειδοποίηση και β) αν έχουν την ιδιότητα του εργατοτεχνίτη να αποχωρούν οικειοθελώς, λαμβάνοντας όσοι μεν έχουν και επικουρική ασφάλιση τα 40%, όσοι δε δεν έχουν επικουρική ασφάλιση τα 50% της αποζημίωσης εκείνης που θα ελάμβαναν σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης από τον εργοδότη. Αντίθετα αν η σύμβαση εργασίας καταγγελθεί από τον εργοδότη, οφείλεται στον εργοτεχνίτη ολόκληρη η αποζημίωση. Ως επικουρικός ασφαλισμένοι νοούνται κατ' άρθρο 16 ν 1539/85, όσοι έχουν

συμπληρώσει τις προϋποθέσεις λήψης επικουρικής σύνταξης και όχι όσοι απλώς υπάγονται στην επικουρική ασφάλιση.

Άρθρο 673 Παράγραφος 4

3.14 Αποζημίωση : Αν συντρέχουν οι άνω προϋποθέσεις για καταγγελία ο καταγγελλόμενος υπαίτιος εργοδότης που αθέτησε τη σύμβαση υποχρεούται σε αποζημίωση του μισθωτού, η οποία είναι πλήρης, δηλαδή περιλαμβάνει θετική και αποθετική ζημία που συναρτάται με την παράβαση. Αν ο καταγγείλας είναι ο εργοδότης δικαιούται να ζητήσει κάθε ζημία που προκλήθηκε στην περιουσία του απ' αυτή την αθέτηση υποχρέωσης του μισθωτού όσο και γιατί αναγκάστηκε λόγω της απόλυσης, να προσλάβει άλλο μισθωτό με μεγαλύτερες αποδοχές. Αν ο καταγγείλας είναι ο μισθωτός δικαιούται να ζητήσει κάθε ζημία που προκλήθηκε στην περιουσία του, ως αν η σύμβαση είναι ορισμένου χρόνου τους μισθούς που λάμβανε αυτός ως την κανονική λήξη της μίσθωσης, ενώ αν είναι αόριστου χρόνου τους μισθούς του έως το χρόνο εξεύρεσης νέας εργασίας με τον ίδιο μισθό ή αν βρει με μικρότερο μισθό τη διαφορά.

Άρθρο 681 Παράγραφος 95

3.15 Δικαιοδοσία για δημόσια έργα : Στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων υπάγονται οι διαφορές από διοικητικές συμβάσεις. Δεν μπορεί να υπάρξει διοικητική διαφορά από σύμβαση κατασκευής δημόσιου έργου όταν το έργο εκτελείται για ν.π.ι.δ. Α.Ε.Δ. 10/87 Δνη 29/82, Αρμ 1988/69, ΑΠ 1337/87 Δνη 28/1446, ΣτΕ 222/87 Δνη 28/206, ΣτΕ 2655/87 Δνη 28/1478. Κάθε διαφορά από σύμβαση

δημόσιου έργου λύεται από τη Εφετείο της περιφέρειας στην οποία βρίσκεται το έργο, αλλά προϋπόθεση της εξαιρετικής αρμοδιότητας του Εφετείου είναι η ύπαρξη έγκυρης σύμβασης για την εκτέλεση της μελέτης ΑΠ 51/88 ΕΕΝ 1989/95. Τα εκκλησιαστικά έργα είναι δημόσια έργα (Κανονισμός 55/1974) και οι διαφορές που προκύπτουν από τις συμβάσεις εκτέλεσής του είναι διοικητικές διαφορές ουσίας που υπάγονται στη δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ΕΑ 13606/88 Αρμ 1989/687.

Άρθρο 681 Παράγραφος 96

3.16 Εργατικό ατύχημα : Απαλλαγή του εργοδότη, αν ο εργαζόμενος υπάγεται στην ασφάλιση του ΙΚΑ. Η απαλλαγή αφορά τόσο τον εργοδότη όσο και τα πρόσωπα που προστέθηκαν απ' αυτόν. Δικαίωμα του παθόντος να ζητήσει χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης προϋποθέσεις εργολαβία με αντιπαροχή. Ως απαλλασσόμενοι εργοδότες θεωρούνται τόσο ο εργολάβος όσο και εργοδότης απαλλάσσονται και οι μηχανικοί που προστέθηκαν απ' αυτούς ΟΛΑΠ 1117/86 ΕΔΠ 1986/236.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Κώδικας Επαγγελματικής Δεοντολογίας Πολιτικού Μηχανικού και αναγγελία εργατικού ατυχήματος

Ο Πολιτικός Μηχανικός είναι υποχρεωμένος καθ' όλη τη διάρκεια της εργασίας του να δρα με βάση τον κώδικα δεοντολογίας ο οποίος αναφέρεται παρακάτω.

Επιπρόσθετα υποχρεούται σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος να ειδοποιεί «παραχρήμα» την πλησιέστερη Αστυνομική αρχή, και να αναγγέλλουν συγχρόνως και μέσα σε 24 ώρες το αργότερο την οικεία επιθεώρηση εργασίας.

Εάν πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, τότε εκτός των παραπάνω ενεργειών, πρέπει να διατηρήσουν αμετάβλητα όλα εκείνα τα στοιχεία που μπορούν να χρησιμεύουν στην εξακρίβωση των αιτιών του ατυχήματος και στον καταλογισμό ευθυνών.

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πολιτικών Μηχανικών - Ε.Σ.Σ.Ε. Κώδικας Επαγγελματικής Δεοντολογίας

4.1 Προοίμιο

Σκοπός της επιστήμης και της πράξης του Πολιτικού Μηχανικού είναι η βελτίωση των συνθηκών ζωής της ανθρωπότητας με σεβασμό στην ζωή την υγεία και την ιδιοκτησία των συνανθρώπων του.

Ο πολιτικός μηχανικός υπηρετεί την κοινωνία και προάγει τον πολιτισμό και την ποιότητα ζωής.

Ο πολιτικός μηχανικός πρέπει να ανιχνεύει και να αναλύει τις ανάγκες του παρόντος και να προβλέπει την μελλοντική ανάπτυξη.

Ο πολιτικός μηχανικός πρέπει να αντιμετωπίζει στην πράξη του τον παρόντα Κώδικα σαν ένα σύνολο δυναμικών αρχών.

4.2 Σε σχέση με την κοινωνία

Ο πολιτικός μηχανικός : α) Δρα με ακεραιότητα και σεβασμό στο δημόσιο συμφέρον, β) Προσπαθεί να βελτιώσει την γνώση του κοινού πάνω στην χρησιμότητα των έργων πολιτικού μηχανικού, γ) Σέβεται τις αρχές ασφαλείας και υγιεινής του κοινού των συνεργατών και υπαλλήλων του, δ) Εκφράζει επαγγελματική γνώμη μονό όταν έχει επαρκή γνώση για το θέμα, ε) Απορρίπτει κάθε μορφή εξαγοράς η δωροδοκίας του, ζ) Είναι πρόθυμος να συμβάλλει στις δημοσιές υποθέσεις.

4.3 Σε σχέση με το περιβάλλον

Ο πολιτικός μηχανικός : α) Αντιλαμβάνεται τις επιπτώσεις της εργασίας του στο κοινωνικό σύνολο και στο φυσικό περιβάλλον, β) Υποστηρίζει τις προσπάθειες αειφόρου ανάπτυξης και αλλαγής, γ) Κάνει κάθε προσπάθεια για την βελτίωση του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής, δ) Αναγνωρίζει την αλληλεξάρτηση των οικοσυστημάτων του πλανήτη και την δυνατότητα τους να αφομοιώσουν τις αλλαγές που συνεπάγονται τα έργα πολιτικού μηχανικού, ε) Εξασφαλίζει τις ελάχιστες δυνατές αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, στ) Προωθεί την χρήση ανανεώσιμων και ανακυκλώσιμων υλικών, ζ) Προσπαθεί να ασκήσει την δουλεία του με την ελαχίστη δυνατή χρήση φυσικών πηγών.

4.4 Σε σχέση με το επάγγελμα

Ο πολιτικός μηχανικός: α) Προσπαθεί να ανυψώσει το επίπεδο και την αποτελεσματικότητα του επαγγέλματος, β) Αποφεύγει να μειώσει με την συμπεριφορά του την αξιοπρέπεια και την τιμή του επαγγέλματος, γ) Προστατεύει το επάγγελμα από κάθε προσπάθεια δυσφήμισης του,

4.5 Σε σχέση με τον πελάτη του

Ο πολιτικός μηχανικός : α) Εκπροσωπεί με αξιοπιστία τα συμφέροντα του πελάτη του και δρα με δικαιοσύνη και ισοτιμία απέναντι σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, β) Επισημαίνει στον πελάτη του κάθε πιθανή αντιδικία και σύγκρουση συμφερόντων, γ) Εξασφαλίζει ότι οι εργασίες δεν συνεπάγονται κίνδυνο για την ζωή και την ιδιοκτησία η αν ένας τέτοιος κίνδυνος υφίσταται εξασφαλίζει ότι τόσο ο πελάτης του όσο και τα υπόλοιπα μέρη είναι πλήρως ενήμερα των πιθανών κινδύνων που συνεπάγεται η υλοποίηση ενός σχεδίου, δ) Επισημαίνει με σαφή τρόπο στον πελάτη του τις συνέπειες όταν η τεχνική άποψη του αγνοείται, ε) Δεν κοινοποιεί εμπιστευτικές πληροφορίες και επαγγελματικά θέματα χωρίς την συγκατάθεση του πελάτη του, στ) Δεν δέχεται παραγγελίες από τρίτους σε σχέση με εργασία που έχει αναλάβει για λογαριασμό πελάτη του, ζ) Αποκαλύπτει στον πελάτη του αν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων με άλλη εργασία που έχει αναλάβει, η) Δεν δέχεται παραγγελίες σε τομείς στους οποίους δεν έχει αντίστοιχη επαγγελματική επάρκεια, θ) Συμβουλεύει τον πελάτη του αν μετά από μελέτη πιστεύει ότι ένα σχέδιο δεν πρόκειται να είναι επιτυχές, ι) Δεν δέχεται να εργαστεί

έξω από την κυρία επαγγελματική του απασχόληση χωρίς να είναι ενήμερος ο εργοδότης του.

4.6 Σε σχέση με τους άλλους μηχανικούς

Ο πολιτικός μηχανικός : α) Εξασφαλίζει ότι η επαγγελματική εκτίμηση που οφείλεται στην εργασία αποδίδεται σ' εκείνους που πραγματικά την δικαιούνται, β) Παρέχει κάθε βοήθεια για την προαγωγή της εκπαίδευσης της εμπειρίας και της επαγγελματικής ανάπτυξης του ίδιου, των άλλων μηχανικών και των μελλοντικών συναδέλφων, γ) Δεν βλάπτει την επαγγελματική υπόληψη και τις προοπτικές των συναδέλφων του, δ) Αναφέρει στα αρμοδία όργανα όταν πιστεύει αποδεδειγμένα ότι κάποιος μηχανικός συμπεριφέρεται κατά παράβαση των νομών και του κώδικα αυτού.

E.C.C.E.

4.7 Η ηλικία του συνόλου των ασφαλισμένων που καταγράφηκαν με επαγγελματική νόσο κατά το 2005 κυμαίνεται από 46,3 έως 74,6 ετών με μέση ηλικία τα 59,2 έτη. Από τις 30 περιπτώσεις οι εννέα εξετάστηκαν για πρώτη φορά κατά το έτος αναφοράς ενώ οι 21 είναι παλαιότερες περιπτώσεις οι οποίες επανεξετάστηκαν κατά το 2005. Η μέση ηλικία κατά την πρώτη διάγνωση, για όλες τις περιπτώσεις, ήταν τα 54,5 έτη και το εύρος των ηλικιών κυμαίνονταν από 33,8 έως 71,7 έτη.

Η ηλικία των εννέα πρωτοεϊσακτων, κατά το 2005 περιστατικών, κυμαίνεται από 46,3 έως 65,8 ετών με μέση ηλικία τα 55,3 έτη.

Ακολούθως η ηλικία των 21 επανεξεταζόμενων περιπτώσεων κυμαίνεται από 47,9 έως 74,6 ετών με μέση ηλικία τα 60,8 έτη. Από τις

περιπτώσεις αυτές για τις 20 γνωρίζουμε το έτος που πρωτοδιαγνώσθηκε η νόσος, πρόκειται για διαγνώσεις από το 1967 έως το 2003. Η ηλικία, κατά την πρώτη διάγνωση, αυτών των ασφαλισμένων κυμαίνονταν από 33,8 έως 71,7 ετών με μέση ηλικία τα 54,2 έτη. Δηλαδή από την πρώτη διάγνωση έως το 2005 έχουν περάσει, για τους επανεξεταζόμενους ασθενείς, κατά μέσο όρο 6,5 έτη.

Από τις 30 περιπτώσεις, οι 29 είναι άνδρες (96,7%) εκ των οποίων οι 20 είναι περιπτώσεις προηγούμενων ετών που επανεξετάζονται. Επίσης 15 από τους 30 ασθενείς (50%) είναι μεταξύ 55 και 64 ετών.

Σχετικά με το επάγγελμα των ασφαλισμένων, αναφέρονται 27 (90,0%) περιπτώσεις που αφορούν σε ειδικευμένους τεχνίτες (16/30) ή ανειδίκευτους εργάτες (11/30). Από τους 16 ασφαλισμένους με ειδικότητα ειδικευμένου τεχνίτη, οκτώ (50,0%) είναι μεταξύ 55 και 64 ετών και πέντε (31,3%) περιπτώσεις διεγνώσθησαν με μολυβδίαση. Επίσης 13 (81,3%) έχουν ποσοστό αναπηρίας επαγγελματικής νόσου από 20% έως 50% και για οκτώ (50,0%) περιπτώσεις ο αιτιολογικός παράγοντας έκθεσης στη νόσο είναι κάποιος χημικός παράγοντας ή ανόργανη ένωση. Από τους 11 ασφαλισμένους με ειδικότητα ανειδίκευτου εργάτη, πέντε (45,5%) είναι μεταξύ 55 και 64 ετών και έξι (54,5%) διεγνώσθησαν με αλλεργική δερματίτιδα εξ' επαφής. Οκτώ (72,7%) έχουν ποσοστό αναπηρίας επαγγελματικής νόσου από 50% έως 80% και για έξι (54,5%) περιπτώσεις ο αιτιολογικός παράγοντας έκθεσης στη νόσο είναι κάποιος χημικός παράγοντας ή ανόργανη ένωση.

Από τους ασφαλισμένους του κλάδου των κατασκευών, οκτώ (72,7%) είναι ανειδίκευτοι εργάτες, για οκτώ (72,7%) περιπτώσεις ο αιτιολογικός παράγοντας έκθεσης στη νόσο είναι κάποιος χημικός παράγοντας ή ανόργανη ένωση και επτά (63,6%) έχουν ποσοστό αναπηρίας επαγγελματικής νόσου από 50% έως 80%.

Η αλλεργική δερματίτιδα εξ' επαφής και η μολυβδίαση παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη συχνότητα με εννέα (30,0%) και έξι (23,3%) περιπτώσεις, αντίστοιχα. Από τις εννέα περιπτώσεις με αλλεργική δερματίτιδα εξ' επαφής οι οκτώ (88,9%) αποδίδονται σε εργαζόμενους του κλάδου των κατασκευών, επίσης οκτώ (88,9%) οφείλονται σε κάποιο χημικό παράγοντα ή ανόργανη ένωση και σε έξι (66,7%) περιπτώσεις καταγράφεται ποσοστό αναπηρίας από 50% έως 80%. Από τις έξι περιπτώσεις με μολυβδίαση οι πέντε (83,3%) αποδίδονται σε εργαζόμενους του κλάδου των μεταποιητικών βιομηχανιών, και οι έξι οφείλονται σε κάποιο χημικό παράγοντα ή ανόργανη ένωση και έχουν ποσοστό αναπηρίας από 40% έως 70%.

Στο σύνολο των περιπτώσεων οι δώδεκα έχουν ποσοστό αναπηρίας από 20% μέχρι 45% και οι υπόλοιπες 18 από 50% έως 80%. Από τις 18 περιπτώσεις με ποσοστό πάνω από 50% οι 11 (61,1%) διεγνώσθησαν με αλλεργική δερματίτιδα εξ' επαφής και μολυβδίαση.

Ο αιτιολογικός παράγοντας έκθεσης στη νόσο περιγράφεται για 29 από τις 30 περιπτώσεις εκ των οποίων στις 14 (48,3%) η νόσος αποδίδεται σε χημικούς παράγοντες ή ανόργανες ενώσεις και στις 11 (37,9%) σε βιομηχανικούς παράγοντες, υλικά και προϊόντα.

Τέλος, όσον αφορά στο ακριβές προϊόν έκθεσης στη νόσο, καταγράφηκαν 12 (40,0%) περιπτώσεις που η έκθεση στη νόσο οφείλεται σε κατασκευαστικά ή οικοδομικά υλικά. Από αυτές τις περιπτώσεις οι εννέα (75,0%) αφορούν σε ανειδίκευτους εργάτες, οι 11 (91,7%) στον κατασκευαστικό κλάδο και οι οκτώ (66,7%) περιπτώσεις διαγνώστηκαν με αλλεργική δερματίτιδα εξ' επαφής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το φαινόμενο των αλλοδαπών εργαζομένων είναι αρκετά έντονο στην χώρα μας. Έτσι όσοι αναγκάζονται να μεταναστεύσουν από την χώρα τους και δεν φέρουν ειδικές γνώσεις δια κάποια εργασία, απορροφώνται στον κατασκευαστικό κλάδο χωρίς να εξασφαλίζουν την απαραίτητη ασφάλιση.

5.1 Γενικά

Αλβανοί στη συντριπτική τους πλειοψηφία οι αλλοδαποί στα οικοδομοτεχνικά έργα Πριν 40 χρόνια θα ακουγόταν ως ανέκδοτο, αλλά φαίνεται πως οι εποχές άλλαξαν και άλλαξαν δραματικά. Στα οικοδομοτεχνικά έργα οι συμπατριώτες μας εργαζόμενοι είναι πλέον μειοψηφία, ενώ το ποσοστό των αλλοδαπών είναι συντριπτικό. Μεταξύ τους και μερικοί Γερμανοί, που ήρθαν στη Μαγνησία και απασχολούνται στις οικοδομές.

Στην πλειοψηφία τους οι αλλοδαποί εργαζόμενοι στα οικοδομοτεχνικά έργα στο είναι Αλβανοί και ακολουθούν οι υπόλοιποι Βαλκάνιοι, Βούλγαροι, Ρουμάνοι, αλλά και Πολωνοί, Ρώσοι, Ουκρανοί, Σέρβοι, Μολδαβοί.

Μάλιστα με την πάροδο των χρόνων οι Έλληνες οικοδόμοι και εργαζόμενοι σε συναφή επαγγέλματα λιγοστεύουν και υπολογίζεται ότι σε μια δεκαετία, ίσως και λιγότερο, οι συμπατριώτες μας να είναι μόνον

εργολάβοι, άντε και μερικοί πολύ εξειδικευμένοι τεχνίτες και όλοι οι άλλοι να είναι αλλοδαποί.

Οι συνθήκες εργασίας, τα σχετικά χαμηλά μεροκάματα και η τάση της νεοελληνικής οικογένειας να ωθήσει τα παιδιά της προς τα επιστημονικά επαγγέλματα (γιατροί, δικηγόροι, μηχανικοί), έχουν οδηγήσει την οικοδομή να μείνει χωρίς ελληνικά εργατικά χέρια.

Την τάση αφελληνισμού στα οικοδομοτεχνικά έργα πιστοποιούν και τα στοιχεία του ΙΚΑ Βόλου, σύμφωνα με τα οποία το 50% περίπου των ασφαλισμένων οικοδόμων-συνολικά 4.000-είναι αλλοδαποί, ενώ αν προστεθούν σ' αυτούς και αυτοί που δεν φαίνονται στα μητρώα του Ιδρύματος (μαύρη εργασία), τότε το ποσοστό είναι κατά πολύ μεγαλύτερο.

«Να δείτε τι γίνεται όταν χορηγείται το δωρόσημο, δεν μιλάει κανένας ελληνικά και πολλές φορές χρειάστηκε η παρέμβαση άλλων εργαζομένων δίκην διερμηνέων, για να συνεννοηθούμε», δηλώνει στη «Θ» διοικητικό στέλεχος του ΙΚΑ Βόλου.

Σύμφωνα με τα επίσημα πανελλαδικά στοιχεία του ΙΚΑ κατά σειρά οι αλλοδαποί εργαζόμενοι σε οικοδομοτεχνικά έργα είναι ανά υπηκοότητα Αλβανοί, Ρώσοι, Ρουμάνοι, Αιγύπτιοι, Σύριοι, Βούλγαροι, Πολωνοί, Πακιστανοί, Γεωργιανοί.

Στην περιοχή ευθύνης του ΙΚΑ Βόλου υπάρχουν και ελάχιστοι, μετρημένοι στα δάχτυλα, Γερμανοί.

Στο τοπικό Συνδικάτο Οικοδόμων είναι εγγεγραμμένα 3.500 μέλη, ωστόσο, όπως τονίζει ο πρόεδρος του Συνδικάτου κ. Κ.

Σακελλαρίου, «παρατηρείται απροθυμία από τους αλλοδαπούς συναδέλφους να συνδικαλιστούν. Τους λέμε ότι έχουμε τα ίδια προβλήματα, ελάτε να γραφτείτε, αλλά έρχονται μόνον όταν θέλουν να πάρουν την επιδότηση ενοικίου, γιατί απαιτείται εγγραφή στο συνδικάτο».

Έλληνες και αλλοδαποί δεν βγαίνουν στην αγορά εργασίας με τα ίδια δικαιώματα. Είναι γεγονός ότι οι μετανάστες στη χώρα υπέστησαν εκμετάλλευση τα πρώτα χρόνια.

Αλλά και οι ίδιοι βλέποντας ότι το βιοτικό τους επίπεδο είναι καλύτερο στην Ελλάδα, υπέμειναν και συνέχισαν να εργάζονται σε συνθήκες εκμετάλλευσης. Την κυριαρχία των αλλοδαπών στα οικοδομοτεχνικά έργα μαρτυρούν και οι μικρές σχετικά ηλικίες τους, ενώ στις μεγαλύτερες υπερισχύουν οι Έλληνες.

Με βάση τα τελευταία στατιστικά στοιχεία του ΙΚΑ (Σεπτέμβριος 2005) το 14,15% των οικοδόμων είναι ηλικίας 30-34 χρόνων, το 13,75% 35-39 χρόνων, το 13,03% 25-29 χρόνων, το 11,99% 40-44 χρόνων, το 10,98% 45-49 χρόνων, το 10,04% 50-54 χρόνων, το 8,22% 20-24 χρόνων, το 7,57% 55-59 χρόνων, ενώ 1,17% είναι ηλικίας 15-19 χρόνων και 1,51% 60-64 χρόνων.

Επιπρόσθετα παρατηρούνται κενά και αδυναμίες καθώς στην περίπτωση των αλλοδαπών όταν παρέχεται η κάρτα με δυνατότητα ανανέωσης ενός ακόμη τριμήνου δημιουργείται ένα αίσθημα φόβου πιθανής απέλασης με αποτέλεσμα να μην καταγράφονται.

Δεν υπάρχει κάποια κρατική μέριμνα ή υπηρεσία αποδοχής αυτών των ανθρώπων. Έχουν δημιουργηθεί ωστόσο ορισμένοι ιδιωτικοί και φιλανθρωπικοί φορείς με περιορισμένες κοινωνικές δραστηριότητες.

Οι υπηρεσίες αυτές είναι :

- Η Διεθνής Κοινωνική Υπηρεσία. Ξεκίνησε την δραστηριότητά της το 1971 και έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα απέναντι στους αλλοδαπούς.
- Η Διεθνής Φιλανθρωπική Οργάνωση Καρίτας – Ελλάδα που προσφέρει ορισμένες κοινωνικές υπηρεσίες και παροχές σε περιορισμένο αριθμό προσφύγων όπως κοινωνική εργασία σε άτομα με ειδικές ανάγκες, υλικές παροχές και βοήθεια σε περιπτώσεις ασθένειας.

Οι αμοιβές των αλλοδαπών είναι πιο χαμηλές από αυτές που δίνονται στους Έλληνες και γενικά οι ξένοι ασχολούνται σε βαριές και ανθυγιεινές εργασίες ενώ αντιμετωπίζουν συνεχώς το φάσμα της ανεργίας. Παράλληλα ο φόβος της απέλασης τους κάνει να μην αναφέρουν τα ατυχήματα αλλά να συμβιβάζονται με τον εργοδότη.

5.2 Μέση απασχόληση και μέσο μεροκάματο

Το ΙΚΑ είχε καταγράψει το Σεπτέμβριο του 2005 1431 οικοδομοτεχνικά έργα στη Μαγνησία, στα οποία εργάζονταν 4.136 οικοδόμοι, με μέση απασχόληση 12,56 ημέρες και μέσο ημερομίσθιο 53,07 ευρώ.

Μεταξύ τους και 59 γυναίκες, που είχαν μέση απασχόληση 14,19 ημέρες και λάμβαναν 46,26 ευρώ μέσο μεροκάματο.

Οι περισσότεροι οικοδόμοι απασχολούνταν στην περιοχή Βόλου (2.220), είχαν μέση απασχόληση 12,97 ημέρες και λάμβαναν μέσο μεροκάματο 52,19 ευρώ. Ακολουθεί η Ν. Ιωνία με 720 οικοδόμους, 10,65 ημέρες απασχόλησης και μέσο μεροκάματο 52,98 ευρώ. Στον Αλμυρό δηλώνουν οικοδόμοι 291 εργαζόμενοι, με μέση απασχόληση 13,94 ημέρες και μέσο μεροκάματο 56,31 ευρώ.

Στο ΙΚΑ Αγριάς φαίνονται 196 οικοδόμοι με 10,29 ημέρες απασχόληση και 52,71 ευρώ μέσο ημερομίσθιο, στο ΙΚΑ Ν. Αγχιάλου 184 με 12,54 ημέρες μέση απασχόληση και 54,58 ευρώ μέσο μεροκάματο, στο ΙΚΑ Ζαγοράς 146 οικοδόμοι, με 12,47 ημέρες μέση απασχόληση και 53,01 ευρώ μέσο ημερομίσθιο, στο ΙΚΑ Σκοπέλου 138, με μέση απασχόληση 14,78 ημέρες (οι περισσότερες στο νομό) και μέσο ημερομίσθιο 52,94 ευρώ, στο ΙΚΑ Σκιάθου 130, με 15,12 ημέρες μέση απασχόληση και 52,43 ευρώ μέσο ημερομίσθιο και στο ΙΚΑ Βελεστίνου 111 οικοδόμοι, με μέση απασχόληση 11,79 ημέρες και μέσο ημερομίσθιο 62 ευρώ, που είναι και το υψηλότερο στο νομό.

Ωστόσο η μέση απασχόληση των οικοδόμων στο Νομό Μαγνησίας υπολείπεται της πανελλαδικής, που είναι 15,29 ημέρες, όπως υπολείπεται και το μέσο ημερομίσθιο, που είναι 53,26 ευρώ.

Είναι χαρακτηριστικό πως σύμφωνα με τα στοιχεία του ΙΚΑ οι γυναίκες που απασχολούνται σε οικοδομοτεχνικά έργα στη Μαγνησία, αν και εργάζονται κατά μέσο όρο περισσότερες ημέρες από τους άνδρες (14,19 έναντι 12,54 των ανδρών), έχουν μέσο ημερομίσθιο χαμηλότερο (46,26 ευρώ έναντι 53,18 των ανδρών).

Το κατώτατο μεροκάματο του ανειδίκευτου, άγαμου και χωρίς προϋπηρεσία οικοδόμου είναι σήμερα 43,55 ευρώ και του έγγαμου 47,90 ευρώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Στην Ευρώπη όπως και στον υπόλοιπο κόσμο έχουν θεσπισθεί κανονισμοί οι οποίοι εξασφαλίζουν την ασφάλεια καθώς και την υγεία των ενασχολούμενων στα τεχνικά έργα. Τούτο πραγματοποιείται με την χρήση νομοθετημάτων καθώς και από την συλλογική προσπάθεια οργανισμών όπως η OSHA η οποία δραστηριοποιείται στον συγκεκριμένο τομέα.

6.1 Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία ιδρύθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση ο 1996, με σκοπό να ανταποκριθεί στις ανάγκες ενημέρωσης στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός έχει έδρα το Μπιλμπάο (Ισπανία) και στοχεύει στη βελτίωση της ζωής των εργαζομένων στην ΕΕ, με την ενίσχυση της ροής τεχνικών, επιστημονικών και οικονομικών πληροφοριών μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων για θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία και στη βελτίωση της ποιότητας της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας (EAY) στην ΕΕ, με την ανάπτυξη, συλλογή, ανάλυση και διάδοση αντικειμενικών πληροφοριών για τα πλέον πιεστικά ζητήματα EAY.

Χρηματοδοτούμενος από την ΕΕ, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός συνεργάζεται στενά με κυβερνήσεις, οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων και στα 25 Κράτη Μέλη, καθώς και στις χώρες ΕΖΕΣ και τις υποψήφιες χώρες. Το Δίκτυο Εθνικών Εστιακών Πόλων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στην από

κοινού σύνταξη και τη διάδοση σχετικών πληροφοριών και ειδικών γνώσεων. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός συνδέεται επίσης με ένα συνεχώς αυξανόμενο αριθμό διεθνών οργανισμών πέραν της Ευρώπης, διασφαλίζοντας ότι η ΕΕ διατηρεί την ηγετική της θέση όσον αφορά την πληροφόρηση και τη σχεδίαση πολιτικής σε θέματα ΕΑΥ.

Από την έναρξη λειτουργίας του, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός δεν δημιούργησε μόνο τη μεγαλύτερη, σε παγκόσμιο επίπεδο, ηλεκτρονική πύλη πληροφοριών και ειδικών γνώσεων στον τομέα της ΕΑΥ, Απέδειξε επίσης την ικανότητα του στη διοργάνωση πανευρωπαϊκών εκστρατειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, όπως η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, με την καθοριστική συνδρομή του Δικτύου των Εθνικών Εστιακών Πόλων.

Η Δ/ση Διαχείρισης της Πληροφορίας, Επιμόρφωσης και Παρακολούθησης Πολιτικής Συνθηκών Εργασίας για θέματα ασφάλειας και υγείας του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, αποτελεί τον Εθνικό Εστιακό Πόλο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία.

Στη συνέχεια παραθέτονται η οδηγία 92/57/ΕΟΚ καθώς και η οδηγία 89/391/ΕΟΚ οι οποίες ενασχολούνται με τον περιορισμό των εργατικών ατυχημάτων.

6.2 Οδηγία 92/57/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 24^{ης} Ιουνίου 1992 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια (όγδοη ειδική

οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ).

Το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, έχοντας υπόψη:

- τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 118 Α,
- την πρόταση της Επιτροπής (1), που υποβλήθηκε μετά τη γνωμοδότηση της συμβουλευτικής επιτροπής για την ασφάλεια, την υγιεινή και την προστασία της υγείας στους χώρους εργασίας,

Σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (2), έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (3), εκτιμώντας:

- ότι στο άρθρο 118 Α της συνθήκης προβλέπεται ότι το Συμβούλιο θεσπίζει, με οδηγία, τις ελάχιστες προδιαγραφές για να προωθήσει την καλύτερευση, ιδίως, του χώρου της εργασίας, με στόχο την εξασφάλιση υψηλότερου επιπέδου προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων
- ότι, σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, στις οδηγίες αυτές αποφεύγεται η επιβολή διοικητικών, οικονομικών και νομικών εξαναγκασμών οι οποίοι θα εμπόδιζαν τη δημιουργία και την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων
- ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το πρόγραμμα της στον τομέα της ασφάλειας, της υγιεινής και της υγείας στους χώρους εργασίας (4), προβλέπει την έκδοση οδηγίας με

σκοπό την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια

- ότι το Συμβούλιο, στο ψήφισμα του της 21^{ης} Δεκεμβρίου 1987 σχετικά με την ασφάλεια, την υγιεινή και την υγεία στους χώρους εργασίας (5), σημείωσε την πρόθεση της Επιτροπής να του υποβάλει σύντομα ελάχιστες προδιαγραφές σχετικά με τα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια
- ότι τα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια αποτελούν ένα τομέα δραστηριότητας που εκθέτει τους εργαζόμενους σε ιδιαίτερα υψηλούς κινδύνους
- ότι, για περισσότερα από τα μισά εργατικά ατυχήματα στα εργοτάξια, μέσα στην Κοινότητα, συνετέλεσαν ακατάλληλες αρχιτεκτονικές ή/και οργανωτικές επιλογές ή κακός προγραμματισμός των εργασιών κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου
- ότι σε κάθε κράτος μέλος οι αρμόδιες αρχές σε θέματα ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας οφείλουν να ενημερώνονται, πριν από την έναρξη τους, για την πραγματοποίηση εργασιών των οποίων η σημασία ξεπερνά ένα ορισμένο επίπεδο
- ότι, κατά την εκτέλεση ενός έργου, ένα λάθος συντονισμού, ιδίως λόγω του γεγονότος της ταυτόχρονης ή διαδοχικής παρουσίας συνεργείων διαφορετικών επιχειρήσεων στο ίδιο

προσωρινό ή κινητό εργοτάξιο, μπορεί να έχει ως συνέπεια έναν υψηλό αριθμό εργατικών ατυχημάτων

- ότι, κατά συνέπεια, καθίσταται αναγκαίο να ενισχυθεί ο συντονισμός ανάμεσα στους διάφορους παρεμβαίνοντες ήδη από το στάδιο της εκπόνησης της μελέτης του έργου, όπως επίσης και κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του έργου
- ότι η τήρηση των ελάχιστων προδιαγραφών που μπορούν να εξασφαλίσουν ένα καλύτερο επίπεδο ασφάλειας και υγείας μέσα στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την προστασία της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων
- ότι, εξάλλου, οι ελεύθεροι επαγγελματίες και οι εργοδότες όταν ασκούν οι ίδιοι επαγγελματική δραστηριότητα σε ένα προσωρινό ή κινητό εργοτάξιο, μπορεί, με τη δραστηριότητα τους, να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων
- ότι, κατά συνέπεια, θα πρέπει να επεκταθούν στους ελεύθερους επαγγελματίες και στους εργοδότες όταν ασκούν οι ίδιοι επαγγελματική δραστηριότητα, ορισμένες σχετικές διατάξεις της οδηγίας 89/655/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 30^{ης} Νοεμβρίου 1989 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους (δεύτερη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16

παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ) (6) και της οδηγίας 89/656/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 30^{ης} Νοεμβρίου 1989 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία (τρίτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ) (7)

- ότι η παρούσα οδηγία αποτελεί ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12^{ης} Ιουνίου 1989 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία (8)
- ότι, λόγω του γεγονότος αυτού, οι διατάξεις της εν λόγω οδηγίας εφαρμόζονται πλήρως στον τομέα των προσωρινών ή κινητών εργοταξίων με την επιφύλαξη των πλέον δεσμευτικών ή/και ειδικών διατάξεων που περιέχονται στην παρούσα οδηγία
- ότι η παρούσα οδηγία αποτελεί ένα συγκεκριμένο στοιχείο στα πλαίσια της υλοποίησης της κοινωνικής διάστασης της εσωτερικής αγοράς, κυρίως σε ό,τι αφορά το θέμα που θίγει η οδηγία 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21^{ης} Δεκεμβρίου 1988 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά τα προϊόντα του τομέα των δομικών κατασκευών (9), και το

θέμα που θίγει η οδηγία 89/440/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18^{ης} Ιουλίου 1989 για την τροποποίηση της οδηγίας 71/305/ΕΟΚ περί συντονισμού των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων έργων (10)

- ότι, δυνάμει της αποφάσεως 74/325/ΕΟΚ (11), η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής για την ασφάλεια, την υγιεινή και την προστασία της υγείας στους χώρους εργασίας, ενόψει της επεξεργασίας προτάσεων στον τομέα αυτό.

Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για τα εργοτάξια άρθρο 9 στοιχείο α) και άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο i) της οδηγίας Προκαταρκτικές παρατηρήσεις.

Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν παράρτημα εφαρμόζονται κάθε φορά που αυτό απαιτείται από τα χαρακτηριστικά του εργοταξίου ή της δραστηριότητας, από τις περιστάσεις ή από ενδεχόμενο κίνδυνο.

Για τους σκοπούς του παρόντος παραρτήματος, ο όρος «χώροι» καλύπτει, μεταξύ άλλων, και τα παραπήγματα.

Μέρος α ελάχιστες γενικές προδιαγραφές για τους χώρους εργασίας στα εργοτάξια.

1. Σταθερότητα και στερεότητα

1.1 Τα υλικά, και γενικότερα οποιοδήποτε στοιχείο που θα μπορούσε κατά τις μετακινήσεις να θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια και

την υγεία των εργαζομένων πρέπει να σταθεροποιείται με κατάλληλο και ασφαλή τρόπο.

1.2 Η πρόσβαση στις στέγες ή σε οποιαδήποτε άλλη επιφάνεια κατασκευασμένη από υλικά μη επαρκούς αντοχής επιτρέπεται μόνον εφόσον παρέχεται ο αναγκαίος εξοπλισμός ή τα κατάλληλα μέσα προκειμένου η εργασία να διεξαχθεί κατά τρόπο ασφαλή.

2. Εγκαταστάσεις διανομής ενέργειας

2.1 Οι εγκαταστάσεις πρέπει να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται και να χρησιμοποιούνται ούτως ώστε να μην αποτελούν κίνδυνο πυρκαγιάς ή έκρηξης και να παρέχουν στους εργαζομένους την απαραίτητη προστασία κατά των κινδύνων ηλεκτροπληξίας από άμεση ή έμμεση επαφή.

2.2 Κατά το σχεδιασμό, την κατασκευή, την επιλογή του υλικού και των διατάξεων προστασίας θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη το είδος και η ισχύς της διανεμόμενης ενέργειας, η επίδραση εξωτερικών παραγόντων και η τεχνική ικανότητα των ατόμων που έχουν πρόσβαση σε τμήματα της εγκατάστασης.

3. Οδοί και έξοδοι κινδύνου

3.1 Οι οδοί και οι έξοδοι κινδύνου πρέπει να παραμένουν ελεύθερες και να οδηγούν με το συντομότερο δυνατό τρόπο σε ζώνη ασφαλείας.

3.2 Σε περίπτωση κινδύνου, όλες οι θέσεις εργασίας θα πρέπει να μπορούν να εκκενώνονται γρήγορα και υπό συνθήκες μέγιστης ασφάλειας για τους εργαζομένους.

3.3 Ο αριθμός, η κατανομή και οι διαστάσεις των οδών και εξόδων κινδύνου εξαρτώνται από τη χρήση, τον εξοπλισμό και τις διαστάσεις του εργοταξίου και των χώρων εργασίας, καθώς και από το μέγιστο αριθμό των ατόμων που μπορεί να βρίσκονται εκεί.

3.4 Οι ειδικές οδοί και έξοδοι κινδύνου πρέπει να επισημαίνονται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες που μεταγράφουν την οδηγία 77/576/ΕΟΚ (1).

Η σήμανση πρέπει να έχει την απαραίτητη αντοχή και να επιτίθεται σε κατάλληλα σημεία.

3.5 Οι οδοί και οι έξοδοι κινδύνου, όπως και οι διάδρομοι κυκλοφορίας και οι θύρες πρόσβασης σε αυτούς, δεν πρέπει να φράσσονται από αντικείμενα, ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανεμπόδιστα ανά πάσα στιγμή.

3.6 Σε περίπτωση βλάβης του φωτισμού, οι οδοί και οι έξοδοι κινδύνου που χρειάζονται φωτισμό πρέπει να διαθέτουν εφεδρικό φωτισμό επαρκούς εντάσεως.

4. Πυρανίχνευση και πυρόσβεση

4.1 Ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του εργοταξίου και τις διαστάσεις και τη χρήση των χώρων, τον υπάρχοντα εξοπλισμό, τα φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά των χρησιμοποιούμενων ουσιών και υλικών καθώς και το μέγιστο αριθμό των ατόμων που μπορούν να βρίσκονται εκεί, πρέπει να προβλέπεται επαρκής αριθμός κατάλληλων πυροσβεστικών μέσων και, εφόσον χρειάζεται, ανιχνευτές πυρκαγιάς και συστήματα συναγερμού.

(1) ΕΕ αριθ. L 229 της 7. 9. 1977, σ. 12. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 79/640/ΕΟΚ (ΕΕ αριθ. L 183 της 19. 7. 1979, σ. 1).

4.2 Τα εν λόγω πυροσβεστικά μέσα, οι ανιχνευτές πυρκαγιάς και τα συστήματα συναγερμού πρέπει να ελέγχονται και να συντηρούνται τακτικά. Πρέπει να πραγματοποιούνται δοκιμές και ασκήσεις κατά τακτά χρονικά διαστήματα.

4.3 Τα μη αυτόματα πυροσβεστικά μέσα πρέπει να είναι εύκολα προσιτά και εύχρηστα.

Πρέπει, επίσης να επισημαίνονται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες που μεταγράφουν την οδηγία 77/576/ΕΟΚ.

Η σήμανση πρέπει να έχει την απαραίτητη αντοχή και να επιτίθεται σε κατάλληλα σημεία.

5. Αερισμός

Λαμβανομένων υπόψη των μεθόδων εργασίας και της σωματικής προσπάθειας την οποία καταβάλλουν οι εργαζόμενοι, πρέπει να προβλέπεται η παροχή καθαρού αέρα σε επαρκείς ποσότητες.

Εάν χρησιμοποιείται εγκατάσταση αερισμού, πρέπει να τηρείται σε κατάσταση καλής λειτουργίας και να μην εκθέτει τους εργαζομένους σε ρεύματα αέρος που βλάπτουν την υγεία.

Πρέπει να προβλέπεται σύστημα ελέγχου για την αναγγελία των βλαβών, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο για την υγεία των εργαζομένων.

6. Έκθεση σε ειδικούς κινδύνους

6.1 Οι εργαζόμενοι δεν πρέπει να εκτίθενται σε ηχοστάθμες βλαβερές για την υγεία τους ούτε σε εξωτερικές βλαβερές επιδράσεις (π.χ. αέρια, ατμοί, σκόνες).

6.3 Εάν οι εργαζόμενοι είναι υποχρεωμένοι να εισέρχονται σε ζώνες όπου ο αέρας ενδέχεται να περιέχει τοξικές ή βλαβερές ουσίες, να έχει χαμηλή περιεκτικότητα σε οξυγόνο ή, τέλος, να είναι εύφλεκτος, ο αέρας εντός των ζωνών αυτών πρέπει να ελέγχεται και πρέπει να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη κάθε κινδύνου.

6.3 Οι εργαζόμενοι δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να εκτίθενται σε επικίνδυνη ατμόσφαιρα κλειστού χώρου.

Πρέπει τουλάχιστον να παρακολουθούνται συνεχώς από έξω και να λαμβάνονται όλες οι απαραίτητες προφυλάξεις προκειμένου να μπορεί να τους παρασχεθεί αποτελεσματική και άμεση βοήθεια.

7. Θερμοκρασία

Η θερμοκρασία στους χώρους εργασίας πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ανθρώπινου οργανισμού κατά το χρόνο εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις εφαρμοζόμενες μεθόδους εργασίας και τη σωματική προσπάθεια που καταβάλουν οι εργαζόμενοι.

8. Φυσικός και τεχνητός φωτισμός των θέσεων εργασίας, των χώρων και των οδών κυκλοφορίας στο εργοτάξιο.

8.1 Οι θέσεις εργασίας, οι χώροι και οι οδοί κυκλοφορίας πρέπει όσο είναι δυνατό να διαθέτουν επαρκή φυσικό φωτισμό και να φωτίζονται κατάλληλα και επαρκώς με τεχνητό φωτισμό κατά τη διάρκεια της νύχτας και όταν το φως της ημέρας δεν επαρκεί-εφόσον είναι απαραίτητο, πρέπει να χρησιμοποιούνται φορητές πηγές φωτισμού με προστασία κατά των κραδασμών.

Το χρώμα του τεχνητού φωτός δεν πρέπει να αλλοιώνει ή επηρεάζει την οπτική αντίληψη των σημάτων ή των πινακίδων σήμανσης

6.3 Οδηγία 89 391 ΕΟΚ

Οδηγία 89/391 /ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12^{ης} Ιουνίου 1989 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ

Άρθρο 5

Γενική διάταξη

1. Ο εργοδότης υποχρεούται να εξασφαλίζει την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων ως προς όλες τις πτυχές της εργασίας.
2. Εάν ο εργοδότης, κατ' εφαρμογή του άρθρου 7 παράγραφος 3, προσφεύγει σε εξωτερικές, ως προς την επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση, ειδικευμένες υπηρεσίες ή άτομα, αυτό δεν τον απαλλάσσει από τις υποχρεώσεις του σ' αυτόν τον τομέα.

3. Οι υποχρεώσεις των εργαζομένων στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας κατά την εργασία δεν θίγουν την αρχή της ευθύνης του εργοδότη.
4. Η παρούσα οδηγία δεν αποτελεί εμπόδιο όσον αφορά τη δυνατότητα των κρατών μελών να προβλέπουν την ολική ή μερική απαλλαγή των εργοδοτών από την ευθύνη για συμβάντα οφειλόμενα σε ξένες προς αυτούς, ανώμαλες και απρόβλεπτες συνθήκες, ή σε έκτακτα γεγονότα, οι συνέπειες των οποίων δεν θα μπορούσαν να έχουν αποφευχθεί παρ' όλη την επιδειχθείσα επιμέλεια.

Τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να κάνουν χρήση της δυνατότητας που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο.

Άρθρο 6

Γενικές υποχρεώσεις των εργοδοτών

1. Στα πλαίσια των ευθυνών του, ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων ενημέρωσης και κατάρτισης, καθώς και της δημιουργίας της απαραίτητης οργάνωσης και της παροχής των αναγκαίων μέσων.

Ο εργοδότης πρέπει να φροντίζει ώστε να προσαρμόζονται τα μέτρα αυτά ανάλογα με τις μεταβολές των περιστάσεων και να επιδιώκει τη βελτίωση των υφισταμένων καταστάσεων.

2. Ο εργοδότης εφαρμόζει τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο, βάσει των ακόλουθων γενικών αρχών πρόληψης: α) αποφυγή των κινδύνων, β) εκτίμηση των κινδύνων που δεν μπορούν να αποφευχθούν, γ) καταπολέμηση των κινδύνων στην πηγή τους, δ) προσαρμογή της εργασίας στον άνθρωπο, ειδικότερα όσον αφορά τη διαμόρφωση των θέσεων εργασίας καθώς και την επιλογή των εξοπλισμών εργασίας και των μεθόδων εργασίας και παραγωγής, προκειμένου ιδίως να μετριασθεί η μονότονη και ρυθμικά επαναλαμβανόμενη εργασία καινά μειωθούν οι επιπτώσεις της στην υγεία, ε) παρακολούθηση της εξέλιξης της τεχνικής, στ) αντικατάσταση του επικίνδυνου από το μη επικίνδυνο ή το λιγότερο επικίνδυνο, ζ) προγραμματισμός της πρόληψης με στόχο ένα συνεκτικό σύνολο που να ενσωματώνει στην πρόληψη την τεχνική, την οργάνωση της εργασίας, τις συνθήκες εργασίας, τις σχέσεις μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και την επίδραση των παραγόντων του περιβάλλοντος στην εργασία, η) προτεραιότητα στη λήψη μέτρων ομαδικής προστασίας σε σχέση με τα μέτρα ατομικής προστασίας, θ) παροχή των κατάλληλων οδηγιών στους εργαζομένους.
3. Με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων της παρούσας οδηγίας, ο εργοδότης οφείλει, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης ή/και της εγκατάστασης: α) να εκτιμά τους κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία των

εργαζομένων, μεταξύ άλλων κατά την επιλογή των εξοπλισμών εργασίας, των χημικών ουσιών ή παρασκευασμάτων, και κατά τη διαρρύθμιση των χώρων εργασίας. Μετά την εκτίμηση αυτή, οι δραστηριότητες πρόληψης και οι μέθοδοι εργασίας και παραγωγής που χρησιμοποιούνται από τον εργοδότη πρέπει: α) να εξασφαλίζουν καλύτερο επίπεδο προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, να ενσωματώνονται στο σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης ή/και της εγκατάστασης και σε όλα

τα επίπεδα ιεραρχίας, β) όταν ο εργοδότης αυτός αναθέτει καθήκοντα σ' έναν εργαζόμενο, να λαμβάνει υπόψη τις ικανότητες του εν λόγω εργαζομένου σε θέματα ασφάλειας και υγείας, γ) να μεριμνά ώστε ο προγραμματισμός και η εισαγωγή νέων τεχνολογιών να αποτελούν αντικείμενο διαβούλευσης με τους εργαζομένους ή/και τους εκπροσώπους τους, όσον αφορά τις συνέπειες για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων που συνδέονται με την επιλογή των εξοπλισμών και τη ρύθμιση των συνθηκών εργασίας καθώς και την επίδραση των παραγόντων του περιβάλλοντος στην εργασία, δ) να φροντίζει ώστε να έχουν πρόσβαση στις ζώνες σοβαρού και ειδικού κινδύνου μόνον οι εργαζόμενοι που έχουν λάβει τις κατάλληλες οδηγίες.

4. Με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων της παρούσας οδηγίας, όταν πολλές επιχειρήσεις μοιράζονται τον ίδιο χώρο εργασίας, οι εργοδότες οφείλουν να συνεργάζονται για την εφαρμογή των

διατάξεων σχετικά με την ασφάλεια και την προστασία της υγείας και της υγιεινής και, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των δραστηριοτήτων, να συντονίζουν τις δραστηριότητες τους για την προστασία ή/και την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων, να αλληλοενημερώνονται για τους κινδύνους αυτούς και να ενημερώνει ο καθένας τους υπ' αυτόν εργαζομένους ή/και τους αντιπροσώπους τους.

5. Τα μέτρα για την ασφάλεια, την υγιεινή και την υγεία κατά την εργασία δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να συνεπάγονται την οικονομική επιβάρυνση των εργαζομένων.

Άρθρο 7

Υπηρεσίες προστασίας και πρόληψης

1. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που αναφέρονται στα άρθρα 5 και 6, ο εργοδότης ορίζει έναν ή περισσότερους εργαζομένους, ασχολούμενους με τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων της επιχείρησης ή/και της εγκατάστασης.
2. Οι εργαζόμενοι που ορίζονται για το σκοπό αυτό, δεν επιτρέπεται να υφίστανται διακρίσεις λόγω των δραστηριοτήτων τους στον τομέα της προστασίας και της πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων. Για να μπορούν να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα οδηγία, οι εργαζόμενοι που ορίζονται για το σκοπό αυτό πρέπει να διαθέτουν τον κατάλληλο χρόνο.

3. Εάν οι διαθέσιμες δυνατότητες μέσα στην επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση δεν είναι επαρκείς για την οργάνωση των εν λόγω δραστηριοτήτων προστασίας και πρόληψης, ο εργοδότης πρέπει να απευθύνεται σε αρμόδιες υπηρεσίες ή άτομα εκτός της επιχείρησης ή/και της εγκατάστασης.
4. Εάν αποταθεί ο εργοδότης στις εν λόγω αρμόδιες υπηρεσίες ή άτομα, αυτές πρέπει να ενημερωθούν από τον εργοδότη για τους παράγοντες που έχουν ή μπορεί να έχουν επιπτώσεις στην ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων και πρέπει να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 2.
5. Εν πάση περιπτώσει: α) οι εργαζόμενοι που έχουν ορισθεί θα πρέπει να έχουν τις αναγκαίες ικανότητες και να διαθέτουν τα απαιτούμενα μέσα, β) τα άτομα ή οι εξωτερικές υπηρεσίες των οποίων έχει ζητηθεί η βοήθεια θα πρέπει να έχουν τα αναγκαία προσόντα και να διαθέτουν τα απαιτούμενα προσωπικά και επαγγελματικά μέσα και γ) οι εργαζόμενοι που έχουν ορισθεί και τα άτομα ή οι εξωτερικές υπηρεσίες των οποίων έχει ζητηθεί η βοήθεια πρέπει να είναι επαρκείς σε αριθμό, ούτως ώστε να μπορούν να αναλάβουν τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης, ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης ή/και της εγκατάστασης ή/και τους κινδύνους στους οποίους εκτίθενται οι εργαζόμενοι και ανάλογα με την κατανομή τους στο σύνολο της επιχείρησης ή/και την εγκατάσταση.

6. Η προστασία και η πρόληψη των κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία που περιλαμβάνονται στο παρόν άρθρο, εξασφαλίζονται μέσω ενός ή περισσότερων εργαζομένων, μέσω μιας και μόνης υπηρεσίας ή μέσω διαφορετικών υπηρεσιών ανεξαρτήτως του αν ανήκουν ή όχι στην επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση. Ο(οι) εργαζόμενος(οι) ή/και η(οι) υπηρεσία(ες) οφείλουν να συνεργάζονται αναλόγως των αναγκών.
7. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν, ανάλογα με τη φύση των δραστηριοτήτων και το μέγεθος της επιχείρησης ή εγκατάστασης, τις κατηγορίες των επιχειρήσεων ή εγκαταστάσεων στις οποίες ο εργοδότης, εφόσον διαθέτει τις αναγκαίες ικανότητες, μπορεί να αναλάβει ο ίδιος την υποχρέωση που προβλέπεται στην παράγραφο 1.
8. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις αναγκαίες ικανότητες και τα αναγκαία προσόντα που αναφέρονται στην παράγραφο 5. Μπορούν να ορίσουν την αριθμητική επάρκεια που αναφέρεται στην παράγραφο 5.

Άρθρο 8

Πρώτες βοήθειες, πυρασφάλεια, εκκένωση των χώρων από τους εργαζομένους, σοβαρός και άμεσος κίνδυνος

1. Ο εργοδότης οφείλει:
 - να λαμβάνει, όσον αφορά τις πρώτες βοήθειες, την πυρασφάλεια και την εκκένωση των χώρων από τους εργαζομένους, τα αναγκαία μέτρα τα οποία θα είναι

προσαρμοσμένα στο μέγεθος και στη φύση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης ή/και της εγκατάστασης και θα λαμβάνουν υπόψη τα άλλα πρόσωπα που είναι παρόντα και

- να οργανώνει τις αναγκαίες σχέσεις με εξωτερικές υπηρεσίες, ιδίως όσον αφορά τις πρώτες βοήθειες, την επείγουσα ιατρική περίθαλψη, τη διάσωση και την πυρασφάλεια.

2. Κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1, ο εργοδότης πρέπει μεταξύ των άλλων να ορίζει τους εργαζομένους που είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή των μέτρων που αφορούν τις πρώτες βοήθειες, την πυρασφάλεια και την εκκένωση των χώρων από τους εργαζομένους. Αυτοί οι εργαζόμενοι πρέπει να έχουν λάβει κατάλληλη κατάρτιση, να είναι επαρκείς σε αριθμό και να τίθεται στη διάθεση τους το κατάλληλο υλικό, ανάλογα με το μέγεθος ή/και τους ειδικούς κινδύνους της επιχείρησης ή/και της εγκατάστασης.

3. Ο εργοδότης οφείλει: α) να ενημερώνει το συντομότερο δυνατό τους εργαζομένους που εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν σε σοβαρό και άμεσο κίνδυνο, σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν, β) να λαμβάνει μέτρα και να δίνει οδηγίες στους εργαζομένους ώστε να μπορούν, σε περίπτωση σοβαρού, άμεσου και αναπόφευκτου κινδύνου, να σταματήσουν τη δραστηριότητα τους ή/και να τεθούν σε

ασφάλεια εγκαταλείποντας το χώρο εργασίας, γ) ο εργοδότης δεν πρέπει, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες, να ζητά από τους εργαζομένους να αναλάβουν πάλι την εργασιακή δραστηριότητα τους, εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται σοβαρός και άμεσος κίνδυνος.

4. Ο εργαζόμενος ο οποίος, σε περίπτωση σοβαρού, άμεσου και αναπόφευκτου κινδύνου απομακρύνεται από τη θέση εργασίας του ή/και από μια επικίνδυνη ζώνη, δεν επιτρέπεται να υποστεί ουδεμία δυσμενή επίπτωση και πρέπει να προστατεύεται από κάθε ζημιογόνο και αδικαιολόγητη συνέπεια, σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες ή πρακτικές.
5. Ο εργοδότης μεριμνά ώστε κάθε εργαζόμενος, σε περίπτωση κινδύνου σοβαρού και άμεσου για την ίδια του την ασφάλεια ή/και για την ασφάλεια άλλων ατόμων, να μπορεί, σε περίπτωση αδυναμίας, να επικοινωνήσει με τον αρμόδιο ιεραρχικά προϊστάμενο και λαμβάνοντας υπόψη τις γνώσεις του και τα διαθέσιμα τεχνικά μέσα να λάβει τα κατάλληλα μέτρα ώστε να αποφευχθούν οι συνέπειες του κινδύνου αυτού. Η δράση του δεν συνεπάγεται καμία δυσμενή επίπτωση σε βάρος του, εκτός εάν ενήργησε απερίσκεπτα ή διέπραξε σοβαρή αμέλεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ Η ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑ ΚΑΙ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

Όπως προαναφέραμε και στο προηγούμενο κεφάλαιο καταβάλλεται μια προσπάθεια από όλες τις χώρες δια την αντιμετώπιση και πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων. Συνεπώς τούτο συμβαίνει και στην Αγγλία και Αυστραλία συνάμα με την υποστήριξη συγκεκριμένων συνδικάτων ενασχολούμενων με αυτό το αντικείμενο.

7.1 Αγγλία

Σύμφωνα με πληροφορίες της επιτροπής ασφάλειας HSE υπήρξαν 86 θάνατοι εργατών στις οικοδομικές εργασίες το έτος 2004. Κατά το 2003 είχαμε 61 θανάτους. Έτσι απαιτείται να εξετάσουμε και να αναγνωρίσουμε τις κυριότερες αιτίες των προαναφερθέντων ατυχημάτων. Αυτές είναι για παράδειγμα κατεδαφίσεις, κτυπήματα από αντικείμενα, πτώσεις από σκαλωσιές, πτώσεις από σκάλες, πτώσεις από στέγες καθώς και ηλεκτροπληξία.

Έτσι λοιπόν για να αποφευχθούν όλα αυτά απαιτούνται προληπτικά μέτρα καθώς και κρατικοί έλεγχοι. Στην Αγγλία λοιπόν οι επιθεωρητές εργασίας ερευνούν περισσότερα από 1.000 ατυχήματα και διενεργούν τουλάχιστον 20.000 προληπτικούς ελέγχους. Το κυριότερο συνδικάτο είναι το UCATT. Έπειτα από έρευνες έχει καταλήξει στο ότι οι ελεύθεροι επαγγελματίες στην οικοδομή φέρουν μεγάλο μερίδιο στα ποσοστά των εργατικών ατυχημάτων. Τούτο συμβαίνει διότι οι

προαναφερθέντες δεν φέρουν ειδικές γνώσεις και δεν λαμβάνουν τις κατάλληλες προφυλάξεις. Άρα μόνο με αυστηρότερη επιτήρηση από το συνδικάτο θα μπορέσουν να ελαχιστοποιηθούν τα ατυχήματα.

Η UCATT είναι δίπλα στον οικοδόμο μια και είναι ένα από τα μεγαλύτερα συνδικάτα παρέχοντας οποιαδήποτε βοήθεια και αν χρειαστεί. Εάν ο εργαζόμενος αποφανθεί ότι στο εργοτάξιο που εργάζεται δεν ισχύουν τα μέτρα ασφαλείας και υγείας τότε αυτή θα ασκήσει πιέσεις ώστε να εφαρμοσθούν. Παράλληλα προσφέρει δωρεάν δικηγορική βοήθεια σε περίπτωση ατυχήματος για τον παθόντα και την οικογένειά του.

7.2 Αυστραλία

Το κυριότερο συνδικάτο είναι το CMFEU. Αποτελείται από 10.000 μέλη και είναι ένα από τα πιο δυνατά συνδικάτα.

Κύριο σύνθημα τους είναι το «United we bargain divided we beg». Το συνδικάτο μεριμνά δια σωστούς χώρους εργασίας καθώς και για την σωστή μισθοδοσία των εργαζομένων. Επίσης παρέχει προστασία ενάντια στην εκμετάλλευση και τις διακρίσεις όπως επίσης και επαγγελματική αντιπροσώπευση.

Επιπρόσθετα παρέχονται συμβουλές και βοήθεια από ειδικούς και οργανωτές. Τέλος παρέχεται βοήθεια σε τραυματισμένους εργάτες. Μια αξιοσημείωτη κίνηση του συνδικάτου είναι η απεργία που εφάρμοζε μέσα από κάθε εργατικό ατύχημα μέχρι το εργοτάξιο να είναι και πάλι

ασφαλές. Ασκούσε πίεση έτσι στους ενδιαφερόμενους να επιταχύνουν τις διαδικασίες.

Η εθνική επιτροπή ασφάλειας και υγείας της Αυστραλίας είναι η NOHSC και σε μια έρευνα της έδειξε ότι έχουμε 444 θανατηφόρους τραυματισμούς εργατών κάθε χρόνο και επιπρόσθετα άλλους 2.300 θανάτους από επαφή με επικίνδυνες ουσίες. Αν λάβουμε υπ' όψιν ότι το κόστος των ατυχημάτων ξεπερνά τα 20 εκατομμύρια δολάρια αντιλαμβανόμαστε ότι πρόκειται για ένα τεράστιο ποσό δυσβάσταχτο για την οικονομία της χώρας. Τα χρήματα ασφαλώς δεν συμπεριλαμβάνουν τον προσωπικό πόνο των θυμάτων και των οικογενειών τους.

Η επιτροπή συνεδριάζει 4 φορές τον χρόνο και τα αποτελέσματα από τις έρευνες και τις αναλύσεις των ατυχημάτων τις χρησιμοποιεί σε καμπάνιες και προειδοποιήσεις ασφαλείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο

Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΙΣ Η.Π.Α.

Όπως και στις υπόλοιπες χώρες έτσι και στις ΗΠΑ εκτός των μέτρων που λαμβάνονται, δια την αποφυγή των εργατικών ατυχημάτων, συγκροτούνται οργανισμοί και συνδικάτα με την ίδιο αντικειμενικό σκοπό. Εδώ ο κεντρικός οργανισμός ή OSHA μεριμνά έτσι ώστε το άτομο το οποίο θα υποστεί σωματική βλάβη κατά την εργασία του, να μπορέσει να αναρρώσει πλήρως καθώς και η ατυχής αυτή συγκυρία να μην επιβαρύνει σε μεγάλο βαθμό την επιχειρηματική του κατάσταση. Στόχος λοιπόν είναι η πλήρης αποζημίωση του παθόντα καθώς και η διασφάλιση της εργασίας του και η συνέχιση της δίχως περαιτέρω προβλήματα.

8.1 Γενικά

Στις Η.Π.Α. η κατασκευή έχει το 5 με 6% του εργατικού δυναμικού αλλά υπολογίζεται με 15% των θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων περισσότερο από οποιαδήποτε άλλο τομέα. Στην Ιαπωνία έχει 10% αλλά 42% των θανάτων. Στην Σουηδία είναι 6% αλλά 13% των θανάτων. Υπολογίζεται χρηματική δαπάνη για τα εργατικά ατυχήματα 10-40 δισεκατομμύρια δολάρια το χρόνο. Ο κάθε εργάτης στοιχίζει στο κράτος 3500 δολάρια το χρόνο. Με θέματα ασφάλειας και υγείας ασχολείται το τμήμα του Υπουργείου Εργασίας εν ονόματι OSHA (Occupational Safety and Health Administration).

Η OSHA ενθαρρύνει την από κοινού συνεργασία για την εύρεση και πρόληψη των κινδύνων. Ο εργοδότης να ενημερώνει για τον τυχόν κίνδυνο και να εξετάζει αν όλα είναι σύμφωνα με τις προδιαγραφές για την ασφάλεια και την υγεία ενώ ο εργαζόμενος από την πλευρά του να παρατηρεί, να ελέγχει αν όλα είναι σωστά και να ενημερώνει για τυχόν ελλείψεις που μπορούν να προκαλέσουν ατύχημα στην εργασία του.

Ο εργοδότης είναι ακόμη υποχρεωμένος:

- να ενημερώνει τους εργαζόμενους του για τα μέτρα ασφαλείας που εφαρμόζει στο χώρο εργασίας που συμφωνούν με τους νόμους της OSHA.
- να δείχνει το επίσημο τεύχος της για τα δικαιώματα και τις ευθύνες, αν θέλει μπορεί να ζητήσει να έχει αντίγραφα των προτύπων και των νόμων της.

Για περισσότερες πληροφορίες θα πρέπει να απευθυνθεί στα πλησιέστερα γραφεία της.

Κλητεύσεις μπορούν να γίνονται από την OSHA όταν ανακαλύπτονται παραβάσεις των κανονισμών ή των γενικών καθηκόντων για πρόληψη από τους κινδύνους. Οι εργοδότες μπορούν να ζητήσουν επίσκεψη συμβούλου από την αρμόδια υπηρεσία ενημέρωσης για να ελέγξει αν λειτουργούν σύμφωνα με τους κανονισμούς και να τους παρέχουν συμβουλές για επιδιόρθωση πραγμάτων που θα μπορούσαν να τους επιφέρουν ατύχημα.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια ένα καινούργιο πρόγραμμα ελέγχου απωλειών που θα έπρεπε να έχουν όλες οι

επιχειρήσεις, όμως δεν είναι νομικά επιτακτικό σε όλες τις Πολιτείες. Σημαντικά στοιχεία αυτού του προγράμματος είναι η διαδικασία επαγγελματικής αποκατάστασης του παθόντος η οποία είναι ανεξάρτητη από νομικές διαδικασίες, έχει ποιοτική ιατρική φροντίδα και θετικές σχέσεις μεταξύ εργοδότη και εργαζόμενου. Υφίσταται συνδυασμός εργοδοτών με τις ασφαλιστικές εταιρίες, που ζητούν ολοένα και περισσότερα χρηματικά ποσά για τα ασφάλιστρα της εργατικής αποζημίωσης, έχουν ασφαλίσει τους εργαζόμενους τους.

Ο εργοδότης πλέον είναι « υποχρεωμένος» απέναντι στον εργαζόμενο του :

- ή θα αποδεχθεί το υπέρογκο πόσο της εφ' ορού ζωής αποζημίωσης
- ή θα ασχοληθεί μαζί του. Εκπαιδεύοντας τον ανάλογα με τις τωρινές του δυνατότητες, μετά το ατύχημα, ώστε να τον βάλει με άλλη ειδικότητα πάλι ως ενεργό μέλος της παραγωγικής διαδικασίας ή να προσλάβει εταιρία επαγγελματικής αποκατάστασης να τον εκπαιδεύσει για ότι μορφής εργασία πλέον μπορεί.

Λόγω των μεγάλων οικονομικών κινήτρων που δημιουργήθηκαν με αυτό το πρόγραμμα οι υπηρεσίες αποκατάστασης στους εθνικούς οργανισμούς. Το κόστος της επαγγελματικής αποκατάστασης ενός ατόμου στην Καλιφόρνια υπολογίζεται σε δέκα με δώδεκα χιλιάδες δολάρια. Ακόμα και αν ή έκβαση δεν είναι επιτυχής είναι προτιμότερη

αυτή η προσέγγιση προς τους παθόντες παρά να κινηθεί ο παθών δικαστικώς.

Ο εργαζόμενος πλέον μπορεί αν βέβαια είναι εφικτό να γίνει πάλι ενεργό μέλος της κοινωνίας και να μην αισθανθεί ότι μετά από το ατύχημα η ζωή του έχει τελειώσει. Αν δεν υπάρχει δυνατότητα επανένταξης του παθόντος τότε η χρηματική του αποκατάσταση είναι απαίτηση.

Τις απορίες που δημιουργούνται σε έναν εργαζόμενο που έχει υποστεί ένα ατύχημα έρχεται να καλύψει η δημιουργία ενός τυπικού προγράμματος σχεδιασμένου να άπαντα και να δίνει τις λύσεις.

Το συγκεκριμένο στην Καλιφόρνια ονομάζεται CARE (concern and response to employees- «ενδιαφέρον και απαντήσεις στους εργαζομένους»). Ο διαχειριστής της υπόθεσης του εργαζομένου θα πρέπει να έχει όλες τις απαντήσεις στις ερωτήσεις του και να του δώσει ένα φυλλάδιο όπου θα καταγράφονται ποια και πότε θα είναι τα οφέλη του από την πρώτη κιόλας επίσκεψη του. Η δουλειά του διαχειριστή θα είναι σε όλη τη μεταβατική περίοδο της υγείας του εργαζομένου να διατηρεί την αξιοπιστία του εργοδότη καθώς και την καλή διάθεση του εργαζομένου να επιστρέψει στη δουλειά του.

Το 1999 μετά από έρευνα της OSHA 63% των θανατηφόρων ατυχημάτων ήταν πτώσεις και ηλεκτροπληξίες και έτσι παρουσίασε δύο καινούργια προγράμματα στο CARE το ένα για τις πτώσεις και το άλλο για τις ηλεκτροπληξίες.

Στις Η.Π.Α. σημαντικότερα θανατηφόρα είναι :

- Πτώσεις με 34%
- Από μεταφορά αντικειμένων 26%
- Επαφή μ' αντικείμενα ή μ' εργαλεία 19%
- Επαφή με επικίνδυνες ουσίες 18%

Οι πτώσεις καταλαμβάνουν την πρώτη θέση στην βιομηχανία της κατασκευής και είναι δεύτερες μετά τα αυτοκινητιστικά ατυχήματα. Αυτών των ειδών τα ατυχήματα περιλαμβάνουν ένα αριθμό λόγων όπως ασταθή πάτωμα, έλλειψη μέτρων προστασίας και ανθρώπινο λάθος.

Από 500.000 τραυματισμούς που υπάρχουν περίπου κάθε χρόνο στην κατασκευή 10.000 από αυτούς έχουν σχέση με τις σκαλωσιές, είτε πτώση από αυτές είτε από λάθος κατασκευής και στήριξης τους, οι 80 είναι θανατηφόρες.

Σύμφωνα με έρευνα της OSHA από το 1984 έως το 1994 500 εργάτες πέθαναν σε ατυχήματα με γερανούς. Κάθε χρόνο οι πληροφορίες δείχνουν 50 ζωές να χάνονται από αυτούς. Το πιο συχνό είναι να έρθει σε επαφή ο γερανός με ηλεκτροφόρα καλώδια που καλύπτει περίπου το 40% το οποίο καταχωρείται ότι το ατύχημα ήταν από ηλεκτροπληξία. Άλλες μεγάλες αιτίες είναι κατά τη σύνδεση και αποσύνδεση του γερανού γύρω στο 12%, καταβίβαση του ιστού (μπούμας) του 8%, αδυναμία από τα σχοινιά και τις αλυσίδες που τον κρατούν 7% και αναποδογύρισμα του 7%.

Η περιοχή της Φλόριδας κατέχει την πρώτη θέση στα ατυχήματα στις Η.Π.Α. Το 1999 τα ατυχήματα από ηλεκτροπληξία και πτώσεις έφτασαν το 63% του γενικού συνόλου των αποθανόντων στην περιοχή

αυτή. Στα τελευταία τρία χρόνια ο αριθμός των θανατηφόρων ατυχημάτων αυξήθηκε κατά 36% από 50 ανθρώπους το 1996 σε 68 το 1998.

Ασφαλή εργασία Μπορεί να επιτευχθεί αν όλοι διευθυντές, επιβλέποντες και εργάτες παρακολουθήσουν γενική, ειδική και σχετική εκπαίδευση και επανεκπαίδευση για τους υγιεινής και ασφάλειας.

Για ν' αποφευχθούν τα ατυχήματα και οι τραυματισμοί

- πρέπει οι εργάτες να εξετάζονται για την φυσική τους κατάσταση ώστε να εκτιμηθεί η δυνατότητα τους για την εργασία που έχουν αναλάβει.
- πρέπει οι κίνδυνοι να είναι γνωστοί ώστε να μπορούν να τους ελέγξουν
- πρέπει να υπάρχει ετοιμότητα σε περίπτωση ανάγκης
- πρέπει τα ατυχήματα να εξετάζονται και να καταγράφονται ώστε στο μέλλον να γνωρίζουμε τις αιτίες τους

8.2 Αναφορές σε ατυχήματα

Μέσω του διαδικτύου στην ιστοσελίδα της OSHA βρέθηκαν αυτές οι περιπτώσεις για ατυχήματα στον χώρο της κατασκευής που αναφέρονται παρακάτω.

Στις 17 Ιουνίου του 1992 36χρονος εργάτης έπεσε από σκαλωσιά ύψους 7,5 μέτρων πάνω σε τσιμεντένιο δάπεδο. Τα γόνατα του έσπασαν όπως έδειξαν οι ακτινογραφίες. Αποτέλεσμα του ατυχήματος ο εργάτης να μην επιστρέψει στην δουλειά του. Ο κατασκευαστής κατηγόρησε τον

εργάτη ότι έφταιγε εκείνος για το ατύχημα του. Ο εργάτης από την άλλη πλευρά είπε ότι ο κατασκευαστής δεν κάλεσε ανθρώπους να επιτηρούν και δεν τηρούσε τα ελάχιστα μέτρα προστασίας. Η υπόθεση δικάστηκε και ο εργάτης πήρε 1,4 εκατομμύρια δολάρια αποζημίωση και 327.000 δολάρια η σύζυγος του για ψυχική οδύνη.

Στις 13 Οκτωβρίου του 1998 δύο εργάτες αγνώστων στοιχείων σκοτώθηκαν κατά την κατασκευή του σταδίου Atlanta arena. Σύμφωνα με την αναφορά το ατύχημα προήλθε κατά την μεταφορά ενός μεγάλου κομματιού τσιμέντου με γερανό. Η OSHA σταμάτησε τις εργασίες μέχρι να αποφανθεί για το ποίος ήταν ο λόγος του ατυχήματος.

Το 1998 εργοστάσιο στην Φλόριδα προσλαμβάνει κατασκευαστική εταιρία για ανακαίνιση. Ο ελαιοχρωματιστής της εταιρίας στην προσπάθεια του να εισέλθει σε δεξαμενή για να βάλει το εσωτερικό της τινάσσεται σε τοίχο 7,5 μέτρα μακριά από έκρηξη με αποτέλεσμα να πεθάνει. Το εργοστάσιο καταλήγει σε συμβιβασμό 85.000 δολαρίων. Ο πρόεδρος του εργοστασίου καταδικάστηκε σε 3 έτη επιτήρηση, 4 μήνες υπό κράτηση στο σπίτι, 100 ώρες κοινωνικής υπηρεσίας και παράλληλα να πληρώσει όλα τα έξοδα για την κηδεία του αποθανόντος εργάτη. Ο εργολάβος καταδικάστηκε για 57 σοβαρές παραβάσεις ασφάλειας και υγείας όπου του υποβλήθηκε πρόστιμο 120.150 δολαρίων και 3 έτη επιτήρηση.

Το 1998 ένας εργάτης πέθανε στην προσπάθεια επέκτασης σωλήνα αποχέτευσης σε έργο εκατομμυρίων δολαρίων. Οι δύο εργάτες 34χρονος και 21χρόνος που εργάζονταν μαζί συνάντησαν πέτρα και

προσπάθησαν να την βγάλουν όταν ξαφνικά έχασαν τις αισθήσεις τους. Ο 21χρόνος κατάφερε να βγει μόνος του ενώ οι πυροσβέστες έβγαλαν τον άλλο εργάτη μετά από μία ώρα. Σύμφωνα με την αναφορά του πυροσβεστικού σώματος οι εργάτες δεν ήταν δεμένοι ούτε είχαν μαζί τους μετρητή για τα αέρια που πιθανόν θα είχε μέσα η τάφος. Μετά που έβγαλαν τον άνθρωπο η μέτρηση έδειξε μεγάλη ποσότητα διοξειδίου του άνθρακα και λίγο οξυγόνο. Η κατασκευάστρια εταιρία υποστήριξε το αντίθετο. Η OSHA διερευνά ποιος λέει την αλήθεια.

Μετά από έρευνα ατυχήματος στις 22/11/1999 από τον επιθεωρητή της περιοχής Μισισιπή αποδείχθηκε ότι η κατασκευαστική εταιρία είχε εφτά παραβάσεις και η εταιρία κτιστών οκτώ σοβαρές παραβάσεις ασφάλειας και υγείας στον χώρο του εργοταξίου. Οι περισσότερες είχαν σχέση με τον γερανό και τις σκαλωσιές, ο ατύχημα έγινε την ώρα όπου ένας κτιστής βρισκόταν πάνω στην σκαλωσιά έτοιμος να δουλέψει την πρόσοψη. Η χούφτα του γερανού κτύπησε την σκαλωσιά και τραυμάτισε θανάσιμα τον κτιστή. Ο χειριστής του γερανού παραγέμισε την χούφτα και καθώς άνοιξε το χέρι του γερανού χωρίς τα πόδια ασφάλειας ο γερανός έχασε την ισορροπία του και έπεσε. Προτείνεται για παραβίαση κανονισμών πρόστιμο 29.400 δολαρίων για την κατασκευαστική και 16.800 δολάρια για την εταιρία κτιστών.

Στις 3 Φεβρουαρίου του 2000 εργάτης παθαίνει ηλεκτροπληξία. Ο επιθεωρητής της περιοχής της Φλόριδα επισήμανε παραβίαση κανονισμών της κατασκευαστικής που άφηνε τους εργάτες της

εκτεθειμένους σε ενεργές ηλεκτρικές γραμμές. Είναι η δεύτερη ηλεκτροπληξία εργάτη της ίδιας εταιρίας και πρότεινε πρόστιμο 70.000 δολαρίων. Αξιοσημείωτο εταιρία με 275 εργάτες όπου οι 75 δούλευαν για το έργο αυτό.

Στις 27 Φεβρουαρίου του 2000 δικαστήριο του Las Vegas αποζημιώνει τα μέλη δύο οικογενειών με \$4,52 εκατομμύρια για τραυματισμούς που υπέστησαν σε κατασκευαστική ζώνη το 1994. Το ατύχημα έγινε καθώς εργάτης έκανε νόημα στον οδηγό του αυτοκινήτου να αλλάξει λουρίδα κατεύθυνσης λόγω κατασκευής της οδού με αποτέλεσμα να τρακάρει με φορτηγό 17 τόνων. Επιβάτες του αυτοκινήτου δύο μητέρες και έξι παιδιά που τραυματίστηκαν σοβαρά.

Στις 13 Μαρτίου του 2000 σύμφωνα με τον αστυνομικό ασφάλειας του κολεγίου GRANT RARIDS ένας 23χρονος κτυπήθηκε από ένα κομμάτι τσιμέντου, που ξεφορτωνόταν από την πλατφόρμα που το έφερνε, με γερανό και σκοτώθηκε, γίνονται περαιτέρω έρευνες για να διαπιστωθεί τι προκάλεσε το ατύχημα.

Σύμφωνα με την επιθεωρήτρια στην περιοχή της Βοστώνης το Σάββατο 22 Ιουλίου 2000 ένα σίδερο γλιστράει από ένα σωρό που σηκωνόταν με γερανό και κτυπάει έναν εργάτη στο κεφάλι. Αποτέλεσμα του ατυχήματος σοβαρός τραυματισμός του εργάτη.

Καταθέτονται δυο σοβαρές παραβάσεις :

- αποτυχία εκπαίδευσης εργαζόμενων να αναγνωρίζουν και να αποφεύγουν τις επικίνδυνες καταστάσεις, με πρόστιμο 14.000 δολαρίων

- αποτυχία να προστατέψει η εταιρία τους εργαζόμενους της και να τους κρατήσει μακριά κατά την μεταφορά φορτίων, με πρόστιμο 35.000 δολαρίων.

Στις 14 Μάιου του 2000 οδηγός μεθυσμένος περνάει το προστατευτικό κιγκλίδωμα και κτυπάει εργάτη οδοποιίας. Ο οδηγός θα δικαστεί όμως το πρόβλημα δεν λύνεται έτσι.

- Πριν 30 χρόνια οι εργασίες στο δρόμο γίνονταν απομονωμένες τώρα οι εργάτες πρέπει να δουλεύουν παράλληλα με τους αυτοκινητιστές
- Συνιστάται οι εργασίες να γίνονται νύχτα όπου μπορούν να κρατηθούν 2 και 3 λωρίδες για εργασία.
- Να φορούν ειδικές στολές πορτοκαλί με άσπρες ρίγες

Το συγκεκριμένο ατύχημα ώθησε την κατασκευαστική εταιρία στην δημιουργία ενός προγράμματος bonus 30.000 δολαρίων το χρόνο για κάθε εργάτη :

- Που δεν χάνει ημέρα δουλειάς του.
- Που αναφέρει το ατύχημα ή μπαίνει στον χώρο του ατυχήματος με εργαλεία για να βοηθήσει τον εργαζόμενο που έχει τραυματιστεί.

Παρατηρήθηκε αύξηση της παραγωγικότητας και μείωση των ασφαλιστρών που πλήρωνε Μέχρι τώρα από 134% σε 62%.

Στις 20 Ιουλίου του 2000 εργάτης δούλευε στον 18^ο όροφο όταν ένα κομμάτι προκατασκευασμένου τσιμέντου έπεσε από 5 ορόφους πιο

πάνω, τον κτυπάει και καταλήγει στον 16^ο όροφο. Ο εργάτης πεθαίνει τελικά από καρδιακή προσβολή από το τραύμα.

Οι κόρες του 42χρονου εργάτη που πέθανε κατά την κατασκευή του ξενοδοχείου Aiiadin κατέθεσαν αγωγή προς τους κατασκευαστές και ιδιοκτήτες ζητώντας αποζημίωση. Τους κατηγορούν για αμέλεια στην σωστή διατήρηση των εργαλείων και στην επιλογή των ατόμων που τα χειρίζονται. Αυτός είναι ο 4^{ος} εργάτης που πεθαίνει σε διάστημα 15 μηνών, 2 χάθηκαν κτίζοντας το Venetian στην περιοχή του Las Vegas.

Στις 6 Φεβρουαρίου του 2001 δύο εργάτες καθώς άλλαζαν τη παλιά γραμμή του ρεύματος με καινούργια, ακούμπησε ο γερανός που τους κουβαλούσε σε ενεργής τάσης ρεύματος γραμμή, υπέστησαν εγκαύματα δεύτερου και τρίτου βαθμού. Ο εργολάβος κατηγορήθηκε από την OSHA για δύο παραβάσεις από πρόθεση με \$140.000. Μία που άφησε τους εργάτες να έρθουν τόσο κοντά με το ηλεκτροφόρο καλώδιο και η άλλη που δεν τους παρείχε γάντια για προστασία των χεριών και ώμων τους. Κατηγορήθηκε και για άλλες πέντε παραβάσεις με \$28.000.

- Που είχαν τα εργαλεία μέσα στο αναβατόριο προκαλώντας ζημιά στο εσωτερικό προστατευτικό του κάλυμμα.
- Που δεν εκπαίδευσε σωστά τους εργάτες για να κρατούν τις απαραίτητες αποστάσεις.
- Που δεν έκανε τις απαραίτητες δοκιμές για να σιγουρευτεί για την σωστή λειτουργία των ειδικών γαντιών
- Που δεν φορούσαν ειδικά γυαλιά
- Που τους άφηγε να φέρουν σε επαφή μεταλλικά αντικείμενα

με ηλεκτροφόρο
καλώδιο.

Πέντε εργάτες τοποθετούσαν την περίφραξη ενός σπιτιού όταν ο ένας από αυτούς κράτησε ένα κομμάτι συρματόπλεγμα κάθετα. Το οποίο ακούμπησε ηλεκτροφόρο καλώδιο που υπήρχε από επάνω. Ο 25χρονος εργάτης πέθανε από ηλεκτροπληξία την πρώτη μέρα εργασίας του. Η OSHA κατέληξε στο ότι ο εργοδότης δεν παρείχε εκπαίδευση στον εργαζόμενο του για τους κινδύνους της εργασίας του και ειδικά για εργασία κοντά σε ηλεκτροφόρα καλώδια. Κατηγορήθηκε για δύο παραβάσεις.

8.3 Παρατηρήσεις

Παρατηρείται ότι σε όλα τα ατυχήματα είναι εμφανής η συμμετοχή της OSHA και η επιβολή κυρώσεων στα εργοτάξια που φέρουν παραβάσεις των κανονισμών γενικώς χωρίς να επικεντρωθούν στις παραλείψεις που προκάλεσαν το ατύχημα. Ο παθών ή η οικογένεια του αποζημιώνεται πάρα πολύ καλά σε σημείο ώστε τα υπόλοιπα χρόνια του να ζήσει ευπρεπέστατα. Η χρηματική αποζημίωση δεν αντισταθμίζει τη ζημία που έχει πάθει αλλά είναι ένα ψυχολογικό βοήθημα και στήριγμα για την συνέχιση της ζωής του χωρίς περαιτέρω προβλήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο

ΔΕΛΟΜΕΝΑ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ

Μετά από έρευνα στην ΝΟΜΟΣ και στην συλλογή νομολογίας του ΕΛΙΝΕΥΑΕ για ατυχήματα στις οικοδομές συντάξαμε αυτόν τον πίνακα με τα σημαντικότερα σημεία των δικαστικών αποφάσεων. Επίσης παραθέτονται πίνακες στατιστικών στοιχείων που αφορούν τα εργατικά ατυχήματα, οι οποίοι προέρχονται από το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Από το βιβλίο του ΕΛΙΝΥΑΕ «Συλλογή Νομολογίας» βρήκαμε τις δικαστικές υποθέσεις που αφορούσαν τις οικοδομές. Παράλληλα, από τη βάση δεδομένων «ΝΟΜΟΣ» (μέσω της Τράπεζας Πληροφοριών του ΤΕΕ) αναζητήσαμε και βρήκαμε άλλες υποθέσεις του ίδιου κλάδου παραγωγικής δραστηριότητας. Αρκετές από αυτές ήταν κοινές και στις δυο πηγές πληροφοριών μας. Οι περιπτώσεις αυτές αναφέρονται μια μόνο φορά. Συνολικά βρέθηκαν 89 περιπτώσεις. Διαβάζοντάς τες, κατέληξα στα παρακάτω στοιχεία, τα οποία θεώρησα χρήσιμα να κρατήσω συστηματικά και μετά να τα επεξεργαστώ στατιστικά.

Τα στοιχεία αυτά είναι :

- Έτος
- Δικαστήριο
- Αριθμός Απόφασης
- Επάγγελμα
- Ενάγων

- Εναγόμενος
- Καταδικασθείς
- Είδος
- Ποινής
- Αποζημίωση θύματος
- Παραβίαση
- Νόμου
- Επίβλεψη έργου
- Τεχνικός ασφάλειας (Τ.Α.)
- Μέτρα Ασφαλείας
- Θανατηφόρο
- Περιγραφή ατυχήματος
- Είδος ατυχήματος
- Είδος ατυχήματος
- Σωματική βλάβη
- Σοβαρότητα
- Ασφάλιση
- Πηγή στοιχείων

Έτσι, φτιάξαμε τη δική μας βάση δεδομένων, που παρουσιάζεται με τη μορφή πίνακα στο τέλος του παρόντος κεφαλαίου.

Ακολουθεί η στατιστική ανάλυση των στοιχείων, η οποία διαφωτίζει την εικόνα που δίνουν οι δικαστικές υποθέσεις.

Ανάλυση Δικαστικών Υποθέσεων

Πίνακας 1. Πηγή προέλευσης των στοιχείων

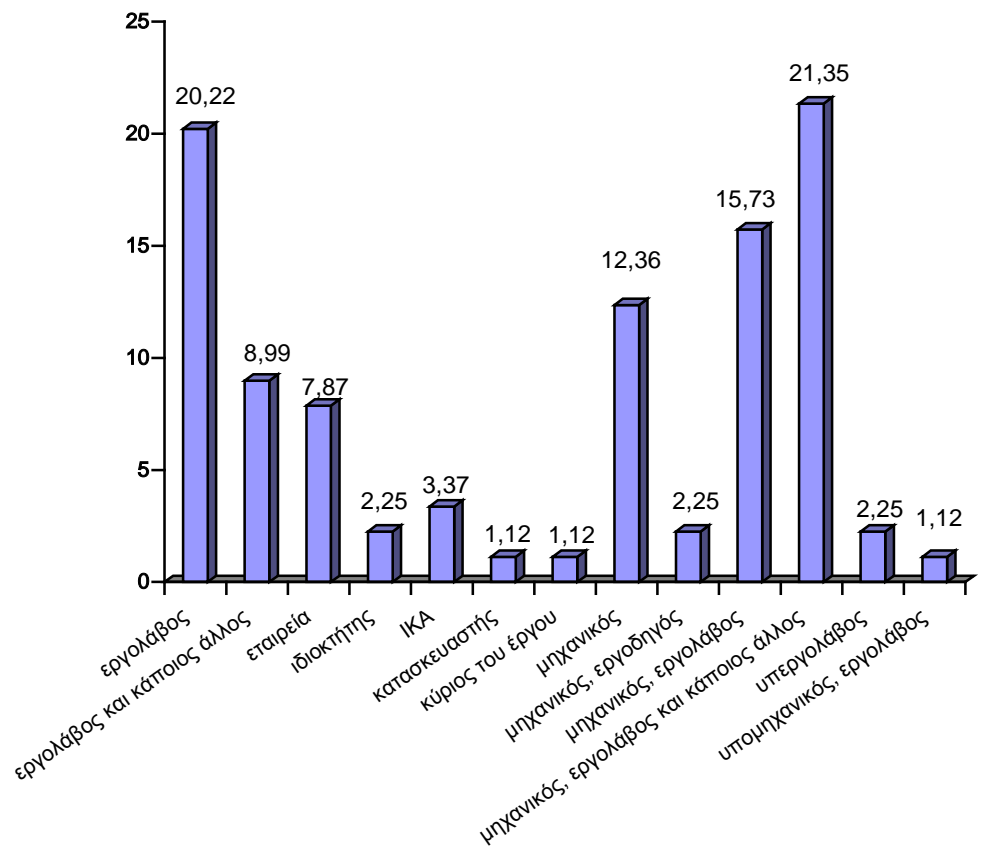
Πηγή Προέλευσης	Περιπτώσεις	Ποσοστό %
ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. Συλλογή Νομολογίας	37	41,57
ΝΟΜΟΣ	52	58,43
ΣΥΝΟΛΟ	89	100,00

Πίνακας 2. Έτη στις οποίες έγιναν τα ατυχήματα που βρέθηκαν

Έτος ατυχήματος	Περιπτώσεις
1965	1
1966	0
1967	0
1968	2
1969	2
1970	0
1971	2
1972	0
1973	2
1974	3
1975	0
1976	0
1977	2
1978	0
1979	3
1980	2
1981	3
1982	0
1983	3
1984	1
1985	5
1986	4
1987	2
1988	2
1989	1
1990	5
1991	3
1992	6
1993	2
1994	3
1995	1
1996	2
Δεν αναφέρεται	27
ΣΥΝΟΛΟ	89

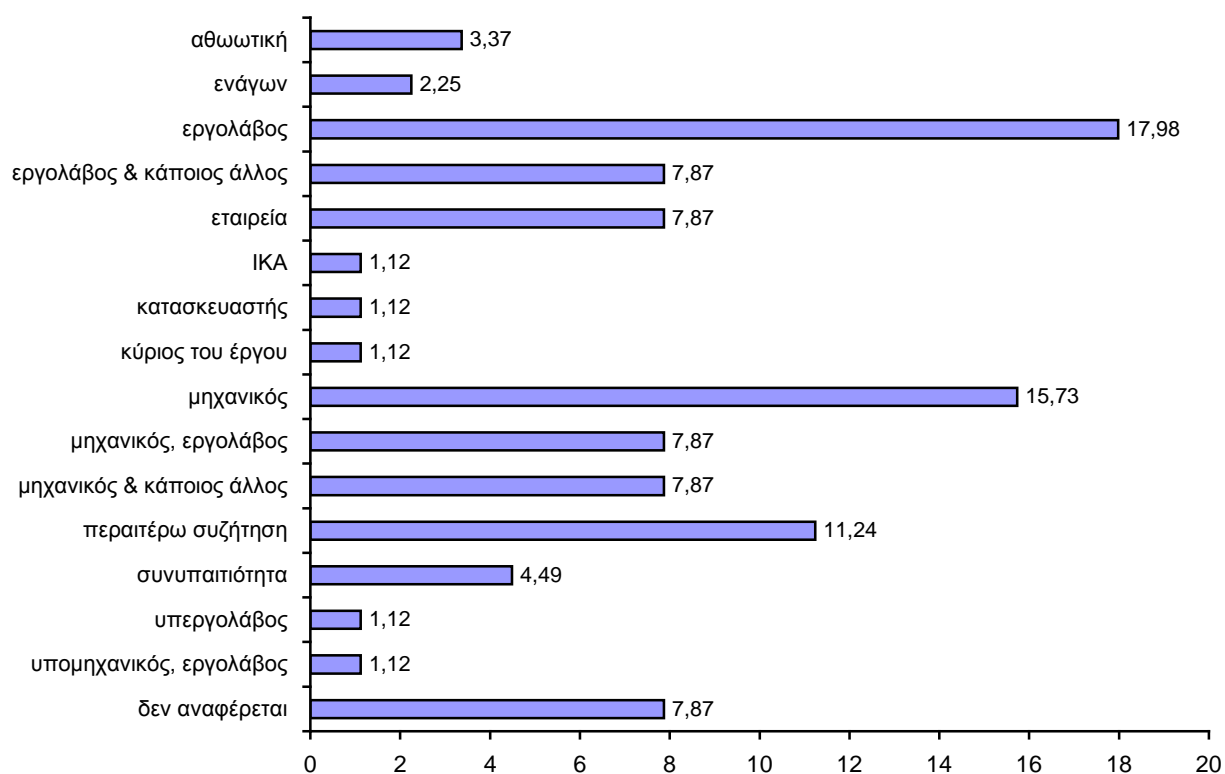
Πίνακας : Εναγόμενος

Εναγόμενος	Περιπτώσεις	Ποσοστό %
Εργολάβος	18	20,22
Εργολάβος και κάποιος άλλος (ιδιοκτήτης, υπεργολάβος, υπάλληλος κλπ)	8	8,99
Εταιρεία (κάποιος εκπρόσωπός της)	7	7,87
Ιδιοκτήτης	2	2,25
ΙΚΑ	3	3,37
Κατασκευαστής	1	1,12
Κύριος του έργου	1	1,12
Μηχανικός	11	12,36
Μηχανικός, εργοδηγός	2	2,25
Μηχανικός, εργολάβος	14	15,73
Μηχανικός, εργολάβος και κάποιος άλλος (ιδιοκτήτης, οικοπεδούχος, εταιρεία, υπάλληλος)	19	21,35
Υπεργολάβος	2	2,25
Υπομηχανικός, εργολάβος	1	1,12
ΣΥΝΟΛΟ	89	100,00

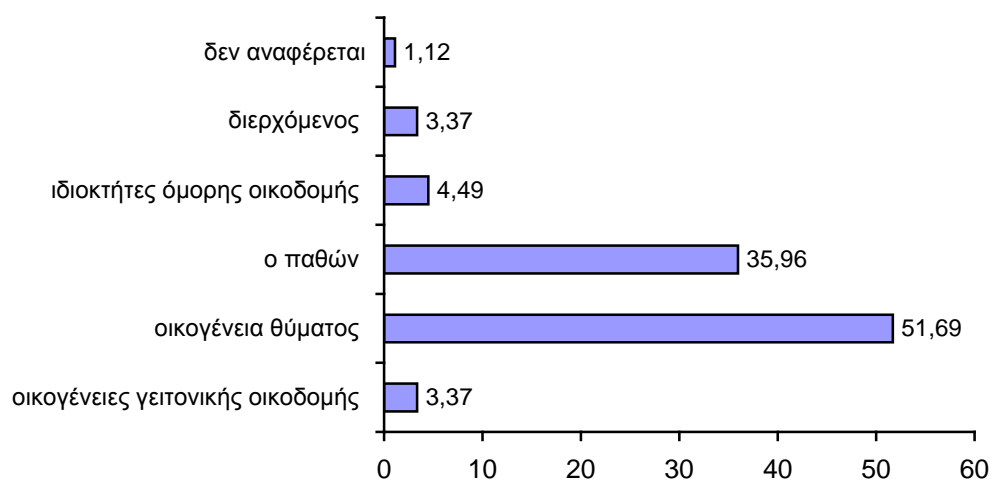
Πίνακας. Καταδικασθείς

Καταδικασθείς	Περιπτώσεις	Ποσοστό %
Αθωωτική	3	3,37
Ενάγων	2	2,25
Εργολάβος	16	17,98
Εργολάβος και κάποιος άλλος (ιδιοκτήτης, υπεργολάβος, υπάλληλος κλπ)	7	7,87
Εταιρεία (κάποιος εκπρόσωπός της)	7	7,87
ΙΚΑ	1	1,12
Κατασκευαστής	1	1,12
Κύριος του έργου	1	1,12
Μηχανικός	14	15,73
Μηχανικός, εργολάβος	7	7,87
Μηχανικός, εργολάβος και κάποιος άλλος (ιδιοκτήτης, οικοπεδούχος, εταιρεία, υπάλληλος)	7	7,87
Περαιτέρω συζήτηση	10	11,24
Συνυπαιτιότητα	4	4,49
Υπεργολάβος	1	1,12
Υπομηχανικός, εργολάβος	1	1,12
Δεν αναφέρεται	7	7,87
ΣΥΝΟΛΟ	89	100,00

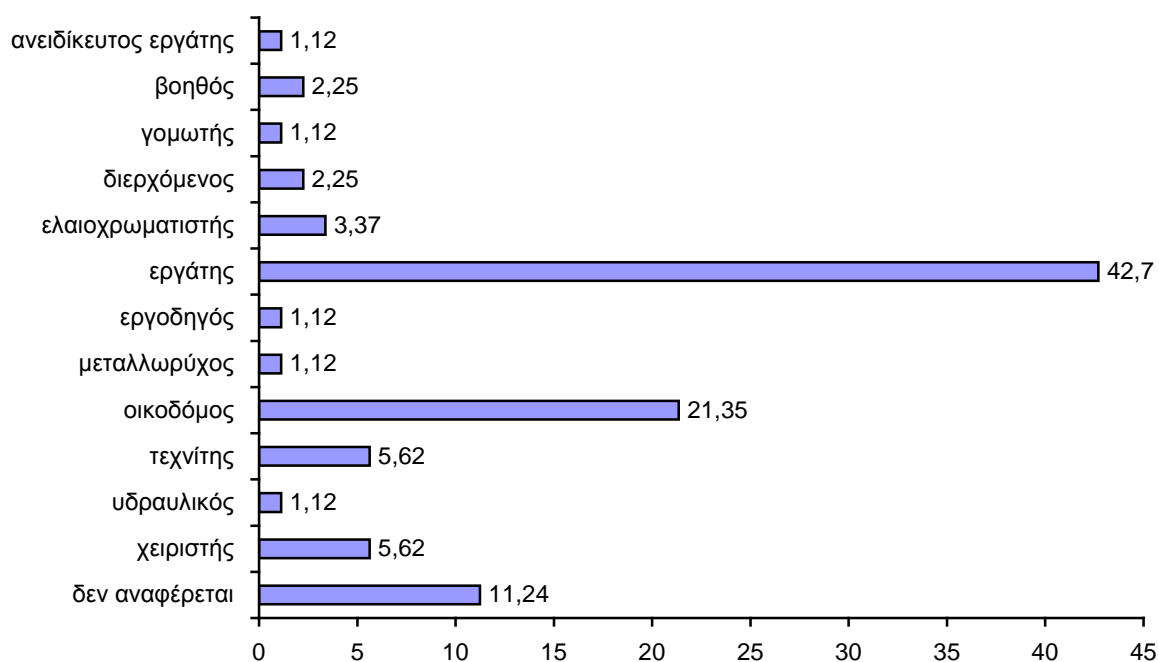
Πίνακας. Ενάγων

Έναγων	Περιπτώσεις	Ποσοστό %
Δεν αναφέρεται	1	1,12
Διερχόμενος	3	3,37
Ιδιοκτήτες όμορης οικοδομής	4	4,49
Ο παθών	32	35,96
Οικογένεια θύματος	46	51,69
Οικογένειες γειτονικής οικοδομής	3	3,37
ΣΥΝΟΛΟ	89	100,00

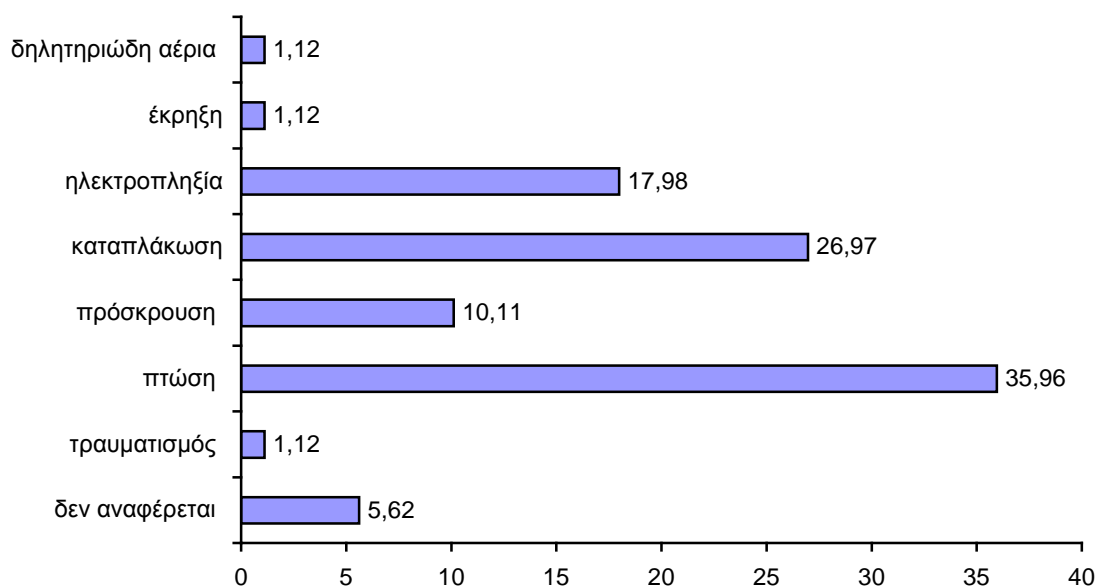
Πίνακας Επάγγελμα θύματος

Επάγγελμα	Περιπτώσεις	Ποσοστό %
Ανειδίκευτος εργάτης	1	1,12
Βοηθός	2	2,25
Γομωτής	1	1,12
Διερχόμενος	2	2,25
Ελαιοχρωματιστής	3	3,37
Εργάτης	38	42,70
Εργοδηγός	1	1,12
Μεταλλωρύχος	1	1,12
Οικοδόμος	19	21,35
Τεχνίτης	5	5,62
Υδραυλικός	1	1,12
Χειριστής	5	5,62
Δεν αναφέρεται	10	11,24
ΣΥΝΟΛΟ	89	100,00

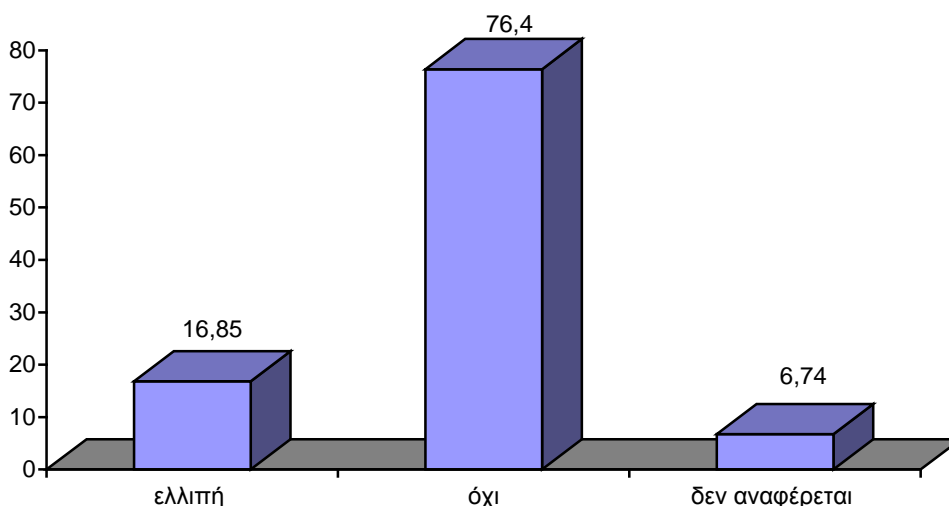
Πίνακας : Είδος ατυχήματος

Είδος ατυχήματος	Περιπτώσεις	Ποσοστό %
Δηλητηριώδη αέρια	1	1,12
Έκρηξη	1	1,12
Ηλεκτροπληξία	16	17,98
Καταπλάκωση	24	26,97
Πρόσκρουση	9	10,11
Πτώση	32	35,96
Τραυματισμός	1	1,12
Δεν αναφέρεται	5	5,62
ΣΥΝΟΛΟ	89	100,00

Πίνακας : Μέτρα ασφάλειας

Μέτρα ασφαλείας	Περιπτώσεις	Ποσοστό %
Ελλιπή	15	16,85
Όχι	68	76,40
Δεν αναφέρεται	6	6,74
ΣΥΝΟΛΟ	89	100,00

Το 58,43% των περιπτώσεων που παρουσιάζονται προέρχονται από την ΝΟΜΟΣ και το 41,57% από τον ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ του ΕΛΙΝΥΑΕ.

Τα ατυχήματα συνέβησαν μεταξύ 1965 και 1996. Σε 27 περιπτώσεις δεν αναφέρεται χρονολογία του ατυχήματος.

Οι μισές περίπου περιπτώσεις (49,44%) εκδικάστηκαν στον Άρειο Πάγο και περίπου άλλο 1/3 (συγκεκριμένα το 29,21%) σε κάποιο Τριμελές Εφετείο (Αθηνών, Θεσ/κης, κλπ). Στα υπόλοιπα είδη δικαστηρίων εκδικάστηκε μικρότερος αριθμός υποθέσεων. Αυτό φυσικά δεν σημαίνει ότι οι περισσότερες υποθέσεις εργατικών ατυχημάτων δεν εκδικάζονται σε δικαστήρια κατώτερου βαθμού. Απλά, οι περιπτώσεις

αυτές δεν καταχωρούνται στα Νομικά περιοδικά, από τα οποία περνούν μετά στις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων.

Οι περισσότερες υποθέσεις (53,93%) αφορούσαν θανατηφόρα ατυχήματα.

Στις περισσότερες περιπτώσεις (21,35%) εναγόμενοι είναι ο μηχανικός, ο εργολάβος και κάποιος άλλος (ιδιοκτήτης, οικοπεδούχος, κλπ) από κοινού. Ακολουθεί μόνος του ο εργολάβος (20,22%), ο μηχανικός μαζί με τον εργολάβο (15,73%), μόνον ο μηχανικός (12,36%), ο εργολάβος μαζί με κάποιον άλλο (ιδιοκτήτης, υπεργολάβος κλπ) σε ποσοστό 8,99% και η εργολήπτρια εταιρεία (μέσω κάποιου εκπροσώπου της) σε ποσοστό 7,87%. Άλλοι συντελεστές του έργου ενάγονται σε πολύ λιγότερες περιπτώσεις.

Ο εργολάβος καταδικάζεται στις περισσότερες υποθέσεις (17,98%). Ακολουθεί ο μηχανικός (15,73%). Αρκετές είναι και οι περιπτώσεις που παραπέμπονται για περαιτέρω συζήτηση (11,24%).

Στο 51,69% των περιπτώσεων ενάγων είναι η οικογένεια του θύματος, κάτι που είναι λογικά αναμενόμενο, εφόσον το 53,93% των υποθέσεων που βρέθηκαν αφορούσαν θανατηφόρα ατυχήματα. Ακολουθεί με 35,96% ο ίδιος ο παθών.

Ως προς το επάγγελμα του θύματος, υπερτερούν οι εργάτες (42,70%) και ακολουθούν οι οικοδόμοι (21,35%), οι χειριστές διαφόρων μηχανημάτων και οι τεχνίτες (5,62% ο καθένας). Σε 11,24% των περιπτώσεων δεν αναφέρεται σαφώς το επάγγελμα του θύματος. Επίσης,

δεν είναι σαφές εάν όντως υπάρχει διαφορά μεταξύ εργάτη, τεχνίτη και οικοδόμου.

Ως προς το είδος των ατυχημάτων, υπερτερούν οι πτώσεις (35,96%) και ακολουθούν οι καταπλακώσεις για διάφορους λόγους (26,97%) και οι ηλεκτροπληξίες (17,98%). Τα στοιχεία αυτά ταιριάζουν και με την ανάλυση των στοιχείων του ΙΚΑ.

Κύρια αιτία των ατυχημάτων θεωρήθηκε η έλλειψη μέτρων ασφαλείας, είτε η παντελής (76,40%), είτε η πλημμελής (16,85%).

Α. Έτος	Δικαστήριο	Αριθμός Απόφασης	Επώνυμο	Ενάγων	Εναγόμενος	Καταδικασθείς	Είδος Ποινής	Αποζημίωση Θύματος	Παραβίαση Νόμου	Επιβλεψη Έργου	Τ.Α.	Μέτρα Ασφαλείας	Θανατι φόρο	Περίγραφή Ατυχήματος	Είδος Ατυχήματος	Συμπατική Βλάβη	Σοβαρότητα	Ασφάλιση	Πηγή Στοιχείων
	Άρειος Πάγος	383/1966	οικοδόμος	μηχανικός εργολάβος	μηχανικός	χρηματική αποζημίωση	μηχανικός	άρθρο 50 Β.Δ. 2/194/1956	μηχανικός	όχι	όχι	όχι	όχι	πτώση από ασταθές κτίσιμα	πτώση	θλάση δεξιού μηρού με πιθανότητα κατάγματος λεκάνης και θλάση αμφότερων καρπιών		ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ	
1968	Μονομελές Πρωτοδικείο Καλαμάτσας	425/1970	εργάτης	εργολήτρια εταιρία	εργολήτρια εταιρία	εργολήτρια εταιρία	χρηματική αποζημίωση	έξοδα νοσηλείας	ν. 551/1915			όχι	όχι	ανατροπή του βυτιοφόρου που οδηγούσε εν ώρα εργασίας	καταπλάκωση	επι 5 μήνες ολική αναπηρία	5 μήνες ολική αναπηρία	ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ	
1968	Άρειος Πάγος	609/1970	εργάτης	εργάτης	εργολάβος			αποζημίωση από το ΙΚΑ	άρθρο 60 παρ. 3 και 34 παρ. 1 του α.ν.1846/1951			δεν έγινε σωστή συντήρηση της μηχανής που χειρίζονταν	όχι	πιάστηκε η δεξιά παλάμη του μεταξύ μιάνα και τραχανάς (πυρετροσκιστήρι)	πρόσκρουση	ακρωτηριασμός μεσαίου δακτύλου και ατροφία και ακιμψία των υπολοίπων δακτύλων	ακρωτηριασμός μεσαίου δακτύλου και ατροφία και ακιμψία των υπολοίπων δακτύλων	ΙΚ.Α.	ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ
	Άρειος Πάγος	11/1972	οικονόμος εργάτης	οικονόμος εργάτης	εργολάβος	εργολάβος		εργολάβος	Β.Δ. 17.2/19.4.1956	εργολάβος	όχι	όχι	πτώση από έλλειψη μέτρων ασφαλείας	πτώση	θάνατος			ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ	
5	Άρειος Πάγος	296/1972	εργάτης	εργάτης	εργολάβος, κύριος του έργου	εργολάβος	εργολάβος	εργολάβος	Β.Δ. 24.7/25.8.1920	εργολάβος	όχι	όχι	όχι	κτύπησε κατά την εξόρυξη θραεσίου	πρόσκρουση	τραυματισμός		ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ	

Έτος	Δικαστήριο	Αριθμός Απόφασης	Επάγγελμα	Ενάγων	Εναγόμενος	Καταδικασθείς	Είδος Πονής	Αποζημιωτική Θύμηση	Παράβαση Νόμου	Επιβλεπτή Έργου	Τ.Α.	Μέτρα Ασφαλείας	Θαλάτη φόρο	Παράβαση Αιτιολογίας	Είδος Αιτιολογίας	Συμπεριφορά Βλάβη	Συμπεριφορά	Αποκατάσταση	Γνήση Στοιχείων
1971	Άρειος Πάγος	1007/1972	οικοδόμοι και οικογένειες	οικοδόμοι και οικογένειες	μηχανικός εργολάβος αρχιτεκτων	μηχανικός			άρθρα 302, 303, 304, 288 Π.Κ.	μηχανικός όχι	οχι	οχι	οχι	κατάραση οικοδόμης από λάθος εκπόνηση της μελέτης	καταπλάκωση και καταπλάκωση	θάνατος των δυο οικοδόμων τραυματισμός των άλλων δυο	θάνατος		ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ
	Άρειος Πάγος	199/1973	εργάτης	εργάτης	καμινός	ένοχος ανθρωποκτονία από αμέλεια			άρθρο 28 Π.Κ.	οχι	οχι	οχι	οχι	κατά την μεσακμική της στήνης έπιτες και τον πλακωσε	καταπλάκωση θάνατος	θάνατος		ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ	
	Άρειος Πάγος	293/1973	οικονόμια εργάτη	οικονόμια εργάτη	μηχανικός	μηχανικός			άρθρα 286, 302 Π.Κ. & 17/2/19.4.1956	μηχανικός όχι	οχι	οχι	οχι	κατάπωση χωμάτων λόγω έλλειψης αντιστηρίξεων	καταπλάκωση θάνατος	θάνατος		ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ	
1971	Άρειος Πάγος	592/1975	οικονόμια εργάτη	οικονόμια εργάτη	εργολάβος υπεργολάβος	εργολάβος			άρθρα 28 & 302 Π.Κ., Β.Δ. 17/2/19.4.1956	μηχανικός όχι	οχι	οχι	οχι	πτώση κατά την κατασκευή υπόστατου από ύψος 12 μέτρων	πτώση	θάνατος		ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ	
1969	Άρειος Πάγος	704/1975	σοβαρής	σοβαρής	εργολάβος	εργολάβος		25000ρχ. λιμνιάς συνταγή αναπηρίας	άρθρα 914, 297, 298, 829 Α.Κ.	εργολάβος όχι	οχι	οχι	οχι	πτώση	πτώση	κάταγμα δεξιού γόνατου		Κ.Α.	ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ
	Άρειος Πάγος	764/1975	εργάτης	εργάτης	μηχανικός	μηχανικός			άρθρα 28 & 314 Π.Κ. και 139 Κ.Π.Δ.	μηχανικός όχι	οχι	οχι	οχι	καταπλάκωση ν από χυμματα	καταπλάκωση	βαριές σωματικές κακώσεις			ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ
2	Άρειος Πάγος	(3)/1976	χειριστής αεροσφύρου (κοιμητές)	οικονόμια εκλιπόντος	εργολάβος	εργολάβος		10.000 ορχ. αποζημίωση στη στη χίρα	άρθρα 314, 302 & 28 Π.Κ.	εργολάβος όχι	οχι	οχι	οχι	κατά την χρήση του κοιμησέρ έπιτες χυμματα πάνω του	καταπλάκωση	θάνατος από σοφύξια	θάνατος		ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ
1965	Άρειος Πάγος	501/1977	οικονόμια οικοδόμου	οικονόμια οικοδόμου	μηχανικός εργολάβος	μηχανικός εργολάβος	χρηματική αποζημίωση		ν. 55/1915, α.ν. 1846/1951	μηχανικός όχι εργολάβος	οχι	οχι	οχι	πτώση λόγω έλλειψης μέτρων ασφαλείας	πτώση	θάνατος	θάνατος	Κ.Α.	ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ

Αριθμός	Αποφασιστικό Έγγραφο	Εναγωνίο	Καταδικασθείς	Είδος Ποινής	Αποστολή Θύματος	Παραβίαση Νόμου	Επιβλεπόμενο Έργο	Τ.Α.	Μέτρα Ασφαλείας	Θανατική φέρου	Περιγραφή Ατυχήματος	Είδος Ατυχήματος	Στοιχία	Κατηγορία	Ασφάλιση	Πηγή Στοιχείων
50	608/1971/1971/89	οικογένεια εκλιπόντος και βοήθου του	Σοφός	Σοφός	Σοφός	άρθρο 28 Π.Κ. και άρθρο 216 ανωνυμισμού μεταλλικών κατασκευών	εργαστήριο	όχι	δεν τους προαίρετο για τους κινδύνους, αναμένοντας για τα υλικά που έπρεπε να χρησιμοποιηθούν	οχι	κατά την κατασκευή του κτιρίου δεν εφεβέρθη και ανή να περιμένουν 30' όπως εγγράφησαν πηλίκον κοντά στα 15'	εξέλιξη	Σοφία	Σοφία	Σοφία	ΕΛ.Ι.Ν.Υ.Α.Ε. ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ
50	571/1971/89	οικογένεια εκλιπόντος και βοήθου του	Σοφός	Σοφός	Σοφός	άρθρο 139 Κ.Π.Δ. & 83 του Συντάγματος	εργαστήριο	όχι	από την κατασκευή του κτιρίου	οχι	πτώση του αναβάντρου στο έδαφος του κτιρίου	πτώση	Σοφία	Σοφία	Σοφία	ΕΛ.Ι.Ν.Υ.Α.Ε. ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ
50	485/1978/89	εργάτης	Σοφός	Σοφός	Σοφός	άρθρο 28, 314 & 315 Π.Κ. και 139 Π.Κ.Δ.	μηχανικός	όχι	από την κατασκευή του κτιρίου	οχι	υποχώρηση δοκού κατά την κατασκευή	καταπύκνωση	Σοφία	Σοφία	Σοφία	ΕΛ.Ι.Ν.Υ.Α.Ε. ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ
50	461/1978/89	Σοφός	Σοφός	Σοφός	Σοφός	άρθρο 16 παρ. 1 & 3 του ν. 551/1915, άρθρο 34 παρ. 2 & 60 παρ. 3 του ν. 1846/1951	μηχανικός	όχι	από την κατασκευή του κτιρίου	οχι	βίαιο κτύπημα από τεμάχια ξύλου πέτρας και οικοδομικών υλικών	πρόσκρουση	Σοφία	Σοφία	Σοφία	ΕΛ.Ι.Ν.Υ.Α.Ε. ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ
50	1485/1978/89	Σοφός	Σοφός	Σοφός	Σοφός	άρθρο 380 17.2/19.4.1956	μηχανικός	όχι	από την κατασκευή του κτιρίου	οχι	πτώση στο κενό χώρο του ανέλεγκτου	πτώση	Σοφία	Σοφία	Σοφία	ΕΛ.Ι.Ν.Υ.Α.Ε. ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ
50	175/1980/89	Σοφός	Σοφός	Σοφός	Σοφός		μηχανικός	όχι	από την κατασκευή του κτιρίου	οχι	πτώση από την παρόσα όπου έβγαζε το στήθιο	πτώση	Σοφία	Σοφία	Σοφία	ΕΛ.Ι.Ν.Υ.Α.Ε. ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ

Κατηγορία	Σοφοροποιία	Ασφάλιση	Πηγή Στοιχείων
Στοιχεία			
Στοιχεία			
Στοιχεία			
Στοιχεία			
Στοιχεία			
Στοιχεία			

Είδος Ατυχήματος	Περιγραφή Ατυχήματος	Πτύωση στο κενό από τον 4ο άξονα	Πτύωση στο κενό από τον 4ο άξονα	Πτύωση στο κενό από τον 4ο άξονα	Πτύωση στο κενό από τον 4ο άξονα
Στοιχεία					
Στοιχεία					
Στοιχεία					
Στοιχεία					
Στοιχεία					
Στοιχεία					

Παράβαση Νόμου	Επίβληση Έργου	Τ.Α.	Μέτρο Ασφάλειας
Παράβαση Νόμου	Επίβληση Έργου	Τ.Α.	Μέτρο Ασφάλειας
Παράβαση Νόμου	Επίβληση Έργου	Τ.Α.	Μέτρο Ασφάλειας
Παράβαση Νόμου	Επίβληση Έργου	Τ.Α.	Μέτρο Ασφάλειας
Παράβαση Νόμου	Επίβληση Έργου	Τ.Α.	Μέτρο Ασφάλειας
Παράβαση Νόμου	Επίβληση Έργου	Τ.Α.	Μέτρο Ασφάλειας
Παράβαση Νόμου	Επίβληση Έργου	Τ.Α.	Μέτρο Ασφάλειας

Κατηγορία	Καταδικασθέντες	Είδος Ποινής	Αποζημίωση
Κατηγορία	Καταδικασθέντες	Είδος Ποινής	Αποζημίωση
Κατηγορία	Καταδικασθέντες	Είδος Ποινής	Αποζημίωση
Κατηγορία	Καταδικασθέντες	Είδος Ποινής	Αποζημίωση
Κατηγορία	Καταδικασθέντες	Είδος Ποινής	Αποζημίωση
Κατηγορία	Καταδικασθέντες	Είδος Ποινής	Αποζημίωση
Κατηγορία	Καταδικασθέντες	Είδος Ποινής	Αποζημίωση

Ενάγων	Ενα μέν
Ενάγων	Ενα μέν
Ενάγων	Ενα μέν
Ενάγων	Ενα μέν
Ενάγων	Ενα μέν
Ενάγων	Ενα μέν
Ενάγων	Ενα μέν

Αποζημίωση Θρήνου	Καταδικασθέντες	Είδος Ποινής	Αποζημίωση	Ποινή	Επιπέδου	Αποζημίωση	Ποινή
Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός
Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός

Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός
Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός
Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός

Παραβίαση Νόμου	Επιβλεψη Έργου	Τ.Α.	Μέτρα Ασφαλείας
Άρθρο 28 & 314, 315 Π.Κ. και 117 Π.Δ. 1073/1981	Άρθρο 28 & 302 Π.Κ.	Άρθρο 19 Π.Δ. 779/1980	Άρθρο 28 & 302 Π.Κ.
Άρθρο 78 εδ. α και 79 Π.Δ. 1073/1981	Άρθρο 28 & 302 Π.Κ.	Άρθρο 19 Π.Δ. 779/1980	Άρθρο 28 & 302 Π.Κ.

Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός
Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός
Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός

Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός
Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός
Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός	Σοφισμός

ΠΚΑ	Συμβολή	Συμβολή-Ποσοστό	Ασφαλίσιμος	Πλην Συγγενών
		80%	Ι.Κ.Α.	ΝΟΜΟΣ
	στο 02	αναπηρία σε ποσοστό 87%	Ι.Κ.Α.	ΝΟΜΟΣ
	Ανοιχτή, χ ρυθία, λ γματα 5 και 5			

Εξάντη φόρο	Περιγραφή Ατυχήματος	Είδος Ατυχήματος	Στοιχεία Βλάβ
οχι	κατάσταση του εργαζομένου κατά την στιγμή της απεργίας	απώλεια	βόνατος
οχι	κατάσταση του εργαζομένου κατά την στιγμή της απεργίας	απώλεια	κατάσταση του εργαζομένου κατά την στιγμή της απεργίας
οχι	κατάσταση του εργαζομένου κατά την στιγμή της απεργίας	απώλεια	κατάσταση του εργαζομένου κατά την στιγμή της απεργίας
οχι	κατάσταση του εργαζομένου κατά την στιγμή της απεργίας	απώλεια	κατάσταση του εργαζομένου κατά την στιγμή της απεργίας

Παραρτήματα Νόμου	Επιβλεπόμενη Έργου	Τ.Α.	Μετρα Ασφαλείας
1.107/181	μικροεργοστάσιο	οχι	απόλυτο το φρένο του ανεκμισμητήρα
800 71 της Σ.Ε. που ρύθιζε με 80 του ν. 30/1984	εργαστήριο	οχι	απόλυτο το φρένο του ανεκμισμητήρα

Σοβ	Κατασκευαστής	Είδος Πιόνι	Αποζημιωτικό Θύμα
Σοβ	Σοβ	Σοβ	Σοβ
Σοβ	Σοβ	Σοβ	Σοβ
Σοβ	Σοβ	Σοβ	Σοβ
Σοβ	Σοβ	Σοβ	Σοβ

Επένδυση	Ενταγμένη	Επένδυση
Επένδυση	Επένδυση	Επένδυση
Επένδυση	Επένδυση	Επένδυση
Επένδυση	Επένδυση	Επένδυση
Επένδυση	Επένδυση	Επένδυση

Έτος	Δικαστήριο	Αριθμός Απόφασης	Επάγγελμα	Ενάγων	Εναγόμενος	Κατάδικος	Είδος Ποινής	Αποζημίωση Θύματος	Παραβίαση Νόμου	Επιβλεψη Έργου	Τ.Α.	Μέτρα Ασφάλειας	Θάνατη φόρο	Περιγραφή Ατυχήματος	Είδος Ατυχήματος	Συμβατική Βλάβη	Σοβαρότητα	Ασφάλιση	Πηγή Στοιχείων	
	Εφετείο Θεσσαλονίκης	277/1995εργάνης		οικονόμια εργάτη συζύγος και 5 παιδιά	μηχανικός, εργολάβος, εργολήπτης εταιρία	μηχανικός και εργολάβος		1.500.000δρχ. Για κάθε έναν από τους εξιόντες εκτός του παντρεμένου 1.000.000δρχ.	ν. 515/1915	μηχανικός	όχι	δεν υπήρχαν μέτρα ασφαλείας σε όρυγμα μήκους 5 μέτρων για την αποστέηση εργαλού	ναι	καταπλυνώθηκε από όγκο χωμάτων	καταπλυνώθηκε	σοβαρότατες κακώσεις	θάνατος			ΝΟΜΟΣ
1987	Άρειος Πάγος	286/1995εργάνης		οικονόμια εργάτη	μηχανικός, εργολάβος	πολιτικός μηχανικός και εργολάβος δημοσίου έργου (Γάστρο)		άρθρα 28, 302 & 15 Π.Κ., άρθρα 136 & 145 Π.Δ. 13/22.3.1934	μηχανικός	όχι	δεν είχαν δοθεί τα απαιτικά μέτρα προστασίας για να κατέβει μέσα σε φρεάτιο, μασκα και ζώνη	ναι	καθώς κατέβηκε σε φρεάτιο οικιακών λυμάτων ύψους 3,4 μέτρων, εξεπνεύσε δηλητηριώδη αέρια (μονοξείδιο του διοξειδίου και άνθρακα, υδρόθειο και διοξείδιο του θείου)	δηλητηριώδη αέρια	δηλητηρίαση	θάνατος			ΝΟΜΟΣ	
1987		364/1995εργάνης		οικονόμια εργάτη	εργολάβος	εργολάβος		άρθρο 5 ν. 1396/1983	εργολάβος	όχι	δεν ειδοποιήθηκε η Δ.Ε.Η. για την μεταφορά του καλωδίου	ναι	λόγω της επικρατούσας υγρασίας στην προσπίεση του καλωδίου έπεσε ένα ζώλο στην οραφή ακούμπησε το καλώδιο	ηλεκτροπληξία από την επαφή	θάνατος				ΝΟΜΟΣ	
1	Τριμελέ Εφετείο Θεσσαλονίκης	502/1995εργάνης		οικονόμια εργάτη	μηχανικός	στάθηκε για περαιτέρω συζήτηση		άρθρο 519 Κ.Π.Δ.	μηχανικός	όχι	κακή λειτουργία ηλεκτρικής εγκατάστασης	ναι	ηλεκτροπληξία	ηλεκτροπληξία	θάνατος	θάνατος				ΝΟΜΟΣ
12	Τριμελέ Εφετείο Ναυπλίου	653/1995εργάνης		οικονόμια εργάτη	μηχανικός, εργολάβος, διοικητής	στάθηκε για περαιτέρω συζήτηση		άρθρα 28 & 302 Π.Κ.	μηχανικός	όχι	δεν ειδοποιήθηκε η Δ.Ε.Η. για την μεταφορά του καλωδίου	ναι	πτώση από ηλεκτροπληξία που έπαθε κομμωτίας το καλώδιο την ώρα που εργαζόταν στην οροφή του κτιρίου	ηλεκτροπληξία	θάνατος	θάνατος			ΝΟΜΟΣ	

Έτος	Δικαστήριο	Αριθμός Απόφασης	Επάγγελμα	Εγγύων	Ενάγων	Εναγόμενος	Κατάδικοι - σφείδες	Είδος Ποινής	Αποζημιώσιμη Θύμηση	Παραβίαση Νόμου	Επιβλεπτή Έργου	Τ.Α.	Πήτρα Ασφαλείας	Θαύτη Φόρος	Παραγραφή Αποχρήματος	Βασικός Αποχρηματισμός	Παραγραφή Πρώτη	Αποχρηματισμός
1992	Τριμελές Εφετείο Θεσσαλονίκης	2897/1995	οικοδόμος	οικογένεια οικοδόμου	μηχανικός εργολάβος διακήτης (οικοπεδοδόχος)	μηχανικός εργολάβος εταιρία & μηχανικός	οικοπεδοδόχος εταιρία & μηχανικός δικαστικών εφέδων	χρηματική επιστροφή και πληρωμή των δικαστικών εφέδων	8000005ρχ.ο καθένας	άρθρα 914, 928 & 932 εδ. β' Α.Κ.	μηχανικός	μηχανικός επεξεργασία εργασιών	η αντιπρόεδρος του προνοίας δεν είχε γίνει όπως έπρεπε με κάθε μέριμνα και σωλήνας	ναι	υποχρέωση τοιμήνους οίκου από το χέλιος του προνοίας του προνοίας του προνοίας και καταπίεση μαζί με ολόκληρα τα οικοδομία	καταπίεση βάνιατος	βάνιατος	ΝΟΜΟΣ
	Τριμελές Εφετείο Θεσσαλονίκης	283/1996	εργολάβος	οικογένεια εργολάβου	μηχανικός εργολάβος και δύο μηχανικοί υπάλληλοι	μηχανικός εργολάβος	προσφυγή στο Δικαστικό Συμβούλιο	άρθρα 6 παρ.1-2 ν. 1418/1984, 28 & 34 παρ.4 Π.Δ. 809/1985	μηχανικός	μηχανικός	μηχανικός	μηχανικός	υπερχέλιση του σιγαλού επειδή δεν λειτούργησε αυτόματα ο διακόπτης πληρώσεως της δεξαμενής για να διακοπεί η ροή	όχι	τα νερά κατάβησαν τη γύρω περιοχή	καταπίεση	βάνιατος	ΝΟΜΟΣ
3	Τριμελές Εφετείο Θεσσαλονίκης	1089/1996	εργολάβος	οικογένεια εργολάβου	μηχανικός εργολάβος για κατασκευή ανεκμισθία	μηχανικός εργολάβος κατασκευή ανεκμισθία	μηχανικός εργολάβος κατασκευή ανεκμισθία	άρθρα 3, 9 & 22 Π.Δ. 778/1980	μηχανικός	μηχανικός	μηχανικός	μηχανικός	δεν είχε βάλει προστατευτικό ά στο χώρο του φρεσίου	ναι	πτώση από ύψος 9 μέτρων στο κενό	πτώση	βάνιατος	ΝΟΜΟΣ
6		1413/1996	εργολάβος	εργολάβος	εργολάβος	εργολάβος	εργολάβος	μηχανικός εργολάβος κατασκευή ανεκμισθία	μηχανικός	μηχανικός	μηχανικός	μηχανικός	δεν είχε φροντίσει για επισκευή του μηχανήματος και δεν τον είχε εφοδιάσει με ειδικά γυαλιά	όχι	τραυματίστηκε κατά την προσπάθεια απόφραξης της αντλίας παρασκευής και εκδόσεως μύματος των επεξεργασμάτων	κρυσταλλοειδής ή κάκωση	Ι.Κ.Α.	ΝΟΜΟΣ
7	Συμβούλιο της Επικρατείας	833/1997	οικοδόμος	οικοδόμος	ΙΚΑ για ανέγερση επιδόματος αναπηρίας	ΙΚΑ για ανέγερση επιδόματος αναπηρίας	Α.Ε. κατασκευαστική Εμπορικής Τράπεζας	άρθρο 5 παρ.1 ν.δ. 4104/1980 και άρθρο 6 παρ.1 του ν. 4476/1965	μηχανικός	μηχανικός	μηχανικός	μηχανικός	κατά την εκκαθάριση παρέβησαν τα απαιτούμενα προστατευτικά μέτρα για τις δομικές δοκιμές	όχι	επίθετο απόγμα εν ώρα εργασίας	καταπίεση	ΙΚΑ	ΝΟΜΟΣ
88	Ειρηνοδίκης	15/1998	οικοδόμος	οικοδόμος	οικοδόμος	οικοδόμος	οικοδόμος	άρθρο 682 παρ.1, 73 & 29 Κ.Π.Δ. και άρθρο 5 του ΓΟΚ (ΑΠΟΦ.3046/30 4 της 30.1/8.2.1989, ΦΕΚ 69 Δ)	μηχανικός	μηχανικός	μηχανικός	μηχανικός	κατά την εκκαθάριση παρέβησαν τα απαιτούμενα προστατευτικά μέτρα για τις δομικές δοκιμές	όχι	καταπίεση	καταπίεση	ΝΟΜΟΣ	

Χρόνος	Διαδικαστήριο	Αριθμός Απόφασης	Επώνυμο	Ενάγων	Εναγόμενος	Καταδικασθείς	Είδος Ποινής	Αποζημίωση Θύματος	Παραβίαση Νόμου	Επιβλεψη Έργου	Τ.Α.	Μέτρα Ασφαλείας	Θάνατο φόρο	Περιγραφή Ατυχήματος	Είδος Ατυχήματος	Συμμετέχοντες	Σοβαρότητα	Ασφάλιση	Πηγή Στοιχείων
1990	Άρμος Πάγος	153/1988	εργολάγος	κατασκευαστής εταιρία	κατασκευαστής εταιρία	κατασκευαστής εταιρία	φυλάκιση 22 μηνών με τριετή αναστολή	συνέχιση της χρηματική αποζημίωσης	άρθρα 440, 441 Α.Κ. και β.δ.1334 Σαυδικής Αραβίας	όχι	όχι	όχι	όχι	πρόσβαση του κερμού στον βύθου με αποτέλεσμα να πέσει η σκαλωσιά επάνω του κατά την τοποθέτηση στύλου της ΔΕΗ.	καταπλάκωση	ολικά συνάφτες για πάνω από ένα έτος	ολικά συνάφτες για πάνω από ένα έτος		ΝΟΜΟΣ
1990	Άρμος Πάγος	200/1988	εργολάγος	οικονομικές εκλιπόντων	εργολάγος, οδολόγος, γερανού	οδολόγος, γερανού	φυλάκιση 22 μηνών με τριετή αναστολή	στάθμευση για περαιτέρω συζήτηση	άρθρο 115, 97/1987 Π.Ρ. ΕΦΕΤ.	εργολάβος, όχι	εργολάβος, όχι	όχι	να	11 μέτρων, ακούμπησε στα ηλεκτροφόρα καλώδια	θανατοφάρος ηλεκτροπληξία	θάνατος			ΝΟΜΟΣ
1992	Τριμελές Εφετείο Πατρών	410/1998	εργολάγος	δικαστήρια δημοτικής οδού	υπομηχανικός, εργολάβος	εργολάβος & επιβλέπων υπομηχανικός	φυλάκιση 14 μηνών ο οποίος αναστέλλεται για 3 έτη	παραβίαση κανόνων οικοδομικής	άρθρο 3, 7 & 9 ν.1398/1983	υπομηχανικός	όχι	να	να	πτώση από 4,5 μέτρα κατά την αποβλήωση του ξυλινού	πτώση	κρανιοεγκεφαλική κάκωση	θάνατος		ΝΟΜΟΣ
1990	Τριμελές Εφετείο Αθηνών	562/1998	εργολάγος	δωρεγόμενος έξω από την οικοδομή	μηχανικός, εργολάβος	εργολάβος & μηχανικός	φυλάκιση 5 μηνών την οποία αναστέλλεται για 3 έτη	δικαστικά έξοδα	άρθρο 438α Π.Κ., άρθρο 3 ν.1391/1983	μηχανικός, εργολάβος, όχι	όχι	όχι	όχι	πτώση από ύψος 2 μέτρων μέσα στην εκκαθαρή	πτώση	σοβαρός τραυματισμός στο κεφάλι			ΝΟΜΟΣ
1991	Τριμελές Εφετείο Θεσσαλονίκης	565/1998	εργολάγος	οικονομικά τεχνίτη	μηχανικός, εργολάβος	εργολάβος & μηχανικός	παραπέμπθη με για περαιτέρω συζήτηση	άρθρα 3, 7 & 9 ν.1398/1983	μηχανικός, όχι	μηχανικός	όχι	να	να	πτώση από τον δρόμο	πτώση	τραυματισμός σε όσφρα μέχρι θάνατος του σώματός του	θάνατος		ΝΟΜΟΣ
1991	Τριμελές Εφετείο Θεσσαλονίκης	848/1998	εργολάγος	οικονομικά οικοδόμου	μηχανικός, εργολάβος, υπεργολάβος	μηχανικός, εργολάβος, υπεργολάβος	20 μηνών φυλάκιση την οποία αναστέλλεται για 3 χρόνια	δικαστικά έξοδα	άρθρα 5 & 7 ν.1398/1983, άρθρα 78 & 79 Π.Δ.1073/1981	μηχανικός, όχι	όχι	να	να	κάτω την διάρκεια της εκκαθαρώσεως του κεφαλά του στο έδαφος	θάνατος	θάνατος			ΝΟΜΟΣ
1990	Τριμελές Εφετείο Αθηνών	923/1998	εργολάγος	εργολάγος	εργολάβος	εργολάβος	5 μηνών φυλάκιση την οποία αναστέλλεται για 3 χρόνια	δικαστικά έξοδα	άρθρα 314, 28 Π.Κ., άρθρο 103 Π.Δ.1073/1981 & Π.Δ. 778/1980	εργολάβος, όχι	εργολάβος, όχι	όχι	όχι	κατά την εργασία που τρώει στην σκαλωσιά έπεσε από ύψος 6 μέτρων	πτώση	κατάγμα δεξιάς κνήμης, κατάγμα 12ου θωρακικού σπονδύλου, κατάγμα της δεξιάς κερκίδας και κατάγμα στρογγύλου			ΝΟΜΟΣ

Α Έτος	Δικαστήριο	Αριθμός Απόφασης	Επάγγελμα	Ενάγων	Εναγόμενος	Καταδικασθείς	Είδος Ποινής	Αποζημίωση Θύματος	Παραβίαση Νόμου	Επιβλεψη Έργου	Τ.Α.	Μέτρα Ασφαλείας	Θανατηφόρος	Περιγραφή Ατυχήματος	Είδος Ατυχήματος	Συμμετική Βλάβη	Σοβαρότητα	Ασφάλιση	Τιμή Στοιχείων
3	Τριμελές Εφετείο Αιγαίου	1148/1998	διερχόμενο οικογένεια μοτοσικλετιστή	οικογένεια αλλοδαπών	υπεριβίβος κατασκευής αστικού δικτύου κέντρων ΟΤΕ	υπεριβίβος κατασκευής αστικού δικτύου κέντρων ΟΤΕ			άρθρο 90 παρ.3 Συντάγματος και 139 Κ.Π.Δ.	υπεριβίβος	όχι	οχι	οχι	οχι	οχι	οχι	οχι	οχι	ΝΟΜΟΣ
7	Τριμελές Εφετείο Αθηνών	802/1999	οικογένεια αλλοδαπών	οικογένεια αλλοδαπών	μηχανικός χειριστής σκοπτικού μηχανήματος	επιβλεπόν μηχανικός & χειριστής σκοπτικού μηχανήματος	5 μηνών φυλάκιση την οποία ανέστειλε για 6 χρόνια	δικαστικά έξοδα	άρθρο 286 Π.Κ.	μηχανικός	όχι	όχι	όχι	όχι	οχι	οχι	οχι	οχι	ΝΟΜΟΣ
78	Τριμελές Εφετείο Λάρισα	410/1999	οικογένεια αλλοδαπών	οικογένεια αλλοδαπών	μηχανικός εργαζόμενος	οιδήθηκε για περπατών συζήτηση			άρθρο 5 Π.Δ. 12/7.1.1994, άρθρο 1 Β.Δ. 25.8/5.9.1920	μηχανικός	όχι	οχι	οχι	οχι	οχι	οχι	οχι	οχι	ΝΟΜΟΣ
79	Τριμελές Εφετείο Αθηνών	742/1999	οικογένεια αλλοδαπών	οικογένεια αλλοδαπών	μηχανικός εργολάβος	μηχανικός εργολάβος			άρθρο 273 Π.Κ.	μηχανικός	όχι	όχι	όχι	οχι	οχι	οχι	οχι	οχι	ΝΟΜΟΣ
80	Τριμελές Εφετείο Ναυπλίου	885/1999	οικογένεια αλλοδαπών	οικογένεια αλλοδαπών	μηχανικός εργαζόμενος στατικός	επιβλεπόν μηχανικός στατικός	φυλάκιση 6 μηνών με μείωση αναστολής	δικαστικά έξοδα και δαπάνη ποινικής αγωγής	άρθρο 286 Π.Κ.	μηχανικός	όχι	όχι	όχι	όχι	οχι	οχι	οχι	οχι	ΝΟΜΟΣ
81	Τριμελές Εφετείο Αθηνών	1019/1999	οικογένεια αλλοδαπών	οικογένεια αλλοδαπών	μηχανικός εργαζόμενος	οιδήθηκε για περπατών συζήτηση			άρθρο 28 & 302 Π.Κ.	μηχανικός	όχι	οχι	οχι	οχι	οχι	οχι	οχι	οχι	ΝΟΜΟΣ

Α Έτος	Δικαστήριο	Αριθμός Απόφασης	Επίσημη γέννηση	Ενάγων	Εναγόμενος	Καταδικασθείς	Είδος Ποινής	Αποζημίωση Θύματος	Παράβαση Νόμου	Επιβληθεί Έργο	T.A.	Μέτρα Ασφάλειας	Θανατηφόρο	Περίγραφή Αποχρήματος	Είδος Αποχρήματος	Συντακτική Βλάβη	Σοβαρότητα	Ασφάλιση	Πηγή Στοιχείων
1999	Πρωτοδικείο	1048/1999	συντακτική	συντακτική	εργολάβος, εργοδότης	εργολάβος & εργοδότης	δικαστικά έξοδα 200.000 \$ρχ.	δικαστικά έξοδα 200.000 \$ρχ.	αναίρεση από τον εργολάβο για την απόφαση 567/98 Εφ. Λαρίσης	Δ/της	Δ/της	Δεν είχαν παρθεί τα κατάλληλα μέτρα	όχι	επιπέφυκτη υπέρ των μελών της οικογένειας που διαβίωε με τον εργοδότη κατά την επένδυση	πρόσβαση	κατασκευαστική και αξιολογική	επιχειρησιακή		ΝΟΜΟΣ
1995	Πρωτοδικείο	1086/1995	οικοδομικός	οδός οικοδομικού δικαδίου	εταιρία (τεχνική)	στέγη για περαιτέρω συνζυγία	πληρωμή δικαστικών εξόδων	280000\$ρχ	άρθρο 659 Κ.Π.Δ.	μηχανικός	όχι	δεν υπήρχε αντιπρόθεση τακτικότητα κατά την κατασκευή υπόγειας σιταροθήκης	ναι	πλάκωση από τόνους κοιτώνων και σιδηρών	Συντακτική	Συντακτική	Συντακτική		ΝΟΜΟΣ
1994	Πρωτοδικείο	108/2000	εργάνης	οικονομία εργάνη	διευθυντής συντήρησης εργοδότης	Δ/της. συντήρησης εργοδότης εταιρίας για 5 μηνών με ημερήσια μισθολόγιο για επίβλεψη της εργασίας	δικαστικά έξοδα και δαπάνη πολυήμερης μισθολογίας	άρθρα 28, 302 και 15 Π.Κ. και Π.Δ. 1073/1981	Δ/της συντήρησης εργοδότης εταιρίας	Δ/της	Δ/της	δεν του είχαν δοθεί τα ποσοτικά μέτρα προστασίας για την εργασία του	ναι	κατά την εργασία που εκτελούνταν βρισκόταν στην περιοχή του εργοδότη και οι εργαζόμενοι με τα μέσα ασφαλείας που τους είχαν δοθεί	ηλεκτροπληξία	Συντακτική	Συντακτική		ΝΟΜΟΣ
1997	Πρωτοδικείο	230/2000	οδηγός	οικονομία εκλιπόντος	μηχανικός εργοδότης	μηχανικός	αβιόθηκε επειδή δεν ήταν εργοδότης του οδηγού αυτοκινήτου αλλά στάλθηκε για περαιτέρω συζήτηση	άρθρα 78 & 79 Π.Δ. 1073/1981	μηχανικός	όχι	Δ/της	δεν είχε λάβει τις κατάλληλες προφυλάξεις για τα ηλεκτροφόρα καλώδια της ΔΕΗ πάνω από την κατασκευή	ναι	αποχρήματα ηλεκτροφόρα καλώδια της ΔΕΗ	ηλεκτροπληξία	Συντακτική	Συντακτική		ΝΟΜΟΣ
1996	Πρωτοδικείο	276/2000	ηλεκτρονικός	οικονομία εκλιπόντος	αρχηγός εργαζομένου	Συντακτικός εργαζομένος	δικαστικά έξοδα	άρθρα 8 & 9 Π.Δ. 1925/1983	μηχανικός	όχι	Δ/της	δεν είχαν ληφθεί μέτρα για την προστασία των εργαζομένων που εργάζονταν στην περιοχή της ΔΕΗ και είχαν ελαττωματικά εργαλεία	ναι	αποχρήματα ηλεκτροφόρα καλώδια της ΔΕΗ και εργαλεία	ηλεκτροπληξία	Συντακτική	Συντακτική		ΝΟΜΟΣ

Α Έτος	Δικαστήριο	Αριθμός Απόφασης	Επάγγελμα	Ενάγων	Εναγόμενος	Καταδικασθείς	Είδος Ποινής	Αποζημίωση Θύματος	Παραβίαση Νόμου	Επιβλεπτή Έργου	Τ.Α.	Μέτρα Ασφαλείας	Θαυμάτι φόρο	Περιγραφή Ατυχήματος	Είδος Ατυχήματος	Σωματική Βλάβη	Σοβαρότητα	Ασφάλιση	Τύπος Στοιχείων
1999	Τριμελές Εφετείο Θεσσαλονίκης	1116/2000	εργάτης	αδελφός και θυγάτηρα του εργάτη	νόμιμος εκπαιδευτικός εταιρείας που ανέθεσε την καθαριστική εργασία	νόμιμος εκπαιδευτικός εταιρείας που μνημόνιο ανέθεσε την καθαριστική εργασία	φύλακας 25 μηνών με ημερήσια αποζημίωση 28.000δρχ.	δικαστικά έξοδα	άρθρα 28, 302 και 15 Π.Κ. και ν. 1896/1983	δεν υπήρχε η κατασκευή ήταν αυθαίρετη		δεν είχαν παρθεί τα αναγκαία μέτρα από τα ηλεκτροφόρα καλώδια της ΔΕΗ	να	κατά την τοποθέτηση φύλλων λαμαρίνας στην οροφή του υπόστεγου ήρθαν σε επαφή με το ηλεκτροφόρο καλώδιο	ηλεκτροπληξία	θάνατος			ΝΟΜΟΣ
3 1985	Συμβούλιο της Επικρατείας	1896/2000	οικαδόμος	οικαδόμος	ΙΚΑ για συνέχιση επιδόματος αναπηρίας	ΙΚΑ για συνέχιση επιδόματος αναπηρίας	επίδομα 28.000δρχ.		άρθρα 28 & 34 ν. 1846/1951				όχι	έστιασε το πλάι που εν ώρα εργασίας	μερική αναπηρία	35% μεταρραμμένη σπληνική βλάβη		ΝΟΜΟΣ	
9		2016/2000	οικαδόμος	οικαδόμος	εργολάβος, υπεργολάβος	εργολάβος και υπεργολάβος	χρηματική αποζημίωση			δεν είχαν λάβει τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας	να	να	θάνατος					ΝΟΜΟΣ	

Πίνακας 1 , Εργατικά ατυχήματα στον κλάδο της οικοδομής και στο σύνολο της χώρας που δηλώθηκαν στο ΙΚΑ

ΕΤΟΣ	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945
Κλάδος της οικοδ.	4,195	4,144	3,18	1,482	1,577	866	430	207
Σύνολο ατυχημ.	28,864	29,865	26,888	18,822	18,057	9,619	3,386	2,54
Ποσοστό %	14,53	13,88	11,83	9,37	10,47	9,21	12,7	8,15
ΕΤΟΣ	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953
Κλάδος της οικοδ.	257	331	384	505	728	993	1,582	1,845
Σύνολο ατυχημ.	3,947	8,614	11,64	14,223	18,93	21,931	26,46	26,468
Ποσοστό %	6,51	3,84	3,3	3,55	3,85	4,53	5,98	6,97
ΕΤΟΣ	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961
Κλάδος της οικοδ.	2,116	3,048	3,166	3,506	4,738	4,749	6,442	6,631
Σύνολο ατυχημ.	27,869	31,825	32,331	33,219	34,382	32,358	36,768	42,422
Ποσοστό %	7,59	9,58	9,79	10,55	13,78	14,68	14,75	15,63
ΕΤΟΣ	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Κλάδος της οικοδ.	6,627	7,064	6,762	9,626	8,957	7,856	7,854	8,721
Σύνολο ατυχημ.	45,938	47,469	47,824	50,477	50,864	46,093	40,476	42,698
Ποσοστό %	14,43	14,88	14,14	19,07	17,8	19,43	19,41	20,42
ΕΤΟΣ	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977
Κλάδος της οικοδ.	10,212	9,872	9,811	9,851	8,809	7,653	7,908	9,237
Σύνολο ατυχημ.	44,813	46,736	48,002	44,983	44,952	44,987	46,594	46,594
Ποσοστό %	19,99	22,89	22,34	19,6	19,32	19,36	20,48	20,24
ΕΤΟΣ	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985
Κλάδος της οικοδ.	9,419	10,752	10,041	8,917	8,986	7,519	7,918	7,859
Σύνολο ατυχημ.	47,115	46,976	44,95	45,493	41,327	38,828	38,658	38,836
Ποσοστό %	19,99	22,89	22,34	19,6	19,32	19,36	20,48	20,24
ΕΤΟΣ	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Κλάδος της οικοδ.	7,667	7,719	7,332	6,167	5,749	5,532	6,617	5,68
Σύνολο ατυχημ.	36,913	36,59	32,192	29,487	27,846	25,185	25,063	23,959
Ποσοστό %	20,77	21,1	22,78	20,66	20,65	21,97	26,4	23,71
ΕΤΟΣ	1994	1995	1996	1997	1998			
Κλάδος της οικοδ.	5,866			4,971	3,683			
Σύνολο ατυχημ.	22,608			20,046	18,615			
Ποσοστό %	25,95			24,8	19,79			

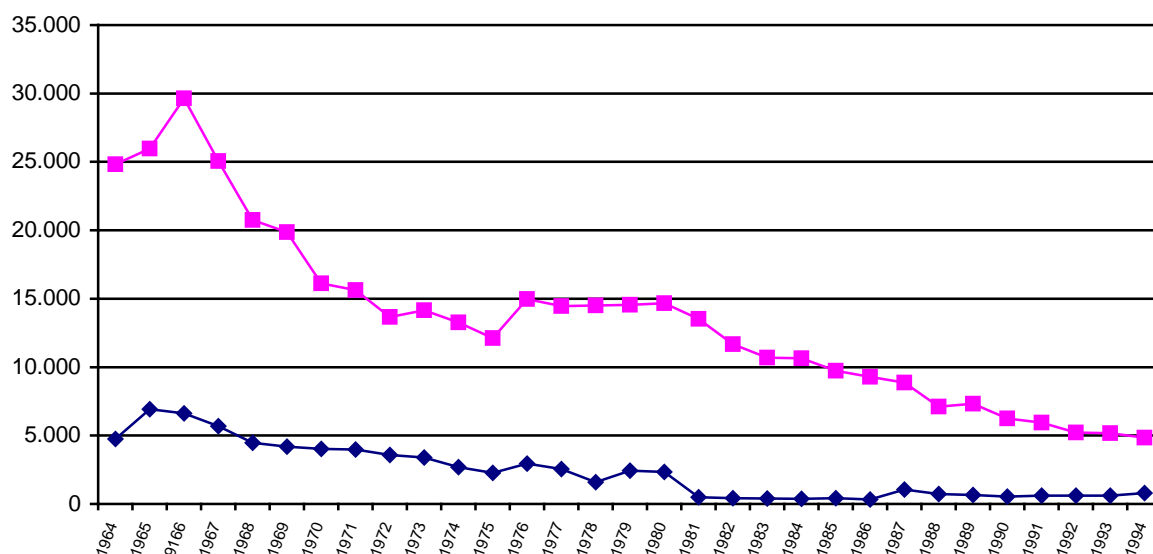
Πίνακας 2. Εργατικά ατυχήματα στον κλάδο της οικοδομής και στο σύνολο της χώρας που δηλώθηκαν στο υπουργείο εργασίας (1964-1994)

Έτος	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Κλάδος της οικοδομής	4.759	6.920	6.616	5.686	4.466	4.196	4.021	3.975
Σύνολο ατυχημάτων	24.831	25.978	29.653	25.068	20.745	19.858	16.128	15.620
Ποσοστό %	19,17	26,64	22,31	22,68	21,53	21,13	24,93	25,44
Έτος	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979
Κλάδος της οικοδομής	3.590	3.394	2.682	2.276	2.942	2.544	1.584	2.432
Σύνολο ατυχημάτων	13.659	14.160	13.277	12.128	14.970	14.447	14.514	14.559
Ποσοστό %	26,28	23,97	20,20	18,77	19,65	17,61	10,91	16,70
Έτος	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
Κλάδος της οικοδομής	2.343	500	423	405	384	417	336	1.059
Σύνολο ατυχημάτων	14.678	13.512	11.673	10.686	10.637	9.728	9.279	8.856
Ποσοστό %	15,96	3,70	3,62	3,79	3,61	4,29	3,62	11,96
Έτος	1988	1989	1990	1991	1991	1992	1993	1994
Κλάδος της οικοδομής	716	660	528	601	599	611	793	1.059
Σύνολο ατυχημάτων	7.107	7.312	6.258	5.951	5.206	5.160	4.852	
Ποσοστό %	10,07	9,03	8,44	10,10	11,51	11,84	16,34	

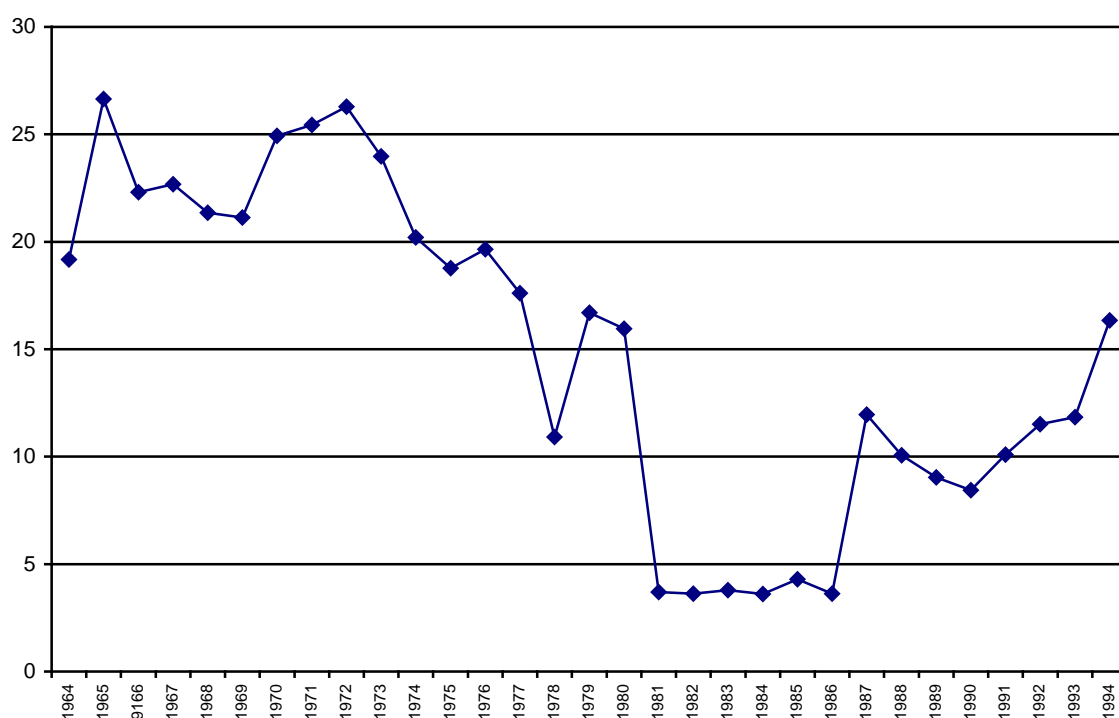
Παρατηρείται ότι διαχρονικά ο απόλυτος αριθμός του συνόλου των εργατικών ατυχημάτων που δηλώνονται ετησίως στο ΙΚΑ έχει μειωθεί αισθητά. Την ίδια πορεία ακολουθεί και ο κλάδος της οιδιομής. Όμως, το ποσοστό των οικοδομικών ατυχημάτων στο σύνολο των εργατικών ατυχημάτων τα τελευταία χρόνια αυξάνεται επικίνδυνα, γεγονός που χρήζει περαιτέρω διερεύνησης (π.χ. μέτρηση όγκου οικοδομικής δραστηριότητας).

Τα στοιχεία του ΙΚΑ συμφωνούν με αυτά του Υπ. Εργασίας, παρόλο που στο τελευταίο δηλώνονται παραδοσιακά πολύ λιγότερα ατυχήματα.

Γράφημα. Διαχρονική εξέλιξη οικοδομικών ατυχημάτων στην Ελλάδα

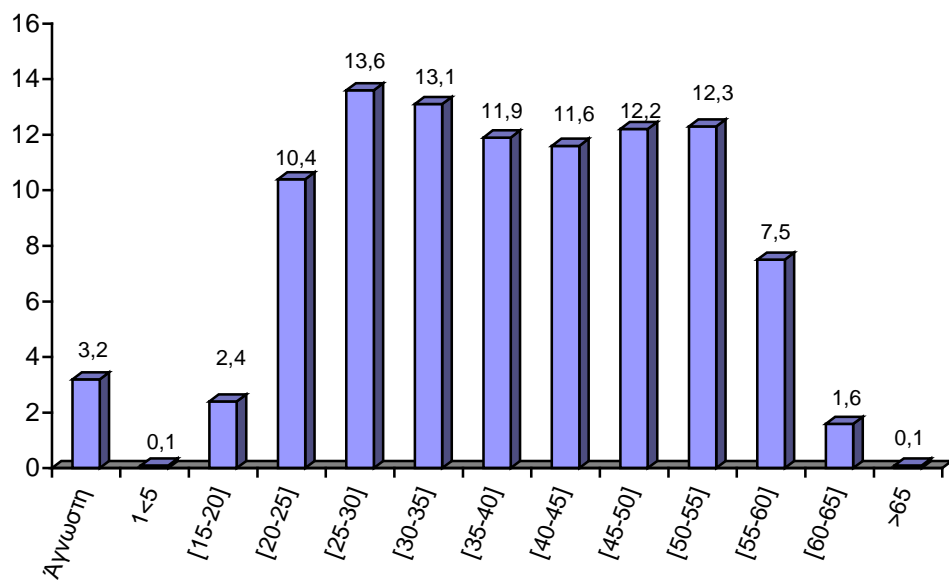
Γράφημα. Διαχρονική εξέλιξη του ποσοστού των οικοδομικών ατυχημάτων στο σύνολο των εργατικών ατυχημάτων.

Έχει ιδιαίτερη αξία να γίνει ανάλυση κάποιων παραμέτρων – χαρακτηριστικών των ατυχημάτων. Αυτό ήταν εφικτό μόνον για τα ατυχήματα που δηλώθηκαν στο ΙΚΑ το έτος 1998 και τα αποτελέσματα παρουσιάζονται ακολούθως.

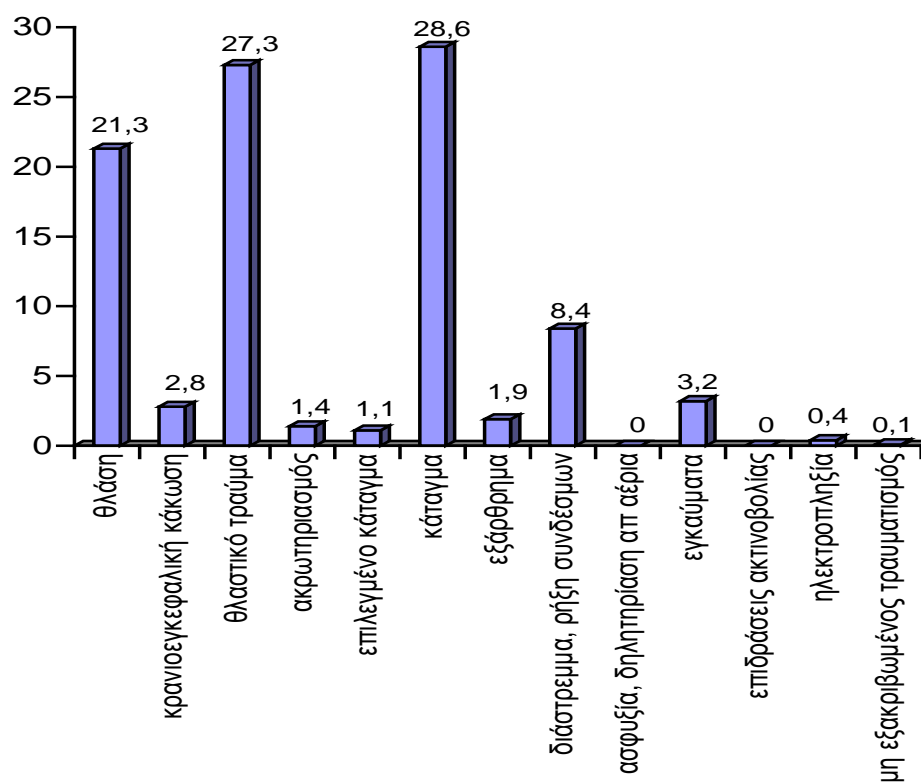
Πίνακας και γράφημα. Ηλικία θυμάτων

Ηλικία	Αριθμός θανάτων	Ποσοστό %
Άγνωστη	119	3,2
1<15	4	0,1
[15-20]	88	2,4
[20-25]	382	10,4
[25-30]	501	13,6
[30-35]	483	13,1
[35-40]	438	11,9
[40-45]	426	11,6
[45-50]	451	12,2
[50-55]	452	12,3
[55-60]	276	7,5
[60-65]	58	1,6
<65	5	0,1
Σύνολο	3.683	100

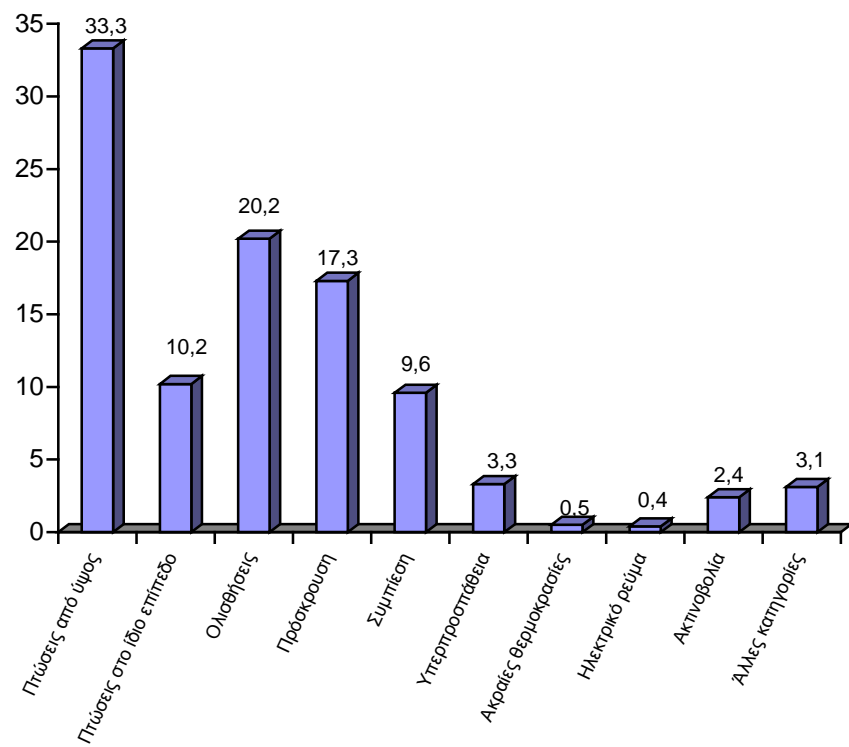
Πίνακας και γράφημα. Είδος τραυματισμού

Είδος τραυματισμού	Αριθμός ατυχημάτων	Ποσοστό %
Θλάση	784	21,3
Κρανιοεγκεφαλική κάκωση	103	2,8
Θλαστικό τραύμα	1.005	27,3
Ακρωτηριασμός	51	1,4
Επιλεγμένο κάταγμα	40	1,1
Κάταγμα	1.055	28,6
Εξάρθημα	70	1,9
Διάστρεμμα, ρήξη συνδέσμων	308	8,4
Ασφυξία, δηλητηρίαση από αέρια, πνιγμός	1	0,0
Εγκαύματα	119	3,2
Επιδράσεις ακτινοβολίας	1	0,0
Ηλεκτροπληξία	13	0,4
Μη εξακριβωμένος τραυματισμός	5	0,1
Άλλη περίπτωση	128	3,5
Σύνολο	3.683	100

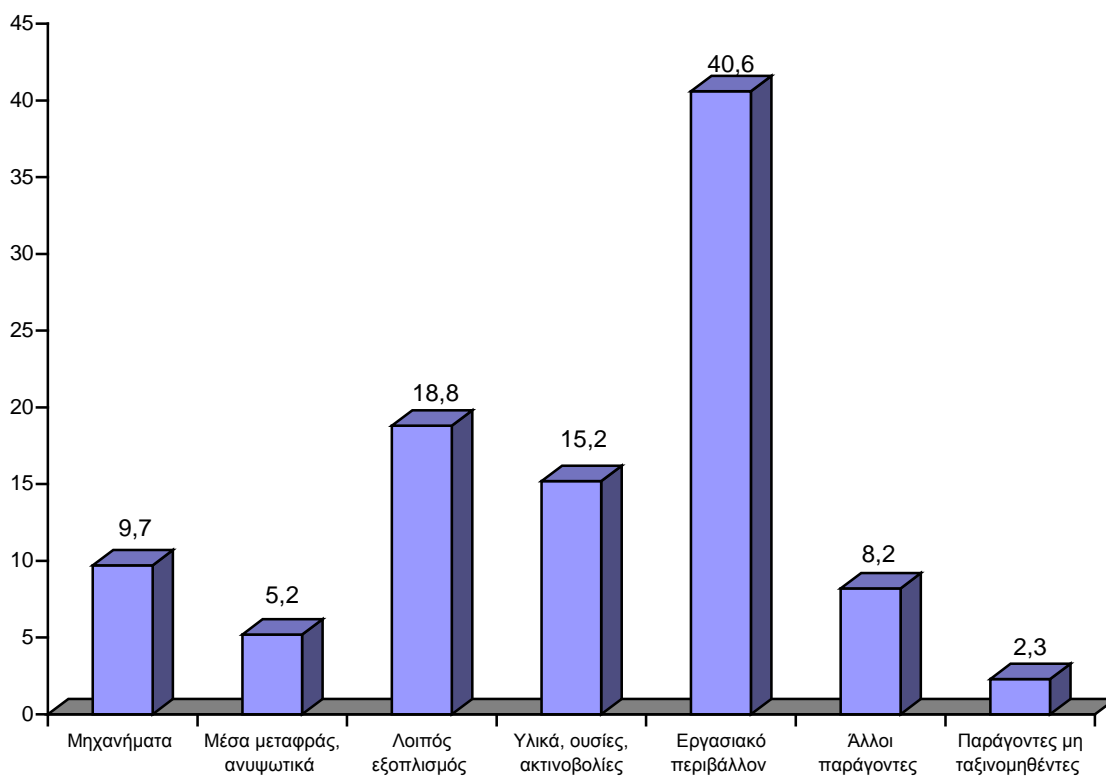
Πίνακας και γράφημα : Φύση ατυχήματος

Φύση ατυχήματος	Αριθμός ατυχημάτων	Ποσοστό %
Πτώσεις από ύψος	1.214	33,3
Πτώσεις στο ίδιο επίπεδο	375	10,20
Ολισθήσεις, καταρρεύσεις, κτυπήματα από πίπτοντα αντικείμενα	745	20,20
Πρόσκρουση σε σταθερά αντικείμενα και χτύπημα σε ή κινούμενα αντικείμενα	637	17,30
Συμπίεση μέσα ή ανάμεσα σε αντικείμενα	354	9,60
Υπερπροσπάθεια	120	3,30
Έκθεση, επαφή με ακραίες θερμοκρασίες	20	0,50
Έκθεση, επαφή με ηλεκτρικό ρεύμα	15	0,40
Έκθεση, επαφή ακτινοβολίας	89	2,40
Άλλες κατηγορίες	114	3,10
Σύνολο	3.683	100

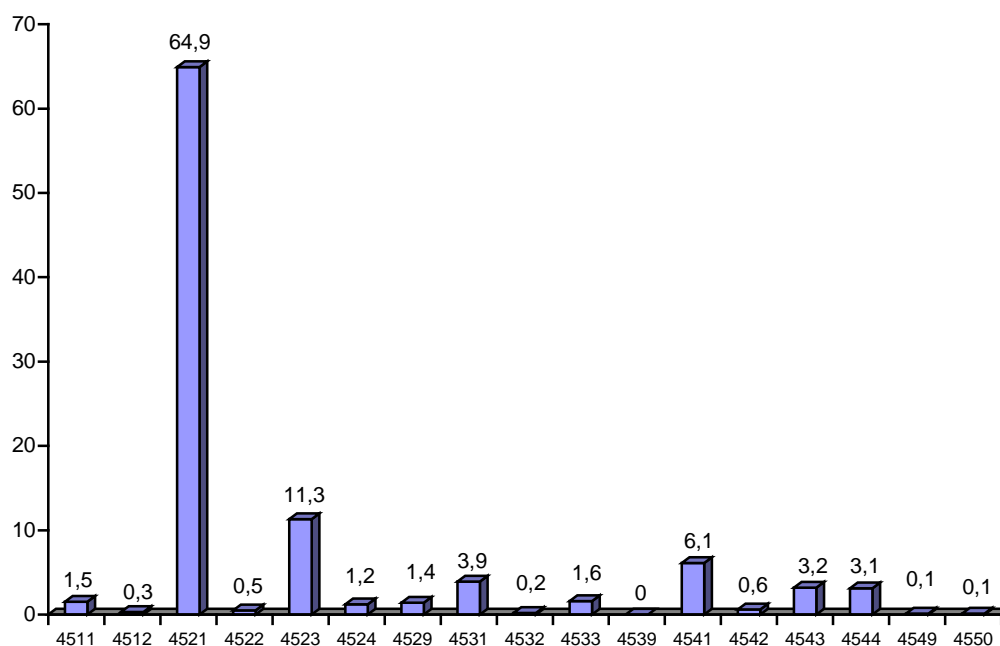
Πίνακας και γράφημα. Υλικός παράγοντας

Υλικός παράγοντας	Αριθμός ατυχημάτων	Ποσοστό %
Μηχανήματα	357	9,7
Μέσα μεταφοράς και ανυψωτικός εξοπλισμός	190	5,2
Λοιπός εξοπλισμός	691	18,8
Υλικά, ουσίες, ακτινοβολίες	560	15,2
Εργασιακό περιβάλλον	1.497	40,6
Άλλοι παράγοντες	302	8,2
Παράγοντες μη ταξινομηθέντες	86	2,3
Σύνολο	3.683	100

Πίνακας και γράφημα. Οικονομική δραστηριότητα

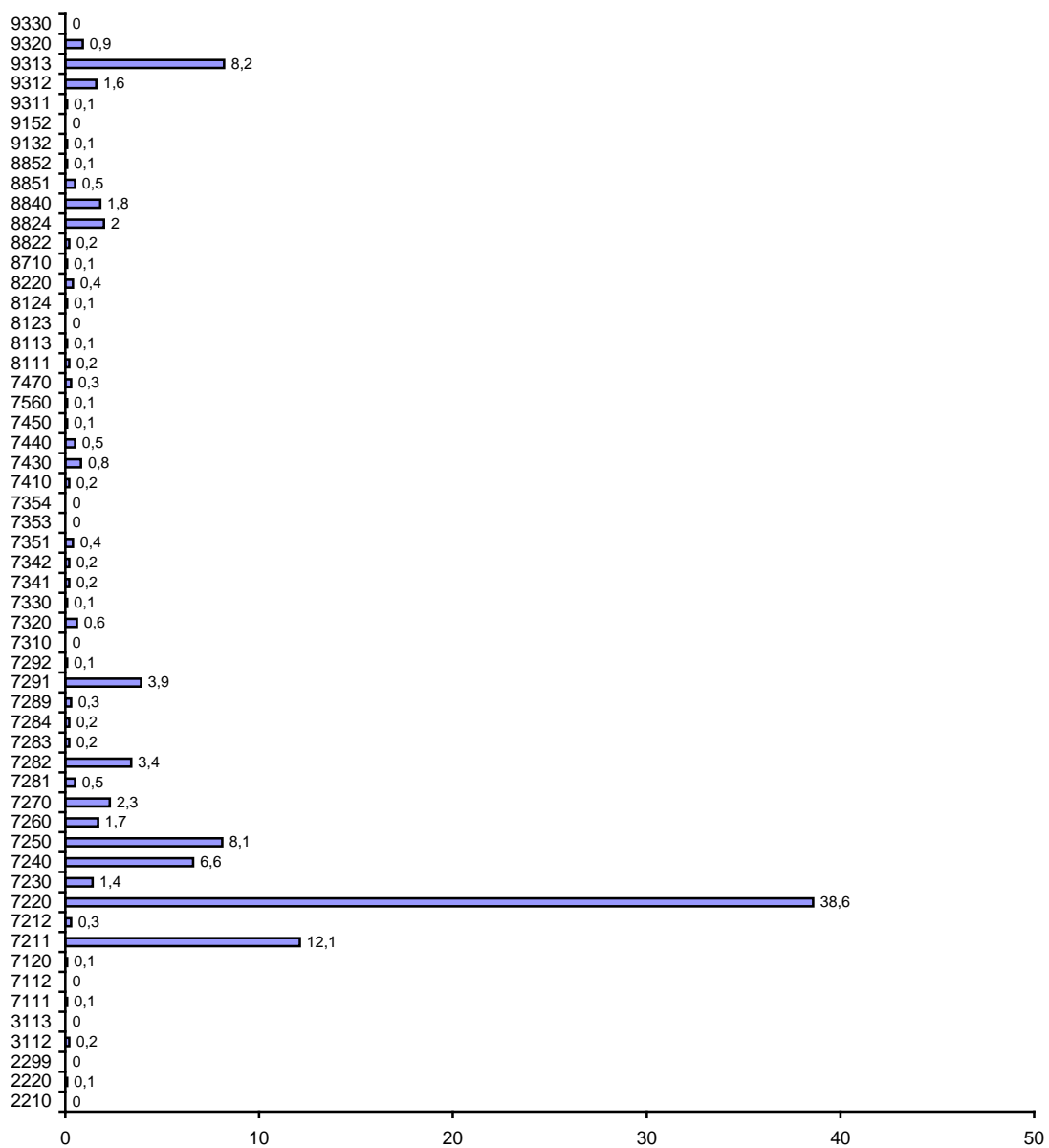
Κωδικός δραστηριότητας	Οικονομικά δραστηριότητα	Αριθμός ατυχημάτων	Ποσοστό %
4511	Κατεδάφιση και αποξήλωση κτιρίων, χωματουργικά	55	1,5
4512	Δοκιμαστικές διατρήσεις και γεωτρήσεις	12	0,3
4521	Κατασκευή κτιρίων και τεχνικά έργα πολιτικού μηχανικού	2.392	64,94
4522	Κατασκευή επικαλύψεων και στοιχείων στέγης	17	0,5
4523	Κατασκευή αυτοκινητόδρομων, οδών, αεροδρομίων και αθλητικών εγκαταστάσεων	416	11,3
4524	Κατασκευή υδραυλικών και λιμενικών έργων	45	1,2
4529	Κατασκευαστικά έργα που περιέχουν εργασίες ειδικής φύσης	51	1,4
4531	Τοποθέτηση ηλεκτρικών καλωδιώσεων και εξοπλισμού	143	3,9
4532	Εργασίες μόνωσης	6	0,2
4533	Υδραυλικές εγκαταστάσεις	59	1,6
4539	Λοιπές εγκαταστάσεις κτιρίων	1	0,0
4541	Επιχρίσεις κονιαμάτων	226	6,1
4542	Ξυλουργικές εργασίες	22	0,6
4543	Επενδύσεις δαπέδων και τοίχων	119	3,2
4544	Χρωματισμοί και τοποθέτηση υαλοπινάκων	113	3,1
4549	Λοιπές εργασίες αποπεράτωσης κτιρίων	4	0,1
4550	Εκμίσθωση εξοπλισμού κατασκευών ή κατεδαφίσεων, μαζί με το χειριστή	2	0,1
	Σύνολο	3.683	100

Πίνακας και γράφημα. Επάγγελμα

Κωδικός επαγγέλματος	Επάγγελμα	Αριθμός ατυχημάτων	Ποσοστό %
2210	Αρχιτέκτονες, πολεοδόμοι και συγκοινωνιολόγοι	1	0,0
2220	Πολιτικοί μηχανικοί	2	0,1
2299	Άλλοι μηχανικοί μ.α.κ.	1	0,0
3112	Τεχνολόγοι δομικών έργων και τεχνολόγοι τοπογράφοι	6	0,2
3113	Τεχνολόγοι ηλεκτρολόγοι	1	0,0
7111	Μεταλλωρύχοι λατόμοι	4	0,1
7112	Γομώτες και πυροδότες	1	0,0
7120	Λιθοκόπτες και λιθοξόοι	3	0,1
7211	Κτίστες που χρησιμοποιούν τούβλα και πέτρες	445	12,1
7212	Κτίστες που χρησιμοποιούν άλλα υλικά	12	0,3
7220	Μπετατζήδες και τεχνίτες μωσαϊκών δαπέδων	1.421	38,6
7230	Ξυλουργοί και μαραγκοί	52	1,4
7240	Τεχνίτες ανέγερσης και συντήρησης κτιρίων	242	6,6
7250	Σοβατζήδες, γυψοτεχνίτες	300	8,1
7260	Υδραυλικοί και εγκαταστάτες σωληνώσεων	64	1,7
7270	Ηλεκτρολόγοι	86	2,3
7281	Τεχνίτες στεγών	18	0,5
7282	Επιστρωτές δαπέδων και επενδυτές τοίχων	124	3,4
7283	Τεχνίτες μονώσεων	6	0,2
7284	Τεχνίτες τοποθέτησης υαλοπινάκων	7	0,2
7289	Άλλοι τεχνίτες αποπεράτωσης κτιρίων και άλλων δομικών έργων	12	0,3
7291	Ελαιοχρωματιστές, βαφείς	142	3,9
7292	Καθαριστές εξωτερικών επιφανειών κτιρίων	2	0,1
7310	Χύτες και κατασκευαστές καλουπιών	1	0,0
7320	Συγκολλητές και φλογοκόπτες μετάλλων	22	0,6
7330	Τεχνίτες κατασκευής εγκατάστασης και επισκευής ειδών από φύλλα μετάλλων	4	0,1

7341	Τεχνίτες προετοιμασίας και ανέγερσης μεταλλικών δομικών κατασκευών	9	0,2
7342	Τεχνίτες συναρμογής και μάτισης καλωδίων	9	0,2
7351	Σιδηρουργοί και σφυρήλατες	14	0,4
7353	Ρυθμιστές και χειριστές εργαλειομηχανών	1	0,0
7354	Χειριστές λειαντικών τροχών μετάλλου	1	0,0
7410	Μηχανικοί και εφαρμοστές αυτοκινήτων οχημάτων και μοτοσικλετών	7	0,2
7430	Μηχανικοί και εφαρμοστές γεωργικών βιομηχανικών ή άλλων μηχανημάτων	30	0,8
7440	Ηλεκτροτεχνίτες	19	0,5
7450	Εφαρμοστές μηχανικοί και συντηρητές ηλεκτρονικού εξοπλισμού	2	0,1
7560	Εγκαταστάτες και συντηρητές τηλεγραφικού κι τηλεφωνικού εξοπλισμού	3	0,1
7470	Εγκαταστάτες και συντηρητές ηλεκτρικών, τηλεφωνικών τηλεγραφικών γραμμών	11	0,3
8111	Χειριστές εξορυκτικών μηχανημάτων	7	0,2
8113	Χειριστές γεωτρήσεων διάνοιξη φρεάτων	4	0,1
8123	Χειριστές μηχανημάτων θερμικής κατεργασίας μετάλλων	1	0,0
8124	Χειριστές μηχανημάτων συρματοουργίας και σωληνουργίας με εξέλιξη	3	0,1
8220	Χειριστές μηχανών παραγωγής προϊόντων από τσιμεντο	13	0,4
8710	Συναρμολογητές εφαρμοστές μηχανημάτων και μηχανών	3	0,1
8822	Οδηγοί αυτοκινήτων, ταξί και μικρών φορτηγών	9	0,2
8824	Οδηγοί φορτηγών	72	2,0
8840	Χειριστές χωματοουργικών οχημάτων	67	1,8
8851	Χειριστές γερανών	18	0,5
8852	Χειριστές χειροκίνητων μηχανημάτων ανύψωσης	3	0,1
9132	Καθαριστές γραφείων ξενοδοχειακών και άλλων χώρων	2	0,1
9152	Θυρωροί φύλακες και ασκούντες συναφή εργασία	1	0,0
9311	Ανειδίκευτοι ορυχείων και λατομείων	2	0,1
9312	Ανειδίκευτοι εργάτες κατασκευή και συντήρησης	59	1,6
9313	Ανειδίκευτοι εργάτες οικοδομών	301	8,2
9320	Ανειδίκευτοι μεταποιητικών βιομηχανιών	32	0,9
9330	Φορτοεκφορτωτές μεταφορικών μέσων λιμενεργάτες	1	0,0
	Σύνολο	3.683	100

Από τους πίνακες που προηγήθηκαν παρατηρούμε ότι :

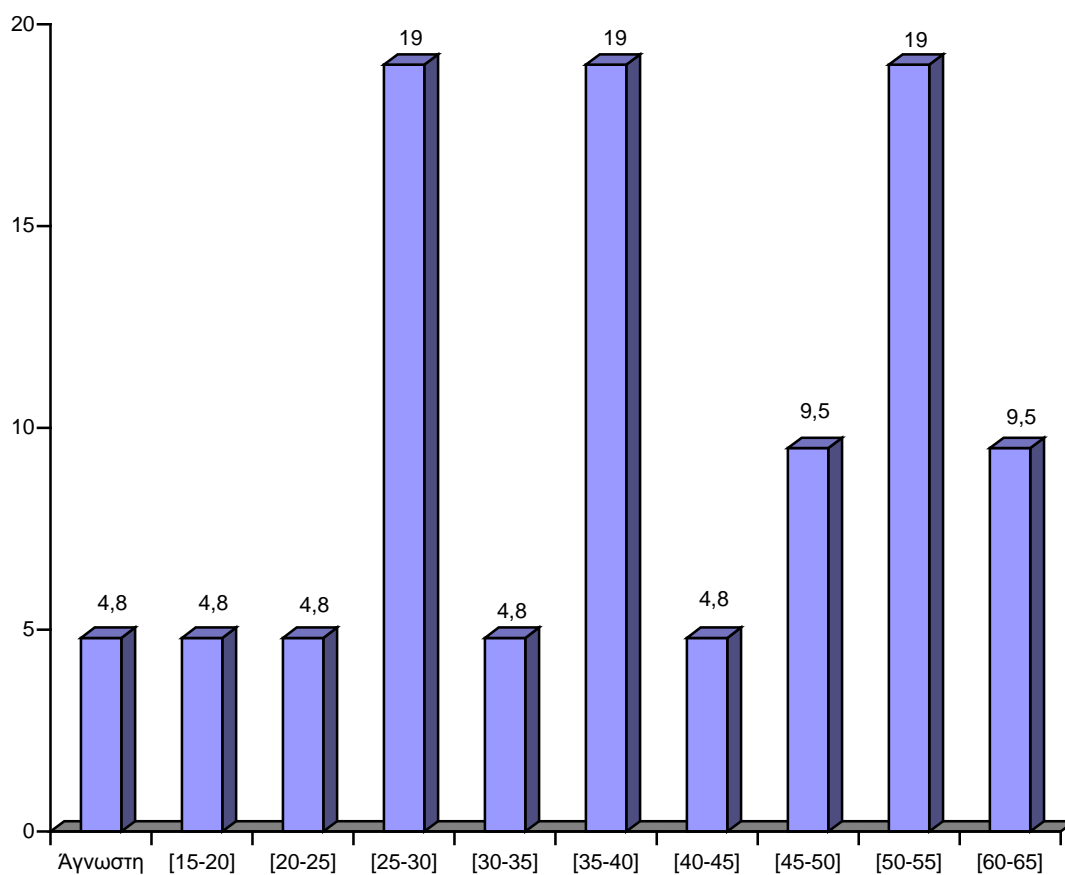
- Στην ηλικία των 25-30 ετών γίνονται τα περισσότερα ατυχήματα (13,6%) και ακολουθούν οι ηλικίες των 30-35 (13,1%) και 50-55 (12,3%).
- Τα κατάγματα είναι η συχνότερη μορφή τραυματισμού (28,6%) και ακολουθούν τα θλαστικά τραύματα (27,3%), αποτελέσματα αναμενόμενα, αφού η συχνότερη αιτία ατυχημάτων είναι οι πτώσεις από ύψος (33,3%).
- Στο 40,6% των ατυχημάτων ο υλικός παράγων που συνέβαλε καθοριστικά στην εμφάνισή τους είναι το «εργασιακό περιβάλλον», όρος γενικός και ασαφής.
- Όσον αφορά τις επί μέρους εργασίες του ευρύτατου κατασκευαστικού κλάδου στις οποίες συμβαίνουν τα περισσότερα ατυχήματα, αυτές είναι οι κτιριακές κατασκευές (64,9%) και ακολουθούν με πολύ μεγάλη διαφορά τα επιχρίσματα (6,1%).
- Οι μετατζήδες είναι το επάγγελμα που υφίσταται τα περισσότερα ατυχήματα (38,6%) και ακολουθούν οι κτίστες (12,10%).

Έχει ιδιαίτερη αξία να γίνει ξεχωριστή ανάλυση των θανατηφόρων ατυχημάτων. Αυτό ήταν εφικτό μόνον για τα ατυχήματα που δηλώθηκαν στο ΙΚΑ το έτος 1998 και τα αποτελέσματα παρουσιάζονται ακολούθως.

Σε σύνολο 3.683 οικοδομικών ατυχημάτων που δηλώθηκαν στο ΙΚΑ το 1998 τα 21 ήταν θανατηφόρα (ποσοστό 0,57%). Οι παράμετροι που αναλύονται είναι η ηλικία, η αιτία θανάτου, και η οικονομική δραστηριότητα.

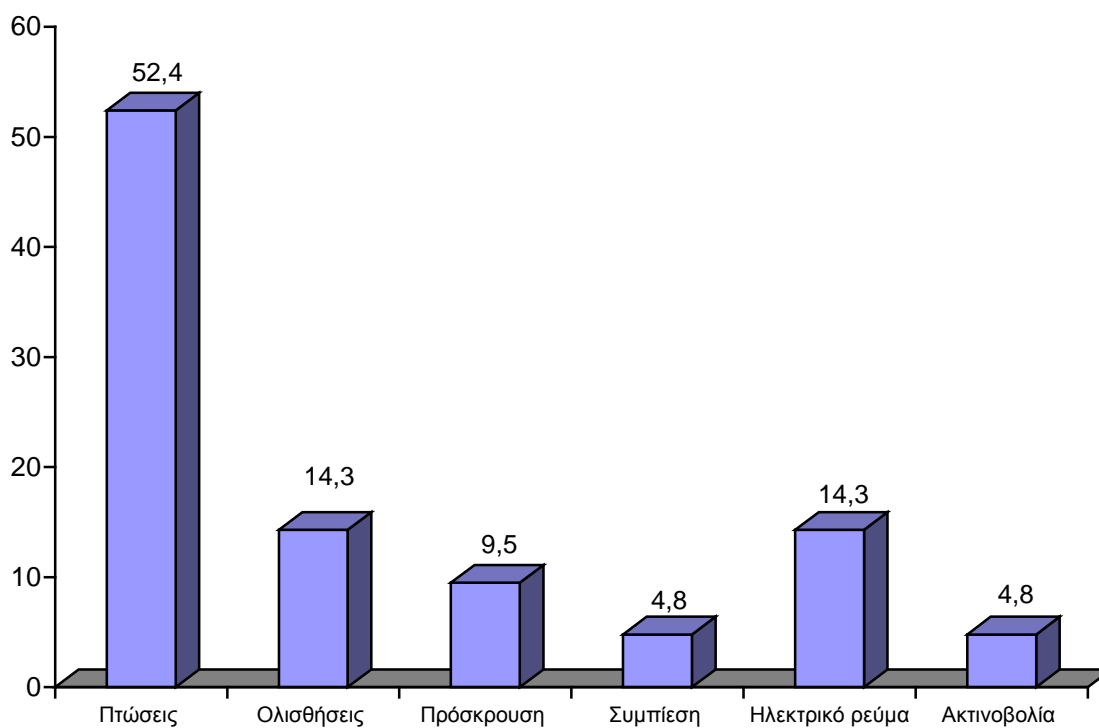
Πίνακας και γράφημα. Ηλικία θυμάτων

Ηλικία	Αριθμός θανάτων	Ποσοστό %
Άγνωστη	1	4,8
[15-20]	1	4,8
[20-25]	1	4,8
[25-30]	4	19,0
[30-35]	1	4,8
[35-40]	4	19,0
[40-45]	1	4,8
[45-50]	2	9,5
[50-55]	4	19,0
[60-65]	2	9,5
Σύνολο	21	100

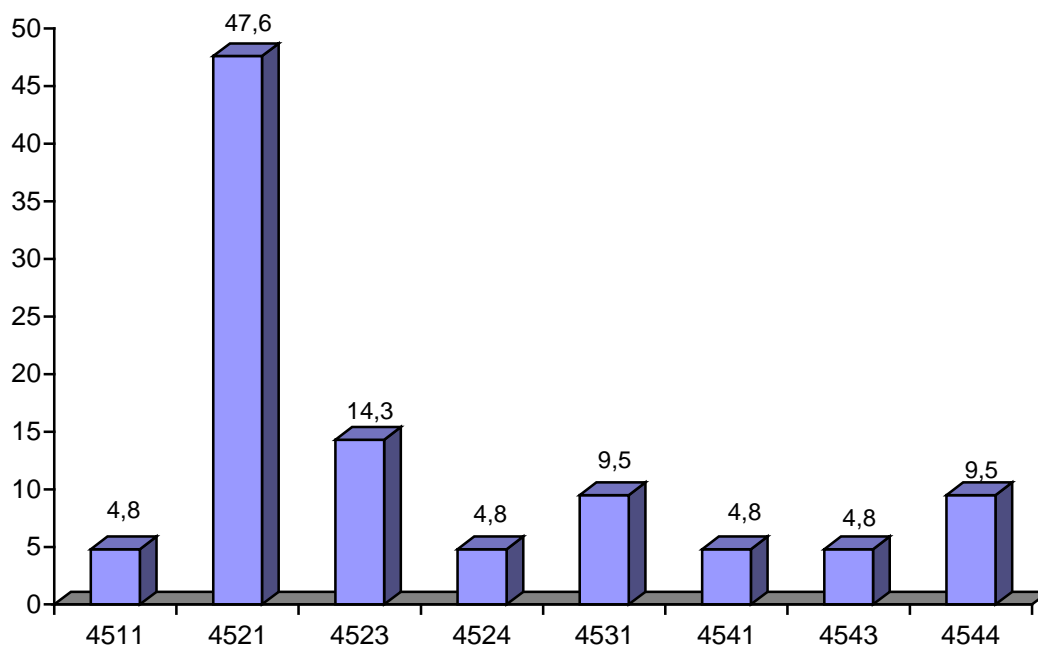
Πίνακας και γράφημα. Αιτία θανάτου

Ηλικία	Αριθμός θανάτων	Ποσοστό %
Πτώσεις από ύψος	11	52,4
Ολισθήσεις, καταρρεύσεις, κτυπήματα από πίπτοντα αντικείμενα	3	14,3
Πρόσκρουση σε σταθερά αντικείμενα και χτύπημα σε ή κινούμενα αντικείμενα	2	9,5
Συμπίεση μέσα ή ανάμεσα σε αντικείμενα	1	4,8
Έκθεση, επαφή με ηλεκτρικό ρεύμα	3	14,3
Έκθεση, επαφή ακτινοβολίας	1	4,8
Σύνολο	21	100

Πίνακας και γράφημα. Οικονομική δραστηριότητα

Κωδικός δραστηριότητας	Οικονομική δραστηριότητα	Αριθμός θανάτων	Ποσοστό
4511	Κατεδάφιση και αποξήλωση κτιρίων, χωματοουργικά	1	4,8
4521	Κατασκευή κτιρίων και τεχνικά έργα, πολιτικού μηχανικού	10	47,6
4523	Κατασκευή αυτοκινητόδρομων, οδών, αεροδρομίων και αθλητικών εγκαταστάσεων	3	14,3
4524	Κατασκευή υδραυλικών και λιμενικών έργων	1	4,8
4531	Τοποθέτηση ηλεκτρικών καλωδιώσεων και εξοπλισμού	2	9,5
4541	Επιχρίσεις κονιαμάτων	1	4,8
4543	Επενδύσεις δαπέδων και τοίχων	1	4,8
4544	Χρωματισμοί και τοποθέτηση υαλοπινάκων	2	9,5
	Σύνολο	21	100

Η ηλικία των θυμάτων που υπέστησαν θανατηφόρο ατύχημα συγκεντρώνεται στις ηλικίες 25-30, 35-40 και 50-55 (19% η κάθε κατηγορία). Τα αποτελέσματα αυτά συμφωνούν με τα αντίστοιχα όλων των ατυχημάτων, άρα φαίνεται ότι η ηλικία του θύματος δεν επιβαρύνει το ατύχημα ώστε αυτά να γίνει θανατηφόρο.

Οι πτώσεις από ύψος ευθύνονται για τους περισσότερους θανάτους (52,4%), λογικό αναμενόμενο, αφού είχαν το 33,3% του συνολικού αριθμού των ατυχημάτων. Παρά ταύτα εξακολουθούν να είναι η πιο επικίνδυνη αιτία ατυχήματος στην οικοδομή. Ακολουθούν οι θανατηφόρες ηλεκτροπληξίες (14,3%), παρά το γεγονός ότι αυτές είναι μόνον το 0,4% του συνόλου των οικοδομικών ατυχημάτων, επιβεβαιώνοντας έτσι τις παγκόσμιες στατιστικές ότι η ηλεκτροπληξία είναι το πλέον θανατηφόρο ατύχημα.

Το 47,6% των θανάτων συνέβη στην κατασκευή κτιρίων, λογικό αναμενόμενο αφού ο κλάδος αυτός ευθύνεται για το 64,9% των ατυχημάτων. Ακολουθεί η οδοποιία (14,3%), η τοποθέτηση υαλοπινάκων και καλωδίων (9,5% η κάθε μία), κλάδοι οι οποίοι έχουν χαμηλά ποσοστά στο σύνολο των ατυχημάτων, άρα αποκαλύπτονται πολύ επικίνδυνοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10^ο

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Εκ της μελέτης που προηγήθηκε διαπιστώνουμε ότι ευρίσκονται πολλά εφόδια τα οποία μας βοηθούν ώστε να συμβάλουμε στον περιορισμό του φαινομένου των εργατιών ατυχημάτων έτσι ώστε να μην είναι πλέον ανασφαλής και επικίνδυνη η θέση των ενασχολούμενων με τα τεχνικά έργα.

Ο σκοπός και η στάση του Μηχανικού έχει καθοριστική σημασία διότι η εργασία λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τον σχεδιασμό του. Οφείλει λοιπόν να έχει προσδώσει στην μελέτη του μια οργανωμένη και τυποποιημένη διάσταση, η οποία θα δύναται να αποτρέψει τους εργαζόμενους από αυθαιρεσίες οι οποίες θέτουν σε κίνδυνο την σωματική τους ακεραιότητα. Επιπρόσθετα απαιτείται συνεχής επίβλεψη του έργου η οποία στοχεύει στην προστασία του εργαζομένου μέσω των εξειδικευμένων γνώσεων που κατέχει ο Μηχανικός. Συνάμα επιβάλλεται συνεχής επαφή με τον εργολάβο του έργου έτσι ώστε να τονιστούν και να διαλευκανθούν και οι ελάχιστες λεπτομέρειες της μελέτης όσον αφορά τα θέματα ασφαλείας.

Ο εργολάβος είναι αυτός που είναι σε άμεση επαφή με τον οικοδόμο γιατί αυτός είναι ο εργοδότης του. Επαφίεται λοιπόν σε αυτόν να τον ενημερώσει για τους κινδύνους που απορρέουν από την εργασία του και να επιβάλλει την χρήση των ατομικών μέτρων ασφαλείας αναλόγως κάθε φορά με τις ανάγκες που έχει η εργασία.

Ο εργαζόμενος από την άλλη λόγω της ανάγκης του για εργασία συμβιβάζεται με ότι έχει, όμως το δικό του ενδιαφέρον θα είναι αυτό που θα καταστήσει δυνατό το επίτευγμα του στόχου της πρόληψη. στην ουσία όλα γίνονται για αυτόν για να διασφαλιστεί η ασφάλεια και η υγεία του άρα πρέπει να προσπαθήσει να ενημερωθεί.

Η πολιτεία έχει αρχίσει να ενδιαφέρεται αισθητά δημιουργώντας στελέχη τέτοια όπως ο τεχνικός ασφαλείας, ο γιατρός εργασίας, το σώμα επιθεωρητών που ασχολούνται με την παρακολούθηση της εφαρμογής της νομοθεσίας ώστε να επιτευχθεί η πρόληψη στην εργασία και το τελευταίο με δυνατότητα επιβολής διοικητικών κυρώσεων στον εργοδότη που δεν συμμορφώνεται με τις κείμενες διατάξεις. Παράλληλα οργανώνει ημερίδες και σεμινάρια για να καταλήξουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς στις λύσεις που πρέπει να παρθούν δια την αποφυγή των ατυχημάτων.

Με την ενοποίηση των κρατών μελών η προσπάθεια αυτή γίνεται πλέον σε κοινοτικό επίπεδο. Η ανταλλαγή απόψεων και η συμμόρφωση κάτω από ένα ενιαίο πλέγμα για την ασφάλεια και την υγεία μπορεί να αποδώσει αρκεί να φροντίσουμε να συλλέξουμε τα στοιχεία που θα μας κάνουν να γίνουμε πιο προσεκτικοί απέναντι στον κίνδυνο που απορρέει μέσω της εργασίας αυτής που σε καθημερινή βάση διαφοροποιείται.

Μας συμφέρει όλους να προστατεύσουμε τον εργαζόμενο παρά να τον χάσουμε από ενεργό μέλος της κοινωνίας γιατί στο τέλος εμείς θα τον φροντίζουμε χωρίς όμως να τα απολαμβάνει αυτός αλλά οι φορείς που είναι φτιαγμένοι για αυτόν.

Η προσπάθεια θα πρέπει να επικεντρωθεί στην πρόληψη που είναι η τήρηση των μέτρων ασφαλείας και υγείας διότι από εκεί πηγάζουν όλα και από εκεί θα μπορέσουμε να φτάσουμε στην πραγματική ασφάλεια στην οικοδομή.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αστικός Κώδικας, Βασίλη Αντ. Βαθρακοκοίλη (Αρεοπαγίτη)
- Ελληνική Νομοθεσία, Δρ. Παναγιώτη Κυριακόπουλου (Δικηγόρος – Καθηγητής ΤΕΙ Πειραιά).
- Ιστοσελίδες, OSHA, UCATT
- Εφημερίς της Κυβερνήσεως αρ. φύλλου 205.
- Συλλογή Νομολογίας, Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Νομοθετικό Πλαίσιο για την ασφάλεια και την υγιεινή των εργαζομένων.